

บทบาททางการสอน การวิจัย และการบริการสังคม
ของอาจารย์วิทยาลัยครูในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ปริญญานิพนธ์

ของ

สมชาย วงศ์เกษม

เพื่อสมัครเข้า

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

11 มีนาคม 2519

S 186292

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิติได้พิจารณาปริญญาบัตรฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

.....ประธาน
.....กรรมการ

ประกาศคุณูปการ

การทำปริญญานิพนธ์ครั้งนี้สำเร็จลงได้ ก็เนื่องจากได้รับความร่วมมือจากอาจารย์
ดร. วิจิตร ชีระกุล และรองศาสตราจารย์ ดร. สุภรณ์ ศรีพหล ที่กรุณาเป็นกรรมการ
ที่ปรึกษาและให้คำแนะนำเป็นอย่างดีตลอดมา ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ
โอกาสนี้ด้วย

ขอกราบขอบพระคุณศาสตราจารย์ ดร. กานดา ณ ถลาง ที่ได้ช่วยเหลืออำนวยความสะดวก
เกี่ยวกับการขออนุญาตสถานที่ราชการ เพื่อทำการวิจัยจากวิทยาลัยครูกลุ่มตัวอย่าง
ขอขอบพระคุณผู้อำนวยความสะดวกวิทยาลัยครูนครราชสีมา มหาสารคาม อุบลราชธานี และอุบลราชธานี
ที่ได้อำนวยความสะดวก และขอขอบคุณคณะอาจารย์ทุกท่านที่กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบ
แบบสอบถาม เก็บรวบรวมแบบสอบถาม ในครั้งนี้ จนกระทั่งงานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

สมชาย วงศ์เกษม

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	— ภูมิหลัง	1
	— ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	2
	— ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	3
	— ขอบเขตของงานในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้	3
	— ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	3
	— คำจำกัดความศัพท์เฉพาะ	4
2	เอกสารและการวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
	สภาพปัจจุบันและปัญหาของสถาบันอุดมศึกษา	6
	ความมุ่งหมายของสถาบันอุดมศึกษา	7
	หน้าที่และการบริหารสถาบันอุดมศึกษา	8
	บทบาทและหน้าที่ของสถาบันฝึกหัดครู	9
	— บทบาททางด้านการสอน	10
	— บทบาททางด้านการวิจัย	12
	— บทบาททางด้านการบริการสังคม	13
	แนวคิดในการบริหารงานวิทยาลัยครู	15
	การวิจัยในประเทศไทย	17
	การวิจัยในต่างประเทศ	22

31 เมษายน 2525
 31 กรกฎาคม 2525

3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	24
	หมวดประชากร	24
	เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	24
	วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล	24
	วิธีจัดกระทำกับข้อมูล	25
	ลำดับขั้นในการวิเคราะห์ข้อมูล	26
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	27
4	ผลการศึกษาค้นคว้า	30
	ความหมายของสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการนำเสนอผล	
	การศึกษาค้นคว้า	30
	การวิเคราะห์แบบสอบถาม	33
	การวิเคราะห์ตรรกะลักษณะประชากร	34
	การวิเคราะห์ปริมาณงาน	40
	การเปรียบเทียบปริมาณงานกับค่าปกติ	41
	การวิเคราะห์การกระจายงาน	49
	การวิเคราะห์จำนวนอาจารย์ที่ทำการสอน การวิจัย	
	และการบริการสังคม	52
	การเปรียบเทียบบทบาททางด้านการสอน	53
	การเปรียบเทียบบทบาททางด้านการวิจัย	80
	การเปรียบเทียบบทบาททางด้านการบริการสังคม	83
	การเปรียบเทียบบทบาททางด้านการบริหาร	86
	การเปรียบเทียบบทบาททางด้านการสอน การวิจัย การบริการสังคม	
	และปริมาณงานทั้งหมด	87

ปัญหาและอุปสรรคในบทบาททางด้านการสอน	92
ปัญหาและอุปสรรคในบทบาททางด้านการวิจัย	93
ปัญหาและอุปสรรคในบทบาททางด้านการบริการสังคม	95
ข้อเสนอแนะในบทบาททางด้านการสอน	96
ข้อเสนอแนะในบทบาททางด้านการวิจัย	97
ข้อเสนอแนะในบทบาททางด้านการบริการสังคม	98
5 บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	100
ความมุ่งหมายในการศึกษาครั้งนี้	100
มวลประชากร	100
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	100
การวิเคราะห์ข้อมูล	101
สรุปผลการศึกษาครั้งนี้	101
อภิปรายผล	110
ข้อเสนอแนะ	118
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย	119
บรรณานุกรม	120
ภาคผนวก	125

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	การกระจายร้อยละของอาจารย์ที่ตอบแบบสอบถาม	33
2	การกระจายร้อยละของอาจารย์วิทยาลัยครู แบ่งแยกตามเพศ	34
3	การกระจายร้อยละของอาจารย์วิทยาลัยครู แบ่งแยกตามอายุ	35
4	การกระจายร้อยละของอาจารย์วิทยาลัยครู แบ่งแยกตามวุฒิ	36
5	การกระจายร้อยละของอาจารย์วิทยาลัยครู แบ่งแยกตามตำแหน่งทางราชการ	37
6	การกระจายร้อยละของอาจารย์วิทยาลัยครู แบ่งแยกตามอัตราเงินเดือน	38
7	การกระจายร้อยละของอาจารย์วิทยาลัยครู แบ่งแยกตามสังกัดคณะวิชา	39
8	คาสถิติเบื้องต้นปริมาณงานบทบาททางการสอนของอาจารย์วิทยาลัยครู กับคาปกติ	42
9	คาสถิติเบื้องต้นปริมาณงานบทบาททางการสอนของอาจารย์วิทยาลัยครู กับคาปกติ (ต่อ)	44
10	คาสถิติเบื้องต้นปริมาณงานบทบาททางการวิจัย และการบริการสังคม ของอาจารย์วิทยาลัยครูกับคาปกติ	46
11	คาสถิติเบื้องต้นปริมาณงานในคาบริหาร และบทบาททางการสอน การวิจัย การบริการสังคม และปริมาณงานทั้งหมดของอาจารย์วิทยาลัยครูกับ คาปกติ	48
12	การกระจายงานของอาจารย์วิทยาลัยครู ในบทบาททางคาการสอน การวิจัย การบริการสังคม การบริหาร และปริมาณงานทั้งหมด จากคาเบี่ยงเบนมาตรฐาน	50
13	ร้อยละของจำนวนอาจารย์ที่ทำการสอน การวิจัย และการบริการสังคม	52
14	การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างของจำนวนวิชาที่สอนต่อ ภาคเรียนทั้งภาคปกติและภาคค่ำของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออก เฉียงเหนือ	53

15	การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างจำนวนวิชาที่สอนต่อภาคเรียนเฉพาะภาคปกติของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออก เฉิงเหินอู๋	54
16	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของจำนวนวิชาที่สอนต่อภาคเรียนเฉพาะภาคปกติของอาจารย์ระหว่าง 2 วิทยาลัยครู	55
17	การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างจำนวนวิชาที่สอนต่อภาคเรียนเฉพาะภาคค่ำของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออก เฉิงเหินอู๋	56
18	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของจำนวนวิชาที่สอนต่อภาคเรียนเฉพาะภาคค่ำของอาจารย์ระหว่าง 2 วิทยาลัยครู	57
19	การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างจำนวนหมู่เรียนที่สอนต่อภาคเรียนทั้งภาคปกติและภาคค่ำของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉิงเหินอู๋	58
20	การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างของจำนวนหมู่เรียนที่สอนต่อภาคเรียนเฉพาะภาคปกติของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉิงเหินอู๋	59
21	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของจำนวนหมู่เรียนที่สอนต่อภาคเรียนเฉพาะภาคปกติ ระหว่างอาจารย์ 2 วิทยาลัยครู	60
22	การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างของจำนวนหมู่เรียนที่สอนต่อภาคเรียนเฉพาะภาคค่ำของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉิงเหินอู๋	61
23	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของจำนวนหมู่เรียนที่สอนต่อภาคเรียนเฉพาะภาคค่ำ ระหว่างอาจารย์ 2 วิทยาลัยครู	62

24	การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างจำนวนชั่วโมงสอนต่อ สัปดาห์ทั้งภาคปกติและภาคค่ำของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออก เฉิงเหมินอู๋	63
25	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของจำนวนชั่วโมงสอนต่อสัปดาห์ทั้งภาคปกติ และภาคค่ำ ระหว่างอาจารย์ 2 วิทยาลัยครู	64
26	การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างของจำนวนชั่วโมงสอน ต่อสัปดาห์ เฉพาะภาคปกติของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออก เฉิงเหมินอู๋	65
27	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของจำนวนชั่วโมงสอนต่อสัปดาห์เฉพาะภาคปกติ ระหว่างอาจารย์ 2 วิทยาลัยครู	66
28	การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างจำนวนชั่วโมงสอน ต่อสัปดาห์ เฉพาะภาคค่ำของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออก เฉิงเหมินอู๋	67
29	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยจำนวนชั่วโมงสอนต่อสัปดาห์เฉพาะภาคค่ำ ระหว่างอาจารย์ 2 วิทยาลัยครู	68
30	การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างจำนวนชั่วโมงสอน ต่อสัปดาห์ในด้านการเตรียมการสอนของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออก เฉิงเหมินอู๋	69
31	การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างจำนวนชั่วโมงสอน ต่อสัปดาห์ในด้านการตรวจงานของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออก เฉิงเหมินอู๋	70
32	การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างจำนวนชั่วโมงสอน ต่อสัปดาห์ในด้านการนิเทศการสอนของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออก เฉิงเหมินอู๋	71

33	การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างจำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ในด้านการให้คำปรึกษาทางวิชาการของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	72
34	การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างจำนวนคนต่อสัปดาห์ในการนิเทศการสอนของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	73
35	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของจำนวนคนต่อสัปดาห์ในการนิเทศการสอนระหว่างอาจารย์ 2 วิทยาลัยครู	74
36	การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างจำนวนคนต่อสัปดาห์ในการให้คำปรึกษาทางวิชาการแก่นักศึกษาของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	75
37	การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างของจำนวนนักศึกษาที่สอนต่อภาคเรียนทั้งภาคปกติและภาคค่ำของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	76
38	การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างของจำนวนนักศึกษาที่สอนต่อภาคเรียนเฉพาะภาคปกติของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	77
39	การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างของจำนวนนักศึกษาที่สอนต่อภาคเรียนเฉพาะภาคค่ำของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	78
40	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของจำนวนนักศึกษาที่สอนต่อภาคเรียนเฉพาะภาคค่ำ ระหว่างอาจารย์ 2 วิทยาลัยครู	79
41	การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างของจำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ใช้ในการค้นคว้าหาความรู้ใหม่ของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	80

42	การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างของจำนวนชั่วโมง ต่อสัปดาห์ที่ใช้ในการเขียนตำราและ/หรือเอกสารประกอบการเรียน ของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	81
43	การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างของจำนวนชั่วโมง ต่อสัปดาห์ที่ใช้ในการวิจัยของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียง เหนือ	82
44	การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างจำนวนชั่วโมง ต่อสัปดาห์ที่ใช้ในการบริการสังคมของอาจารย์วิทยาลัยครู ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	83
45	การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างจำนวนครั้ง ต่อภาคเรียนที่ใช้ในการบริการสังคมของอาจารย์วิทยาลัยครู ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	84
46	การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างจำนวนชั่วโมง ต่อสัปดาห์ที่ใช้ในการบริการในวิทยาลัยครูของอาจารย์ วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	85
47	การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างจำนวนชั่วโมง ต่อสัปดาห์ในด้านการบริหารของอาจารย์วิทยาลัยครู ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	86
48	การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างจำนวนชั่วโมง ต่อสัปดาห์ในบทบาททางการสอนทั้งหมดของอาจารย์ วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	87
49	การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างจำนวนชั่วโมง ต่อสัปดาห์ในบทบาททางการวิจัยทั้งหมดของอาจารย์ วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	88

50	การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างของจำนวนชั่วโมง ทอดต้ปคาค์ในบทบาททางด้านการบริการสังคมทั้งหมดของอาจารย์ วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	89
51	การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างจำนวนชั่วโมง ทอดต้ปคาค์ในปริมาณงานทั้งหมดของอาจารย์วิทยาลัยครู ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	90
52	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของจำนวนปริมาณงานทั้งหมด ระหว่าง อาจารย์ 2 วิทยาลัยครู	91
53	ปัญหาและอุปสรรคในบทบาททางด้านการสอนของอาจารย์วิทยาลัยครู ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	92
54	ปัญหาและอุปสรรคในบทบาททางด้านการวิจัยของอาจารย์วิทยาลัยครู ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	94
55	ปัญหาและอุปสรรคในบทบาททางด้านการบริการสังคมของอาจารย์ วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	95
56	ข้อเสนอแนะในบทบาททางด้านการสอนของอาจารย์วิทยาลัยครู ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	96
57	ข้อเสนอแนะในบทบาททางด้านการวิจัยของอาจารย์วิทยาลัยครู ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	97
58	ข้อเสนอแนะในบทบาททางด้านการบริการสังคมของอาจารย์ วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	98

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาประเทศ ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาประเทศในด้านเศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง สังคม และวัฒนธรรม เพราะการพัฒนาในด้านต่างๆ ก่อให้เกิดความก้าวหน้าของคนเป็นปัจจัยสำคัญ และกำลังคนจะมีประสิทธิภาพเพียงใด ขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา (ปิ่น มาลากุล, 2518 : 6) แม้การศึกษามีหลายแขนงประสงค์ที่จะแก้ปัญหาทุกอย่างได้ แต่การศึกษาก็มีส่วนที่จะช่วยแก้ปัญหาสังคม และโน้มน้าวสังคมไปสู่แนวทางที่พึงประสงค์ได้ ถ้าเราจัดการศึกษาให้เป็นไปในแนวทางที่ถูกต้อง (สิปปนนท์ เกตุทัต, 2518 ก : 28) และถ้ามองในด้านทฤษฎีสังคม สังคมไทยเป็นสังคมเล็ก การศึกษาย่อมเป็นส่วนหนึ่งที่จะมีส่วนพัฒนาสังคมได้อย่างแน่นอน

การศึกษาคือระบบย่อยของระบบการศึกษา ซึ่งเป็นสถาบันระดับอุดมศึกษา ถ้าหากมองระบบอุดมศึกษาก็จะพบว่าอุดมศึกษามีบทบาททางการสอน การวิจัย การบริการสังคม และการถ่ายทอดศิลปและวัฒนธรรม (สุภรณ์ ศรีพหล, 2518 : 47) และจากพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พ.ศ. 2518 มาตรา 5 บัญญัติไว้ว่า "ให้วิทยาลัยครูเป็นสถานการศึกษาและการวิจัย มีวัตถุประสงค์ให้การศึกษาวิชาการและผลิตครูถึงระดับปริญญาตรี ทำการวิจัย ส่งเสริมวิชาชีพและวิถีสอนของครูอาจารย์และเจ้าหน้าที่ผู้บริหารการศึกษา ทำนุบำรุงวัฒนธรรม และให้บริการทางวิชาการแก่สังคม" (ราชกิจจานุเบกษา, 2518 : 24) จะเห็นได้ว่าบทบาทหลักของอาจารย์วิทยาลัยครูคือ การสอน การวิจัย และการบริการสังคม บทบาททางการสอน คือสอนนักศึกษาให้มีความรู้ความสามารถสนองความต้องการของสังคม สอนให้เป็นมนุษย์ที่ดี เป็นพลเมืองที่ดี และเป็นผู้สามารถในการประกอบอาชีพ (ปวย อึ้งภากรณ์, 2516 : 57 - 64) ส่วนบทบาททางการวิจัยเป็นบทบาทที่จะค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อปรับปรุงการสอนให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา และส่วนบทบาททาง

การบริการสังคมนั้น เป็นงานบริการทางวิชาการแก่ชุมชน เป็นบทบาทที่จะช่วยให้อาจารย์ได้หาประสบการณ์ในวิชาที่ตนเองสอน ทำให้ได้มีโอกาสปฏิบัติงานตามทฤษฎีต่างๆที่ทำการสอนอยู่ จะเห็นได้ว่าทั้งบทบาททางการวิจัย และการบริการสังคมเป็นบทบาทที่ช่วยส่งเสริมการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (พิศมัย ศรีอำไพ, 2518 : 1 - 2)

ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาบทบาททางการสอน การวิจัย และการบริการสังคมของอาจารย์วิทยาลัยครูในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่เปิดทำการสอนถึงระดับปริญญาตรีสี่แห่ง คือ วิทยาลัยครูนครราชสีมา วิทยาลัยครูมหาสารคาม วิทยาลัยครูอุดรธานี และวิทยาลัยครูอุบลราชธานีว่ามีความบทบาททางการสอน การวิจัย และการบริการสังคมมากน้อยเพียงใด แต่ละวิทยาลัยมีบทบาทแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร ซึ่งผลการวิจัยจะเป็นข้อมูลสนับสนุนที่จะนำไปวางแผนแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงระบบบริหารการศึกษาของวิทยาลัยครู ให้ดำเนินไปอย่างเหมาะสม มีสมคูลย์ สมบูรณ์ในหน้าที่ มีประสิทธิภาพ และบรรลุเป้าหมายตามแนวทางการปฏิรูปการฝึกหัดครูในอนาคตต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบปริมาณงานของอาจารย์วิทยาลัยครูในภาคตะวันออกเฉียงเหนือกับค่าปกติ
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบบทบาททางการสอน การวิจัย และการบริการสังคมของอาจารย์วิทยาลัยครูในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
3. เพื่อสรุปข้อคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะต่างๆเกี่ยวกับบทบาททางการสอน การวิจัย และการบริการสังคมของอาจารย์วิทยาลัยครูในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จะนำไปใช้เป็นแนวทางในการวางนโยบาย วางแผนพัฒนา ปรับปรุงการบริหารงานบุคคลในวิทยาลัยครูให้เหมาะสมกับงาน และปรับปรุง ระบบบริหารวิทยาลัยครูในภาคตะวันออกเฉียงเหนือให้ดำเนินไปอย่างเหมาะสม มีสมคูลย์ มีความสมบูรณ์ในหน้าที่ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลทางการศึกษา และบรรลุเป้าหมาย ตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาค้นคว้าและการศึกษาทั้งระบบและกระบวนการต่อไป

ข้อตกลงเบื้องต้นในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ประเมินในแง่ปริมาณเป็นหน่วยเวลา ชั่วโมงต่อสัปดาห์ เป็น เกณฑ์ในการประเมินบทบาททางการสอน การวิจัย และการบริการสังคมของอาจารย์ วิทยาลัยครู มิได้รวมถึงผลงานที่อาจารย์แต่ละท่านทำ เพราะยากแก่การที่จะประเมินได้

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยทำการศึกษาเปรียบเทียบเฉพาะบทบาททางการสอน การวิจัย และการบริการสังคมของอาจารย์วิทยาลัยครูในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่ง ประกอบด้วยอาจารย์ในวิทยาลัยครูนครราชสีมา วิทยาลัยครูมหาสารคาม วิทยาลัยครูอุดรธานี และวิทยาลัยครูอุบลราชธานี
2. ผู้วิจัยวัดปริมาณงานของอาจารย์เป็นชั่วโมงต่อสัปดาห์ แล้วประเมินค่าที่วัดได้ ออกมาเป็นบทบาททางการสอน การวิจัย และการบริการสังคม
3. การวิจัยครั้งนี้ศึกษาเฉพาะงานทางการสอน การวิจัย และการบริการสังคม ของอาจารย์ประจำและอาจารย์พิเศษ ที่ปฏิบัติหน้าที่การงานในภาคเรียนที่สอง ปีการศึกษา 2518 เท่านั้น
4. บทบาททางการสอนครอบคลุมถึง จำนวนรายวิชาที่สอน จำนวนหมู่เรียนที่สอน ต่อภาคเรียน จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ใช้ไปในการสอน การเตรียมการสอน

การตรวจงาน การนิเทศการสอน การให้คำปรึกษาทางวิชาการ และจำนวนคนต่อสัปดาห์ที่
 นิเทศการสอน ที่ให้คำปรึกษาทางวิชาการ และจำนวนนักศึกษาที่สอนต่อภาคเรียน ส่วนบทบาท
 ทางการศึกษา ศึกษาจากจำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ใช้ในการค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ที่ใช้ในการ
 เขียนตำราและ/หรือเอกสารประกอบการเรียน และที่ใช้ในการวิจัย รวมทั้งจำนวนอาจารย์
 ที่ทำการวิจัย และส่วนบทบาททางการบริการสังคม ศึกษาจากจำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ใช้ใน
 การเตรียมงานและทำงานบริการทางค่านิเทศการเกษมชน

คำจำกัดความศัพท์เฉพาะ

1. บทบาท หมายถึงรูปแบบของพฤติกรรมที่แสดงออกมาตามตำแหน่งหน้าที่ที่บุคคล
 นั้นได้รับ คนๆหนึ่งจึงอาจมีหลายบทบาทได้ และการแสดงบทบาทสามารถที่จะสังเกตและวัด
 พฤติกรรมออกมาเป็นปริมาณงานและประเมินผลได้
2. บทบาททางด้านการสอน หมายถึงพฤติกรรมของอาจารย์ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งต่อไปนี้
 นี้ จำนวนรายวิชาที่สอน จำนวนหมู่เรียนที่สอนต่อภาคเรียน จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ใช้ในคำ
 การสอน การเตรียมการสอน การตรวจงาน การนิเทศการสอน การให้คำปรึกษาทางวิชาการ
 และจำนวนคนต่อสัปดาห์ที่นิเทศการสอน ที่ให้คำปรึกษาทางวิชาการ และจำนวนนักศึกษาที่สอน
 ต่อภาคเรียน แล้วประเมินค่าออกมาเป็นหน่วยชั่วโมงต่อสัปดาห์
3. บทบาททางด้านการวิจัย หมายถึงพฤติกรรมของอาจารย์ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งต่อไปนี้
 นี้ จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ใช้ในการค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ที่ใช้ในการเขียนตำราและ/หรือ
 เอกสารประกอบการเรียน และที่ใช้ในการวิจัย รวมทั้งจำนวนอาจารย์ที่ทำการวิจัย แล้ว
 ประเมินค่าออกมาเป็นหน่วยชั่วโมงต่อสัปดาห์
4. บทบาททางด้านการบริการสังคม หมายถึงพฤติกรรมของอาจารย์ที่เกี่ยวข้องกับ
 สิ่งต่อไปนี้ การบริการทางค่านิเทศการเกษมชน เช่น การไปปาฐกถา อภิปรายกลุ่ม เป็นที่
 บริการ เป็นผู้เชี่ยวชาญทางด้านการสอน การฝึกอบรมครูประจำการ การเป็นวิทยากรในการ
 สัมมนาต่างๆ การเขียนบทความเผยแพร่แก่สังคม การเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน การไป

ออกรายการวิทยุและโทรทัศน์ จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ใช้ในการเตรียมงานบริการสังคม และที่ใช้ในการบริการทางวิชาการแก่ชุมชนทั้งภายในและภายนอกวิทยาลัยครู แล้วประเมินค่าออกมาเป็นหน่วยชั่วโมงต่อสัปดาห์

5. งานบริการในวิทยาลัยครู หมายถึงพฤติกรรมของอาจารย์ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งต่อไปนี้ การบริการที่สนับสนุนงานทางค่านิชาการ เช่น งานธุรการ การเงิน พัสดุ อาคารสถานที่ การบริการในหอสมุด งานทะเบียน โภชนาการ การจัดหาและรักษาวัสดุ งานบริการนักศึกษา งานสวัสดิการนักศึกษาและอาจารย์ คิดเป็นจำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ทำงานบริการ แล้วประเมินค่าออกมาเป็นหน่วยชั่วโมงต่อสัปดาห์

6. งานบริหาร หมายถึงพฤติกรรมของอาจารย์ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่การงาน ดังต่อไปนี้ อธิการ (ผู้อำนวยการ), รองอธิการ (ผู้ช่วยผู้อำนวยการ), หัวหน้าคณะวิชา (หัวหน้าหมวดวิชา), หัวหน้าภาควิชา (หัวหน้าแผนกวิชา) และหัวหน้าแผนกต่างๆ คิดเป็นจำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ทำหน้าที่บริหารงาน แล้วประเมินค่าออกมาเป็นหน่วยชั่วโมงต่อสัปดาห์

7. อาจารย์ หมายถึงข้าราชการครูรวมทั้งบุคคลที่ถูกจ้างให้ทำหน้าที่สอน วิทยบริการทางวิชาการแก่ชุมชน บริการที่สนับสนุนงานทางค่านิชาการ และทำหน้าที่บริหาร รวมทั้งทำหน้าที่อื่นๆในวิทยาลัยครู นครราชสีมา มหาสารคาม อุรธานี และอุบลราชธานี ในภาคเรียนที่สอง ปีการศึกษา 2518

8. วิทยาลัยครูในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หมายถึงวิทยาลัยครูที่เปิดทำการสอนถึงระดับปริญญาตรีสี่แห่งที่อยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในการวิจัยครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่างในวิทยาลัยครูดังนี้คือ วิทยาลัยครูนครราชสีมา มหาสารคาม อุรธานี และอุบลราชธานี

9. ปริมาณงาน หมายถึงจำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ใช้ในด้านการสอน การวิจัย การบริการสังคม และการบริหารของอาจารย์วิทยาลัยครู

เอกสารและการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สภาพปัจจุบันและปัญหาของสถาบันอุดมศึกษา

ปัจจุบันการอุดมศึกษาของประเทศไทยขึ้นอยู่กับหน่วยงานหลายสังกัด มีความแตกต่างกันทั้งในด้านความมุ่งหมาย ภารกิจ วิธีจัดและดำเนินการศึกษา และระบบการบริหารอุดมศึกษาก็ขาดเอกภาพ และขาดการประสานงาน ความมุ่งหมายของการอุดมศึกษาที่เป็อยู่ มิได้ระบุไว้ชัดเจนและมีอาจใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการตามที่สังคมมุ่งหวังจึงประกอบด้วย การสอน การวิจัย การบริการทางวิชาการแก่ชุมชน และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม การอุดมศึกษาที่เป็นอยู่จึงขาดประสิทธิภาพ คณะกรรมการวางแผนพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษา (คณะกรรมการวางแผนพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษา, 2518 : 155 - 156) มีความเห็นว่าสาเหตุที่สถาบันอุดมศึกษาคำเป็นการตามภารกิจดังกล่าวไม่ได้ผลเต็มที่ เนื่องจากประสบปัญหาด้านต่างๆดังนี้

1. ด้านบุคลากร สถาบันอุดมศึกษายังขาดแคลนครุจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิและประสบการณ์ที่เหมาะสม รวมทั้งขาดแคลนบุคลากรฝ่ายธุรการ และฝ่ายช่วยวิชาการด้วย
2. ด้านตำรา อุปกรณ์การสอน และการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา สถาบันอุดมศึกษาขาดแคลนตำราเรียน และหนังสืออ้างอิงที่ทันสมัยทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการศึกษาค้นคว้า และการวิจัยของนักศึกษาและคณาจารย์ในสาขาต่างๆโดยเฉพาะอย่างยิ่งทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเกือบทุกสถาบันอยู่ในสภาพที่ล้าสมัย
3. ด้านการวิจัย สถาบันอุดมศึกษาทำหน้าที่ทางด้านการวิจัยเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการและช่วยแก้ปัญหาต่างๆได้ไม่เต็มที่ เนื่องจากสภาพแวดล้อมของการทำงานไม่เอื้ออำนวย และขาดการสนับสนุนทางคานทรัพย์ากรเพื่อการวิจัย
4. ด้านบริการทางคานวิชาการแก่ชุมชน สถาบันอุดมศึกษาให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชนได้ในวงจำกัดมาก เนื่องจากขาดนโยบายและแผนงานที่คิรวมทั้งขาดการสนับสนุนทางคานงบประมาณ

5. การทำงานบำรุงและส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม สถาบันอุดมศึกษายังทำหน้าที่ทางค่านี้น้อยมาก เนื่องจากขาดบุคลากร อุปกรณ์ อาคารสถานที่ และการสนับสนุนทางค่านงบประมาณเท่าที่จำเป็นอยู่มากจะทำในรูปกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิตนักศึกษา ของหน่วยวิชาการที่เกี่ยวข้องกับศิลปและวัฒนธรรมบางค่านเท่านั้น

6. โครงสร้างระบบบริหารที่เป็นอยู่ ยังไม่เอื้ออำนวยให้สถาบันอุดมศึกษาที่มีความเป็นอิสระและมีความคล่องตัวในการดำเนินงานภายในใ้ได้ตามสภาพและลักษณะงานของสถาบันอุดมศึกษา

ความมุ่งหมายของสถาบันอุดมศึกษา

สีปพนธ์ เกตุทัต (สีปพนธ์ เกตุทัต, 2518 ช : 25) มีความเห็นว่าสถาบันอุดมศึกษาควรกำหนดความมุ่งหมายให้เด่นชัดคือ

1. เพื่อพัฒนาความงอกงามทางสติปัญญา ความเจริญทางความคิดอันนำไปสู่ความก้าวหน้าทางวิชาการ และความเจริญของมนุษยชาติ
2. สร้างสรรค์กำลังคนในระดับวิชาชีพชั้นสูง เพื่อพัฒนาสังคม
3. เป็นแหล่งวิทยาการที่เอื้ออำนวยประโยชน์ต่อการพัฒนาชุมชนชนบท
4. ทำงานบำรุง ส่งเสริมศิลปและวัฒนธรรม
5. พัฒนาคนให้เป็นผู้ที่สมบูรณ์ด้วยคุณธรรมและจริยธรรม ให้สามารถดำเนินชีวิตอันมีคุณค่าแก่บุคคลและสังคม

วิจิตร ศรีสอาน (วิจิตร ศรีสอาน, 2518 : 10 - 11) กล่าวว่าความมุ่งหมายของสถาบันอุดมศึกษาเปลี่ยนแปลงไปตามกาลสมัยและสภาพของสังคม ความมุ่งหมายของอุดมศึกษาที่มีลักษณะเป็นสากล ประมวลได้ 3 ประการคือ

1. มุ่งที่จะบุกเบิก แสวงหา บำรุงรักษา และถ่ายทอดความรู้ เพื่อสร้างสรรค์จรโล่งความก้าวหน้าและความเป็นเลิศทางวิชาการ บุกเบิกเพื่อไปค้นพบสิ่งที่ยังไม่พบ แสวงหาอาจจะแสวงหาสิ่งที่มีอยู่แล้วเพื่อให้ทันสมัยอยู่เสมอ บำรุงรักษาความรู้ที่ดีที่มีอยู่แล้ว และถ่ายทอดไปสู่ผู้ที่ยังไม่รู้

2. ใช้ความรู้ให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม โดยถือว่าสถาบันอุดมศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการ
ชั้นสูงที่เอื้ออำนวยประโยชน์ต่อความเป็นอยู่ของมนุษยชาติ และสนองความต้องการของประเทศชาติ

3. ทำนุบำรุง ส่งเสริมศิลปและวัฒนธรรม สถาบันการศึกษาชั้นอุดมศึกษาคือสถาบันทาง
วัฒนธรรมที่มีหน้าที่ที่จะต้องทำนุบำรุง ส่งเสริมให้ผู้ที่อยู่ในสถาบันได้เป็นผู้ที่วัฒนธรรมที่ถูกต้อง
เหมาะสม

ส่วน ป่วย อิงภากรณ์ (ป่วย อิงภากรณ์, 2517 : 52 - 54) กล่าวว่าภารกิจระเบียบ
หน่วยงานหรือสถาบันใด ย่อมมีความมุ่งหมายที่จะอำนวยประโยชน์ให้หน่วยงานนั้นๆดำเนินการตาม
วัตถุประสงค์โดยมีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับลักษณะของหน่วยงานนั้นๆ วัตถุประสงค์ของสถาบัน
อุดมศึกษาจะสรุปได้ดังนี้

1. อบรมให้บัณฑิตนักศึกษาเป็นปัญญาชน มีความรอบรู้ สามารถพิจารณาทั้งกรณีโลกและ
กรณีธรรม และสามารถใช้สติปัญญาคิดอ่านโดยชอบธรรม

2. ฝึกสอนให้บัณฑิตนักศึกษา มีวิชาชีพระดับสูง เพื่อนำไปใช้ประกอบสัมมาอาชีพะเป็น
ประโยชน์แก่ตนและสังคม

3. ส่งเสริมวิชาการให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ ทั้งทันเหตุการณ์และก้าวหน้าเหตุการณ์

สำหรับประเทศไทย วิจิตร ศรีสอาน (วิจิตร ศรีสอาน, 2518 : 11 - 12) ได้เสนอ
แนวคิดว่า ความมุ่งหมายการอุดมศึกษาของไทยควรเน้นการศึกษาเพื่อพัฒนากำลังคนควบคู่กันไปกับ
การศึกษาเพื่อพัฒนาความเป็นคน เพื่อสร้างสรรค์และจรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ เพื่อ
สถาบันอุดมศึกษาจะได้ใช้ความเป็นเลิศทางวิชาการพัฒนาบุคคล และให้บริการทางวิชาการ
เพื่อประโยชน์ของสังคมและมนุษยชาติ

หน้าที่และการบริหารสถาบันอุดมศึกษา

ภายในขอบเขตของความมุ่งหมายดังกล่าว สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่หลัก 4 ประการ
คือ (วิจิตร ศรีสอาน, 2518 : 11)

1. การสอนวิชาการและวิชาชีพเพื่อสนองความต้องการกำลังคนของสังคม
2. การวิจัยคนควาเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการ
3. การบริการทางวิชาการแก่สังคม
4. การถ่ายทอดศิลปและวัฒนธรรม และการปลูกฝังความเป็นพลเมืองดี

อนึ่งการบริหารสถาบันอุดมศึกษาที่ดีและเป็นระบบที่มีประสิทธิภาพ ควรมีปัจจัยที่จะนำไปสู่วัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ดังนี้ (ปวย อึ้งภากรณ์, 2517 : 54)

1. มีนักศึกษาที่ประกอบด้วยสติปัญญาพื้นฐานดีพอสมควร
2. มีนักศึกษาที่มีความชอบในสาขาวิชาที่ตนเรียน มีใจรักแล้วหาขอให้ได้เข้าเรียนได้เท่านั้น
3. มีอาจารย์ดีพอ และมีอาจารย์ประเภทประจำมากพอเมื่อเทียบกับจำนวนนักศึกษา
4. มีบรรยากาศอันเหมาะสมสำหรับเป็นส่วนักศึกษาและการวิจัย
5. มีวิธีการสอบชนิดที่ส่งเสริมให้วิชาความรู้ ความคิดแตกฉาน มีใจส่งเสริมการทองจำอย่างเคียว
6. มีการประสานงานระหว่างสาขาวิชาการต่างๆ เพื่อให้เกิดความรอบรู้ทั้งภายในและภายนอกวิชาการที่ศึกษา
7. มีระบบบริหารที่ดี และเป็นระบบที่มีประสิทธิภาพ

บทบาทและหน้าที่ของสถาบันฝึกหัดครู

สุภรณ์ ศรีพิพล (สุภรณ์ ศรีพิพล, ม.ป.ป. : 32) กล่าวว่าวิทยาลัยครูเป็นระบบย่อยของระบบอุดมศึกษาที่มีบทบาทและหน้าที่ใหญ่ๆ 3 ประการคือ

1. ทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้ อารยะธรรมและวัฒนธรรมต่างๆ ให้บุคคลรุ่นหลังได้ทราบและรักษาสืบต่อกันไป หน้าที่นี้ใดแก่ การสอนการอบรมเพื่อผลิตบุคคลที่มีคุณสมบัติตามความมุ่งหมายออกไปรับใช้สังคม

2. แสวงหาความรู้ วิทยาการใหม่ๆ หน้าที่นี้ได้แก่ การทดลอง ค้นคว้า วิจัย หา ความก้าวหน้าทางวิชาการ แสวงหาความรู้ใหม่ๆ และประยุกต์ผลงานการวิจัยค้นคว้า เพื่อช่วย แก้ไขปัญหาต่างๆ ของสังคม

3. ใช้ความรู้ต่างๆ ให้เป็นประโยชน์แก่สังคม หน้าที่นี้ได้แก่ การบริการทางวิชาการ แก่สังคมตามความต้องการของท้องถิ่นเป็นหลัก เป็นผู้แนะและเผยแพร่ทักษะ เทคนิคการสอนใหม่ ให้แก่โรงเรียนในชนบท เช่นการจัดอบรมและเผยแพร่การศึกษาให้แก่ครูประจำการ

ในการประชุมทางวิชาการในหัวข้อประชุม "การฝึกหัดครูกับการรับใช้สังคม" ระหว่างวันที่ 3 - 7 ตุลาคม พ.ศ. 2518 ณ วิทยาลัยครูลำปาง ภิญโญ สาทร (ภิญโญ สาทร, 2518 : 37) ได้กล่าวว่า การฝึกหัดครูในปัจจุบันถือว่าเป็นสถาบันระดับอุดมศึกษา ในการ บริหารงานของวิทยาลัยครูจะต้องยึดแนวความคิดของอุดมศึกษาที่ว่าควยบเทบาทและหน้าที่ต่อไปนี้

1. หน้าที่ในการสอน การสอนในระดับอุดมศึกษาควรเป็นแบบสองทาง (two-way process) คืออาจารย์เป็นผู้ให้นักศึกษา และนักศึกษาก็ให้กลับคืนอาจารย์ด้วย หมายความว่า ทั้งอาจารย์และนักศึกษาเรียนควบกัน

2. ทำหน้าที่ในการวิจัย หรือค้นคว้าหาความรู้ใหม่ โดยเฉพาะอาจารย์ในวิทยาลัยครู จะต้องค้นคว้า วิจัย เขียนตำรา และทำกันอย่างกว้างขวาง

3. ทำหน้าที่บริการสังคม เป็นบริการทางวิชาการให้กับชุมชน วิทยาลัยครูอาจสร้าง ตนเองเป็นวิทยาลัยชาวมาน เพื่อบริการวิชาการให้กับชุมชนไทย ไม่จำเป็นต้องคิดเรื่อง ประการศึนียบัตรที่จะมอบให้ บริการที่น่าจะจัดให้ได้แก่ เรื่องเกี่ยวกับการปกครอง ระบบเศรษฐกิจ การเกษตร วิชาชีพ และเรื่องเกี่ยวกับวัฒนธรรมและชีวิตครอบครัว

บทบาททางด้านการสอน

บทบาทหลักของอาจารย์วิทยาลัยครูก็คือบทบาททางการสอน ผู้เป็นอาจารย์จึงต้องเป็นผู้ ที่มีความรู้ดี และมีความสนใจในทางวิชาการ ขอมเสียดสละอย่างอื่นได้ ถ้ามีโอกาสที่จะแสวงหา ความรู้และเผยแพร่ความรู้ (ปวย อิงภากรณ, 2516 : 59) อาจารย์นอกจากจะทำหน้าที่สอน

นักศึกษาแล้ว จำเป็นจะต้องฝึกฝนวิชาการของตนให้ลึกซึ้งกว้างขวาง ก้าวหน้าให้ทันสมัยอีกด้วย เพราะวิชาในโลกนี้ไม่หยุดอยู่กับที่ ต้องการก้าวหน้าอยู่เสมอ ยิ่งสมัยนี้วิทยาศาสตร์และสังคมศาสตร์ เจริญอย่างรวดเร็วแตกต่างกับเมื่อ 20 - 30 ปีก่อนอย่างผิดตา อาจารย์จึงจำเป็นต้องพยายาม ฝึกฝนจนเชี่ยวชาญอันสลับซับซ้อน เมื่อทราบว่ามีวิชาในสาขาของตนนั้นโลกภายนอกได้ก้าวหน้าไปใน ลักษณะใด และนำมาถ่ายทอดให้นักศึกษาของตนได้รับทันกาลสมัย

ในด้านการสอนนี้มีขอบเขตรวมถึง การเตรียมการสอน ชั่วโมงสอนต่อสัปดาห์ งาน ตรวจงาน การนิเทศการสอน และการให้คำปรึกษาทางวิชาการ ออมร รักษาสัตย์ (อมร รักษาสัตย์, 2512 : 1 - 2) ได้เสนอหลักการในการสอนไว้ดังนี้ สำหรับการสอน 1 หน่วยกิต คือใช้เวลาบรรยาย 1 ชั่วโมง เวลาเตรียมการสอน 2 ชั่วโมง หรือสอนแบบทิว หรือเซาห้องทดลอง 2 ชั่วโมง เวลาเตรียม 1 ชั่วโมง อาจารย์ท่านหนึ่งสอนภาคละ 4 วิชา ปีละ 2 ภาคๆละ 18 สัปดาห์ๆละ 3 ชั่วโมงต่อวิชา ถ้าสอนครบแล้วจะให้สอนภาคฤดูร้อนหรือ ภาคนอกเวลาเพิ่มขึ้นอีกก็ต้องให้ค่าตอบแทนพิเศษ สำหรับเวลาที่ให้ตรวจงาน คณะกรรมการวิจัย สถาบัน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (คณะกรรมการวิจัยสถาบัน, 2518 : 5) ได้ให้เวลาที่ ใช้ในการตรวจงานนักศึกษาระดับปริญญาตรีไว้ดังนี้ ระดับปริญญาตรีใช้เวลาตรวจงาน 0.06 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ต่อนักศึกษา 1 คน

✓ กรมการฝึกหัดครูใช้จำนวนนักศึกษาเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาจัดสรรกำลังบุคลากร โดยเฉลี่ยดังนี้ (ภิญโญ สาร, 2517 : 115) อาจารย์ 1 คนต่อนักเรียน 10 คน ทำการสอน 15 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ เฉลี่ยจำนวนนักศึกษา 30 คนต่อ 1 ห้องเรียน

สำหรับการแนะนำนักศึกษา วิทยาลัยครูมหาสารคาม (วิทยาลัยครูมหาสารคาม, ม.ป.ป. : 3) ได้กำหนดให้อาจารย์ที่ปรึกษาเขาพบนักศึกษาในหมู่ที่ปรึกษาของตนเป็นประจำ อย่างน้อยสัปดาห์ละครั้ง ส่วนอมร รักษาสัตย์ (อมร รักษาสัตย์, 2512 : 5) ได้เสนอแนวคิด ไว้ว่า การศึกษาในระดับอุดมศึกษาจะให้โดยลึกลงคำนึงถึงความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์และ ศิษย์ด้วย จึงนิยมจัดให้มีระบบการแนะนำนักศึกษา โดยมอบให้นักศึกษาแต่ละคนมีอาจารย์ที่จะคอย แนะนำการศึกษาให้ตลอดเวลาที่ศึกษาอยู่ ทางฝ่ายอาจารย์เองการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาก็คือเป็น

ภาระรับผิดชอบตามหน้าที่ และจะต้องใช้เวลาอย่างมากตามสมควร จึงคิดว่าอาจารย์จะต้องใช้เวลาแนะนำนักศึกษาคณะละ 1 ชั่วโมงต่อหนึ่งปี

/ บทบาททางด้านการวิจัย

นอกจากบทบาททางด้านการสอนแล้ว การเสาะแสวงหาความรู้ใหม่ และการถ่ายทอดปัญญาคือสิ่งที่สอดคล้องกับสังคมและธรรมชาติแวดล้อมให้แกสังคมโดยยึดอุดมคติความเป็นเลิศทางวิชาการเป็นบทบาทที่สถาบันอุดมศึกษาต้องกระทำ กำแหง พลงกูร (ม.ป.ป. : 15-16) ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับการทำงานของอาจารย์สถาบันอุดมศึกษาว่า ควรจะปรับปรุงระบบการทำงานของอาจารย์ให้ใช้เวลาทำการศึกษาวิจัยให้เพียงพอ โดยเฉลี่ยปริมาณงานให้อาจารย์ทุกคนมีส่วนร่วม สอดกันตามสมควรไม่ควรให้อาจารย์บางคนทำการสอนมากเกินไป (อาจารย์ละ 20 - 30 ชั่วโมง) และขณะเดียวกันอาจารย์บางคนทำการสอนเพียง 1 - 2 ชั่วโมงหรือไม่สอนเลย ยืน โทมัส (ยืน โทมัส อ้างจากฝ่ายโครงการวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, 2518 : 9) ได้กล่าวถึงบทบาทของครูว่า ครูจำต้องติดตามความก้าวหน้าของการวิจัยและการทดลองในทางการศึกษา จิตวิทยา สังคมวิทยา และวิชาที่ตนเองสอนอยู่เสมอ ถ้าหากขาดการติดตามความก้าวหน้าเหล่านี้ จะเป็นครูที่เสียไม่ได้

จรรยา สุวรรณทัต (จรรยา สุวรรณทัต, 2518 : 84) ได้แสดงความคิดเห็นไว้ว่า ควรสนับสนุนการวิจัยในท้องถิ่นและชนบทอย่างจริงจังและมากขึ้นกว่าเดิม โดยอาศัยจุดเริ่มต้นที่วิทยาลัยครูต่างๆ เพราะถือว่าเป็นศูนย์ของผู้ที่จะทราบวิธีวิจัย เพราะการวิจัยไม่เพียงแต่ทำให้เกิดความรู้ความคิดต่างๆทางคานวิชาการเท่านั้น แต่ยังได้ผลต่อการพัฒนาคุณภาพของประชาชนให้เป็นที่รู้จักใช้เหตุผลไตร่ตรองพิจารณามากขึ้นอีกด้วย

อุปสรรคของการวิจัยในสถาบันอุดมศึกษาคือ การขาดแคลนผลงานการวิจัย เนื่องจากอาจารย์ที่มีความสามารถในการวิจัยมีน้อย ระบบบริหารสถาบันอุดมศึกษาไม่เอื้ออำนวยให้การวิจัยรุดหน้าไปได้ เพราะนักวิจัยจะต้องเสียเวลาหมดก่น ในระเบียบปฏิบัติที่จุกจิกที่ใช้เป็นมาตรฐานกับทุกหน่วยงานทั่วราชอาณาจักร ระบบราชการซึ่งมีระเบียบปฏิบัติต่างๆที่ไม่เปิดโอกาสให้นักวิชาการออกความเห็นโดยเปิดเผย การตัดสินใจในนโยบายยังไม่อยู่บนรากฐานจากข้อมูล

และผลการวิจัย (สิปปนนท์ เกตุทัต, 2514 : 80) การวิจัยยังไม่เป็นที่ยอมรับและให้ความสำคัญ เชื้อถือในการนำไปใช้ (ทั้งที่ต่างประเทศเขายอมรับ) ผู้วิจัยหรือสถาบันการวิจัยต่างก็ทำการวิจัยกันไป ผู้ปฏิบัติหรือผู้ใช้ก็ยังคงปฏิบัติและใช้ความคิดดั้งเดิมของตน ขาดการประสานความเข้าใจระหว่างกันในหมู่วิจัย และในหมู่วิจัยและผู้ปฏิบัติ และระบบการเงินไม่จูงใจให้ทำงานวิจัยเป็นงานหลัก (จรรยา สุวรรณทัต, 2518 : 84 - 87) อาจารย์วิทยาลัยครูควรนำผลการวิจัยทั้งภายในประเทศและต่างประเทศมาดัดแปลงใช้ให้เป็นประโยชน์ในสภาวะแวดล้อมของแต่ละท้องถิ่น งานวิจัยมีคุณค่าต่อสังคมและโลกวิทยาการเป็นอย่างมาก จะเป็นช่องทางสำคัญที่วิทยาลัยครูจะบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมได้ (ปวย อึ้งภากรณ์, 2517 : 54) จะเห็นได้ว่าการวิจัยมีประโยชน์มาก ควรจะเร้าหรือจูงใจ ตลอดจนกระตุ้นให้คณาจารย์ ประชาชน ได้มีส่วนรับรู้และเข้าใจความสำคัญของงานวิจัย เพราะงานวิจัยจะช่วยให้การวินิจฉัยปัญหา การกำหนดนโยบาย และการจัดทำโครงการใหญ่ๆ มีโอกาสผิดพลาดได้น้อย และมีทางที่จะบรรลุความสำเร็จได้มาก ทำให้ผู้ปฏิบัติงานได้เลือกวิธีปฏิบัติที่ดีที่สุด โดยเสียค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานพอสมควร

✓ บทบาททางด้านการบริการสังคม

กรมการฝึกหัดครูได้รับใช้ประชาชนมาตั้งแต่เริ่มโครงการฝึกหัดครูแบบท คือตั้งแต่ พ.ศ. 2499 (ประสิทธิ์ สุนทโรทก, 2518 : 3) หน้าที่ของวิทยาลัยครูมิใช่เพียงแต่ผลิตครูใหม่ออกมาเท่านั้น หน้าที่สำคัญอีกประการหนึ่งก็คือ การให้บริการทางวิชาการแก่สังคม โดยเฉพาะครูประจำการในโรงเรียนทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา เป็นผู้แนะนำและเผยแพร่ทักษะและเทคนิคการสอนใหม่ๆ ให้แก่โรงเรียน จัดการอบรม และเผยแพร่การศึกษาให้ครูประจำการ (วิทยาลัยครูมหาสารคาม, 2517 : 2)

อมร รักษาสัตย์ (อมร รักษาสัตย์, 2512 : 4 - 5) ได้เสนอแนวคิดไว้ว่า สถาบันอุดมศึกษาเป็นสมองของสังคม จึงถือหลักส่งเสริมให้อาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาได้นำความรู้ที่มีอยู่ไปเผยแพร่แก่ประชาชน หน่วยงานการ รัฐวิสาหกิจ และธุรกิจทั่วไป โดยยอมรับว่าเป็นงานในหน้าที่อย่างหนึ่ง และยอมรับให้เป็นผลงานประจำปีด้วย ตามปกติการบริการสังคมครอบคลุมถึง

การไปแสดงปาฐกถา อภิปรายกลุ่ม รับเชิญไปเป็นที่ปรึกษา ผู้เชี่ยวชาญการสอน และนำอภิปรายในการฝึกอบรมต่างๆ การคิดชั่วโมงทำงานด้านนี้ให้คิดตามความเป็นจริงโดยคำนึงถึงการเตรียมตัว เตรียมเอกสาร ระยะเวลาที่ใช้ในการเดินทาง และชั่วโมงที่ใช้ในการบรรยายด้วย กรณีที่ใช้ในการบริการนี้ตามปกติคิดว่า การบรรยาย 1 ชั่วโมง ต้องใช้เวลาเตรียมการ 3 ชั่วโมง เทากับการสอนในระดับบัณฑิต

กองแผนงาน ทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ (กองแผนงาน, 2518 : 38) ได้สรุปการให้บริการสังคมของสถาบันอุดมศึกษาในลักษณะทั่วไปไว้ดังนี้

1. การให้บริการชุมชนที่เป็นโครงการหรือปฏิบัติการที่มีกำหนดเวลาค่อนข้างจะแน่นอน เช่น โครงการพัฒนาต่างๆ
2. การให้บริการชุมชนที่เป็นโครงการอบรม เพื่อให้ความรู้ทางวิชาการแก่กลุ่มบุคคล โดยมีโครงการการอบรม และกำหนดเวลาที่ค่อนข้างจะแน่นอน และอาจมีการให้วิทยัมัยหรือประกาศนียบัตร
3. การให้บริการชุมชนที่กระทำเป็นประจำ ให้อาจารย์ราชการ หรือเอกชน เช่น การบรรยาย การแสดงนิทรรศการ การจัดการประชุม การจัดสัมมนาการ เป็นต้น

โอฬาร โรจน์ทัญญู (โอฬาร โรจน์ทัญญู, 2518 : 57) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการบริการสังคมไว้ว่า ผู้สอนมักจะมองเห็นว่าความรู้ตามหลักสูตรเป็นเรื่องสำคัญที่สุด เนื้อหาวิชาที่ผู้สอนสอนจึงเน้นหนักจนลืมคิดว่าเนื้อหาเหล่านั้นสามารถที่จะนำไปใช้ในสังคมได้หรือไม่ และจะพบว่าเนื้อหาที่เล่าเรียนกันไม่ได้เกี่ยวข้องกับสังคมมากนัก ในทำนองเดียวกันอาจารย์ผู้สอนก็ไม่มีความรู้ในเรื่องชุมชนที่ตนอยู่ การที่จะสอนให้ลูกศิษย์จะไปปรับใช้สังคมย่อมเป็นไปได้ การที่จะให้บุคลากรในวิทยาลัยครูปรับใช้สังคมได้อย่างแน่นอนนั้นจะต้องมองดูสังคมว่า สังคมที่เราอยู่มีลักษณะเป็นอย่างไร เมื่อเข้าใจถึงระบบสังคมแล้วบุคลากรต่างๆก็จะต้องปรับตัวของตนเองให้เป็นผู้ที่สามารถจะเข้าไปปรับใช้สังคมได้ และประสิทธิ์ สุนทโรทก (ประสิทธิ์ สุนทโรทก, 2518 : 3) กล่าววิจารณ์ถึงที่ขาดบุคคลที่สนใจ ขาดความรู้แจ้ง ขาดการค้นคว้าปรับปรุง ขาดการร่วมมือ ขาดการประสานงานที่ดีแล้ว แม้จะมีเงินทองมากมายสักเพียงใด ก็หาความสำเร็จได้ยาก

✓ แนวคิดในการบริหารงานวิทยาลัยครู

ภิญโญ สาธร (ภิญโญ สาธร, 2518 : 38 - 39) ได้ให้แนวคิดในการบริหารงานวิทยาลัยครูไว้ดังนี้

1. การสอนการเรียนรู้ในวิทยาลัยครู จะต้องทำให้นักศึกษาและอาจารย์เข้าใจว่า อาจารย์วิทยาลัยครูคือครูของครู ควบความสำนึก ความรู้สึกความเป็นครูของครู จึงยอมเหนือกว่าการเป็นครูธรรมดา จะต้องทำให้นักศึกษาตัดสินใจเลือกแนวทางการเรียนด้วยตนเอง อาจารย์เป็นแต่เพียงมีคฤหัสถ์เท่านั้น

2. จะต้องทำให้อาจารย์วิทยาลัยครูเข้าใจว่า ตนเองคือผู้นำของท้องถิ่น ทุกคนจะต้องมีความรู้สึกเช่นนี้ จะต้องมีความรู้สึกว่าเป็นผู้รับใช้ มีหน้าที่ที่จะต้องทำทุกอย่างเพื่อให้ท้องถิ่นที่ตนอยู่นั้นเจริญขึ้นทุกทาง

3. จะต้องถือว่าตนเป็นผู้ที่มีหน้าที่บริการ เป็นผู้ให้บริการ อาจารย์ในวิทยาลัยครูจะต้องถือว่าหน้าที่นี้ต้องให้บริการกับบุคคลทั้งหลายเท่าที่จะทำได้ทุกวิถีทาง

สวนสิปปนนท์ เกตุทัต (สิปปนนท์ เกตุทัต, 2514 : 83) ได้ให้แนวคิดไว้เช่นกันว่า คณะอาจารย์และนักศึกษาจะต้องพยายามช่วยกันออกความคิดโดยอาศัยปัญญาที่ไม่เห็นแก่ตนเองเป็นหลัก เสนอแนะข้อคิดเห็นโดยวิธีการที่เหมาะสม ผู้บริหารจะต้องเปิดโอกาสให้คณาจารย์และนักศึกษามีส่วนร่วมในการเสนอแนะวางแผนดำเนินงาน และวางระเบียบปฏิบัติต่างๆ ร่วมประเมินผลงานด้วย ผู้บริหารต้องใจกว้างพอที่จะกระตุ้นให้อาจารย์และนักศึกษามีส่วนร่วมในการวางวัตถุประสงค์ด้วย

อมร รักษาสัตย์ (อมร รักษาสัตย์, 2512 : 6 - 7) ก็ได้ให้แนวคิดในการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า สถานศึกษามีความจำเป็นที่จะต้องมียาจารย์จำนวนหนึ่งทำหน้าที่ทางบริหารงานของสถาบันบางส่วนโดยเฉพาะงานในระดับสูง ดังนั้นเพื่อความเป็นธรรมจึงต้องกำหนดเวลาไว้ให้ผู้บริหารตามสมควร ตามปกติ อธิการบดี รองอธิการบดี หัวหน้าคณะวิชา หัวหน้าภาควิชา จะเป็นบุคคลที่มีตำแหน่งอาจารย์ด้วยจึงต้องคิดเวลาบริหารออกจากงานสอนอันเป็นงานหลักของอาจารย์ทุกคน ในต่างประเทศนิยมแบ่งเวลาที่ใช้ในงานบริหารให้แก่บุคคลดังกล่าวตั้งแต่ $\frac{1}{4}$ - $\frac{3}{4}$ ของงานสอนทั้งหมด เช่น

หัวหน้าภาควิชา รองหัวหน้าคณะวิชา หัวหน้าที่บริหาร $\frac{1}{4}$ (คือประมาณ 400 ชั่วโมง) นอกนั้นทำการสอน

หัวหน้าคณะวิชา หัวหน้าที่บริหาร $\frac{1}{2}$ ถึง $\frac{3}{4}$ นอกนั้นทำงานวิจัยและบริการชุมชน รองอธิการบดี และอธิการบดี หัวหน้าที่บริหาร $\frac{3}{4}$ นอกนั้นบริการชุมชน

บุคลากรในวิทยาลัยครูจำแนกได้ 3 ประเภทคือ ผู้ที่ทำหน้าที่สอน บริการ และผู้ทำหน้าที่บริหาร เจริญผล สุวรรณโชติ (เจริญผล สุวรรณโชติ, 2518 : 42) ได้ให้แนวคิดไว้ว่า บุคลากรทั้ง 3 ประเภทนี้จะต้องแยกจากกันโดยเด็ดขาด โดยผู้ที่ทำหน้าที่สอนก็ทำหน้าที่สอน และวิจัย ไม่ควรเอากำลังอาจารย์มาเป็นผู้บริการอีกดังเช่น วิทยาลัยครูทำกันอยู่ในปัจจุบัน เช่น เจ้าหน้าที่การเงินก็ต้องทำหน้าที่การเงิน ไม่ใช่เอาอาจารย์ผู้สอนมาทำหน้าที่การเงิน ส่วนผู้บริหารก็ต้องทำหน้าที่บริหารและสอน แต่ชั่วโมงสอนจะต้องไม่มากนัก เช่น ผู้อำนวยการอาจสอนเพียง 3 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ อาจารย์หัวหน้าหมวดวิชาต่างๆ ซึ่งถือว่าเป็นตำแหน่งบริหารก็ต้องมีชั่วโมงสอนเช่นเดียวกัน

วิทยาลัยครูกำลังอยู่ในระยะหัวเลี้ยวหัวต่อของการเปลี่ยนแปลง ซึ่งเป็นผลกระทบจากการประกาศใช้พระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พ.ศ. 2518 และนโยบายการปฏิรูปการศึกษาของชาติ ระบบบริหารงานวิทยาลัยครูก็จำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงตามไปด้วยทั้งระบบ โครงสร้าง และกระบวนการการบริหาร เมื่อมีการปรับปรุงระบบบริหาร ก็จำเป็นต้องปรับปรุงผู้ที่ดำรงตำแหน่งบริหาร เพราะการบริหารในอนาคตมีแนวโน้มที่จะมีการบริหารในรูปของคณะกรรมการ และอยู่ในตำแหน่งเป็นวาระ ป่วย อังภากรณ์ (ป่วย อังภากรณ์, 2517 : 54 - 55) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับระบบบริหารสถาบันอุดมศึกษาที่มีสมรรถภาพ ควรจะมีลักษณะดังต่อไปนี้

1. ผู้บริหารในตำแหน่งที่สำคัญ ควรเป็นผู้ที่มีคุณวุฒิ และสามารถอุทิศเวลาปฏิบัติงานได้มากพอ
2. การควบคุมการบริหารและการวางนโยบายเป็นไปโดยหลักประชาธิปไตย
3. ระบบบริหารสนับสนุนความก้าวหน้าทางวิชาการ
4. การเงินคล่องตัว
5. การบริหารงานบุคคลเหมาะสมสำหรับบุคคลประเภทอาจารย์

สุภรณ์ ศรีพหล (สุภรณ์ ศรีพหล, ม.ป.ป. : 32) ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับการบริหาร สถาบันอุดมศึกษาไว้ว่า บทบาทของสถาบันอุดมศึกษา คือ การสอน การวิจัย และการให้บริการ แก่ชุมชน สถาบันอุดมศึกษาที่มีความสมบูรณ์ในหน้าที่จะต้องรักษาสมดุลทั้งสามประการให้ค้ำ กลาวคือจะต้องทำหน้าที่ทั้งสามประการไว้เพื่อเหมาะสมพอดี หากสถาบันอุดมศึกษาใดแสดงบทบาท เน้นหนักไปทางหนึ่งทางใด แต่ขาดอีกอันหนึ่งอันใดไป ซึ่งวิทยาลัยครูมักจะเป็นเช่นนั้น ถือว่า ขาดความสมบูรณ์ในหน้าที่ วิทยาลัยครูบางแห่งอาจจะเน้นหนักแต่เรื่องสอนอย่างเดียว วิทยาลัยครูนั้นจะแตกต่างกับโรงเรียนประถมและมัธยมอย่างไร หรือวิทยาลัยครูที่เน้นแต่เรื่อง บริการอย่างเดียวก็คงจะไม่แตกต่างจากโรงเรียนสอนทางไปรษณีย์มากนัก

/ การวิจัยในประเทศไทย

จำนรรจ สุธาพันธุ์ (จำนรรจ สุธาพันธุ์ 2508 : 108) ได้ศึกษาบทบาทหัวหน้าฝ่าย วิชาการของสถาบันฝึกหัดครูในด้านการปฏิบัติงานในหน้าที่ของฝ่ายวิชาการ ทั้งในด้านการบริหาร การบริการ หน้าที่ประจำและหน้าที่พิเศษ โดยใช้วิธีสำรวจข้อเท็จจริงและความคิดเห็นของ ผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ ของสถาบันฝึกหัดครู 27 แห่ง รวม 54 คน ผลการวิจัยพบว่า

1. เวลาที่ใช้ในการบริหารงานของหัวหน้าฝ่ายวิชาการของสถาบันขนาดใหญ่ใช้เวลา 26.7 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

2. จัดอบรมทางวิชาการแก่ครูนอกสถานที่เฉลี่ยปีละ 3 ครั้ง
3. จัดกิจกรรมส่งเสริมทางวิชาการเฉลี่ยไม่เกิน 5 ครั้ง
4. จัดประชุมหัวหน้าหมวดวิชาเฉลี่ยเดือนละ 3 ครั้ง
5. หัวหน้าฝ่ายวิชาการเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการต่างๆ ในสถานศึกษาเฉลี่ย เดือนละ 5 ครั้ง

6. จำนวนชิ้นงานที่หัวหน้าฝ่ายวิชาการต้องทำในหน้าที่พิเศษอื่นๆ ของสถานศึกษา เฉลี่ยแล้วประมาณภาคเรียนละ 7 - 8 ชิ้น

ในปี พ.ศ. 2513 เปรมจิตต์ วีระพันธ์ (เปรมจิตต์ วีระพันธ์, 2513 : ค) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบลักษณะหน้าที่การงานของอาจารย์ประจำในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จากการวิเคราะห์แบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาจากอาจารย์ 530 คน พบว่า

1. ใคคาเนลียปานกลางคั้งนี้

1.1 อาจารย์คนหนึ่งสอน 3 วิชาต่อภาคเรียน

1.2 ขนาดของชั้นเรียนที่สอนแบบปาฐกถา สอนเป็นหมู่ และสอนแบบปฏิบัติการ มีนิต 77, 40 และ 54 คนตามลำดับ

1.3 อาจารย์คนหนึ่งปกครองนิตปริญญาตรี ปริญญาโท และควบคุมวิทยานิพนธ์ 46, 16 และ 4 คน ตามลำดับ

1.4 อาจารย์คนหนึ่งใช้เวลาทำการสอน วิจัย บริการ และบริหาร 24, 7, 8 และ 6 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบลักษณะหน้าที่การงานของอาจารย์ สรุปได้คั้งนี้

2.1 ลักษณะหน้าที่การงานส่วนใหญ่ในหลายคณะอยู่ในช่วงความเชื่อมั่นปานกลางของความแปรปรวน มีอยู่บางรายที่ลักษณะหน้าที่การงาน สูงหรือต่ำกว่าคาเนลียปานกลาง

2.2 หนึ่งในสามของอาจารย์ทำการสอนโดยไม่ได้อาประชาสภการณในวิชาที่ตนสอนด้วยการให้บริการ x

2.3 สองในสามของอาจารย์ทำการสอนโดยไม่ได้อาประชาสภการณ

วิเศษ วิเชียร (วิเศษ วิเชียร, 2514 : 49 - 51) ได้ศึกษาสถานภาพการใช้อาคารสถานที่และกำลังอาจารย์ของวิทยาลัยวิชาการศึกษา ประจำปีการศึกษา 2513 พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่สอนนิตนักศึกษา คือสอนภาคกลางวันและสอนภาคค่ำสัปดาห์ละ 3 - 9 ชั่วโมง เหมือนกันทั้งสองภาค จำนวนนิตเฉลี่ยห้องละ 35 คน และในปีเดียวกัน สายทิพย์ นุกูลกิจ (สายทิพย์ นุกูลกิจ, 2514 : 55 - 56) ก็ได้ทำการศึกษาสถานภาพการใช้อาคารสถานที่และกำลังอาจารย์ของสถานศึกษาสังกัดกรมการฝึกหัดครูในภาคการศึกษา 9, 10, 11, 12 พบว่าอาจารย์ส่วนใหญ่สอนภาคกลางวัน สัปดาห์ละ 12 - 15 ชั่วโมง และสอนภาคค่ำสัปดาห์ละ 3 - 9 ชั่วโมง จำนวนนักศึกษาเฉลี่ย 35 - 50 คน .

ในปี พ.ศ. 2515 สายใส ไวยภาพ (สายใส ไวยภาพ, 2516 : 412 - 414) ได้สำรวจวิเคราะห์เชิงเศรษฐศาสตร์เรื่อง **ผลิตภาพการทำงานของอาจารย์ใน**
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า อาจารย์ทำงานหนักเกินไปโดยเฉพาะทางด้านการสอน
และการวิจัย และการบริการสังคมอยู่ในระดับต่ำ ผลิตภาพที่เกิดขึ้นทั้งในและนอกสถาบันเหมือนกัน
คือ จะเน้นหนักไปทางด้านการสอน และรองลงมาได้แก่การวิจัย การบริหาร การให้คำปรึกษา
วิทยานิพนธ์ และยังพบว่าอาจารย์ที่ทำการสอนมากเกินไปทำให้การวิจัยมีน้อย และการสอนนิสิต
จำนวนมากๆกับการเปิดสอนวิชามากเกินไปก็อาจมีส่วนทำให้การวิจัยลดน้อยลง

กองแผนงาน พววมหาวิทยาลัยของรัฐ (กองแผนงาน, 2518 : 38) ได้ทำรายงาน
สรุป พบว่า การวิจัยในปีการศึกษา 2516 ในจำนวน 22 สถาบัน (ยกเว้นมหาวิทยาลัยรามคำแหง
และสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าฯ) จำนวนอาจารย์ที่ทำการวิจัย 1,261 คน งานวิจัย
930 เรื่อง จำนวนเงินที่ใช้ประมาณ 29 ล้านบาท

✓ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ (ไพฑูรย์ สีนลารัตน์, 2516 : ง - จ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง
พัฒนาการของมหาวิทยาลัยในประเทศไทย พบว่า

1. ในด้านการสอนและหลักสูตร วิธีการสอนส่วนใหญ่เน้นการบรรยาย การประชุม
อภิปรายกลุ่มย่อยมีไม่มากนัก บางวิชาจะมีการทดลองประกอบไปด้วย
2. งานวิจัย ในมหาวิทยาลัยมีพัฒนาการช้า ส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยส่วนบุคคล หรือเป็น
การทำวิทยานิพนธ์ของนิสิต การส่งเสริมงานวิจัยเพิ่งเริ่มต้นในปี พ.ศ. 2509
3. งานบริการชุมชน ในนามของมหาวิทยาลัยเพิ่งเริ่มที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
มีสำนักส่งเสริมฝึกอบรมในปี พ.ศ. 2513 และสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ตั้งสำนักอบรมมา
ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2509 เท่านั้น นอกจากนั้นเป็นงานค่ายอาสาสมัครของนิสิตซึ่งเริ่มมาตั้งแต่ปี
พ.ศ. 2501 X

ในปี พ.ศ. 2517 ประยุทธ์ กุญสาคร (ประยุทธ์ กุญสาคร, 2517 : 56) ได้วิจัย
บทบาทของหัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทยในวิทยาลัยครู จากมวลประชากร หัวหน้าหมวดวิชา
ภาษาไทยหรือผู้ที่ทำหน้าที่หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทยในวิทยาลัยครู 29 แห่งๆละ 1 คน รวม
29 คน และครูอาจารย์ในหมวดวิชาภาษาไทยอีก 29 แห่งๆละ 9 คน รวม 261 คน

รวมจำนวนประชากรทั้งสิ้น 290 คน พบว่า

1. หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทยมีจำนวนชั่วโมงสอนต่ำสุด 4 ชั่วโมง สูงสุด 15 ชั่วโมง เฉลี่ย 10.78 ชั่วโมง ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3.24 ชั่วโมง
2. อาจารย์หมวดวิชาภาษาไทยสอนต่ำสุด 3 ชั่วโมง สูงสุด 24 ชั่วโมง เฉลี่ย 12.71 ชั่วโมง ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3.18 ชั่วโมง
3. จำนวนชั่วโมงปฏิบัติหน้าที่ราชการต่อสัปดาห์ หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทยมีปริมาณงานสอนต่ำสุด 5 ชั่วโมง สูงสุด 55 ชั่วโมง เฉลี่ย 25.52 ชั่วโมง ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 11.29 ชั่วโมง
4. อาจารย์หมวดวิชาภาษาไทย มีจำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ปฏิบัติหน้าที่ราชการมีปริมาณงานต่ำสุด 5 ชั่วโมง สูงสุด 69 ชั่วโมง เฉลี่ย 28.55 ชั่วโมง ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 10.99 ชั่วโมง

พิศมัย ศรีอำไพ (พิศมัย ศรีอำไพ, 2518 : 51 - 53) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบหน้าที่การงานของอาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในภาคต้น ปีการศึกษา 2517 จากประชากร 916 คน ได้รับแบบสอบถามคืน 658 ฉบับ เป็นฉบับเสียใจไม่ได้ 3 ฉบับ จึงเหลือ 655 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 71.50 ผลการวิจัย พบว่า

1. ลักษณะหน้าที่การงานของอาจารย์ประจำในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีอัตราการทำงานเป็นปกติดังนี้
 - 1.1 อาจารย์คนหนึ่งสอน 2 วิชาต่อภาคเรียน
 - 1.2 อาจารย์คนหนึ่งสอน 2 หมู่เรียน
 - 1.3 อาจารย์คนหนึ่งใช้เวลาในด้านการสอน ซึ่งรวมถึงการเตรียมการสอน และการตรวจงานของนิสิต 25 ชั่วโมงต่อสัปดาห์
 - 1.4 อาจารย์คนหนึ่งใช้เวลาในค่านิเทศการสอน 7 ชั่วโมงต่อสัปดาห์
 - 1.5 อาจารย์คนหนึ่งมีนิสิตอยู่ในความปกครองที่เป็นนิสิตระดับปริญญาตรี 20 คน
 - 1.6 อาจารย์คนหนึ่งสอนนิเทศการสอนนักศึกษา 18 คน
 - 1.7 อาจารย์คนหนึ่งใช้เวลาในด้านการวิจัย บริหาร และบริการ 6, 12

และ 5 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ตามลำดับ

2. อาจารย์จำนวนร้อยละ 88.86 ทำหน้าที่สอน สามในสี่ทำหน้าที่สอนโดยไม่ได้รับวิทย และหนึ่งในสี่ทำหน้าที่สอนโดยไม่ได้รับบริการสังคม

3. หน้าที่การงานของอาจารย์ในทุกสาขาที่แตกต่างกันคือ จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ใช้ในการวิจัย การนิเทศการสอน การบริหาร ส่วนจำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ใช้ในการสอน และการบริการของอาจารย์ในทุกสาขา ไม่แตกต่างกัน

คณะกรรมการวิจัยสถาบัน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (คณะกรรมการวิจัยสถาบัน, 2518 : 1 - 32) ได้ทำการศึกษาปริมาณงาน ปัญหา และอุปสรรค และข้อเสนอแนะต่างๆ ของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จากมวลประชากรในภาคต้นปีการศึกษา 2517 ได้รับแบบสอบถามคืน 212 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 80 แต่เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์เพียง 190 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 90 ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมด หรือประมาณร้อยละ 71.4 ของจำนวนอาจารย์ทั้งหมด ผลการวิจัย พบว่า

1. ในจำนวนอาจารย์ทั้งหมดมีอาจารย์ร้อยละ 30 ที่มีปริมาณงานอยู่ในเกณฑ์ปกติ (31 - 40 ชั่วโมงต่อสัปดาห์) และมีอาจารย์ร้อยละ 30 ที่มีปริมาณงานต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ (น้อยกว่า 30 ชั่วโมงต่อสัปดาห์) ส่วนอาจารย์อีกร้อยละ 40 มีปริมาณงานสูงกว่าเกณฑ์ปกติ (สูงกว่า 40 ชั่วโมงต่อสัปดาห์)

2. ทั้งมหาวิทยาลัยมีอาจารย์เขียนตำราและ/หรือเอกสารประกอบการเรียนมากที่สุด คืออาจารย์ในคณะมนุษยธรรมศึกษาและสังคมศาสตร์ (ร้อยละ 59) รองลงมาคืออาจารย์ในคณะวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ (ร้อยละ 55) คณะวิชาการศึกษา (ร้อยละ 28) และสำนักงานอธิการ (ร้อยละ 14) ตามลำดับ

3. การวิจัย พบว่า อาจารย์ที่ทำงานวิจัยมากที่สุด คืออาจารย์ในคณะวิชาการศึกษา (ร้อยละ 97) รองลงมาคืออาจารย์ในคณะวิชาการศึกษา (ร้อยละ 9) คณะวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ (ร้อยละ 7) และคณะมนุษยธรรมศึกษาและสังคมศาสตร์ (ร้อยละ 2) ตามลำดับ

✓ การวิจัยในต่างประเทศ

✓ แผนวิจัยของสมาคมการศึกษาแห่งชาติของสหรัฐอเมริกา (National Education Association, 1966 : 1 - 10) ได้ทำการวิจัยเรื่องการปฏิบัติหน้าที่ของอาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์และวิทยาลัยวิชาการศึกษาในปีการศึกษา 1964 - 1965 จากกลุ่มตัวอย่างของคณะครุศาสตร์ในระดับอุดมศึกษา โดยส่งแบบสอบถามและรวบรวมข้อมูลเพื่อหาค่าเฉลี่ยของข้อมูลผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ จำนวนวิชาที่สอนเฉลี่ย 3 วิชา ใช้เวลาสอนในห้องเรียน 12.9 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ สอนนิสิตเฉลี่ย 100 คน นอกนั้นยังพบว่ามีร้อยละ 66 ของอาจารย์จะทำหน้าที่ปกครองนิสิตปริญญาตรี 25 คน และร้อยละ 29 ของอาจารย์จะปกครองนิสิตปริญญาโท 11 คน ในด้านการวิจัยนี้มีร้อยละ 88 ของอาจารย์ที่ใช้เวลาทำการวิจัยเป็นร้อยละ 15 ของงานทั้งหมด อายุเฉลี่ยของอาจารย์ 43 ปี มีประสบการณ์ในด้านการสอนระดับอุดมศึกษา 12 ปีมาแล้ว และสอนในสถาบันปัจจุบัน 9 ปี ได้รับเงินเดือนเฉลี่ย 8357 เหรียญอเมริกันต่อปีการศึกษา

นอกจากนี้ยังได้ขอค้นพบเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของอาจารย์ประจำระดับวิทยาลัยวิชาการศึกษา ได้ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ จำนวนวิชาที่สอนเฉลี่ย 4 วิชา ใช้เวลาสอน 17 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ สอนนักศึกษาเฉลี่ย 138 คน มีร้อยละ 49 ของอาจารย์ที่ปกครองนิสิต 28 คน ต่ออาจารย์ 1 คน อายุเฉลี่ยของอาจารย์ 42 ปี มีประสบการณ์ในระดับอุดมศึกษามาแล้ว 9 ปี และสอนในสถาบันปัจจุบัน 7 ปี ได้รับเงินเดือนเฉลี่ย 7742 เหรียญอเมริกันต่อปีการศึกษา

และออสติน จอห์น แมททิลลา (Mattila, 1962 : 3483 - 3484) ได้ศึกษาอัตราการทำงานของครูในยูเนียร์คอลเลจแห่งรัฐแคลิฟอร์เนีย โดยใช้แบบสอบถามในการรวบรวมข้อมูล ส่งไปถึงครู 1,685 คน ใน 17 สาขาวิชา ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ ในวิทยาลัยครู 23 แห่ง จากจำนวนทั้งสิ้น 39 แห่ง อัตราการสอนโดยเฉลี่ย 15 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ครูส่วนมากมีความพอใจที่จะสอน 14 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และให้ข้อเสนอแนะว่าโดยเฉลี่ยครูควรสอน 15 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และควรถือเป็นเกณฑ์มาตรฐานในการกำหนดอัตราการสอนของครู และควรมีนักศึกษาห้องละประมาณ 30 - 35 คน

ในการวิจัยเรื่องบทบาททางการสอน การวิจัย และการบริการสังคมของอาจารย์
วิทยาลัยครูในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ยังไม่มีผู้ใดได้ทำการวิจัย จึงคาดว่าการศึกษาในครั้งนี้
น่าจะเป็นประโยชน์ในการที่จะเป็นข้อมูลสนับสนุนที่จะนำไปวางแผนทางในการพัฒนา และ
ปรับปรุงระบบบริหารการศึกษาของวิทยาลัยครูในภาคตะวันออกเฉียงเหนือให้มีความสมบูรณ์ใน
หน้าที่ของสถาบันอุดมศึกษาได้อีกทางหนึ่งด้วย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

มวลประชากร

มวลประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้ คืออาจารย์ประจำและอาจารย์พิเศษทุกคนในวิทยาลัยครูที่เปิดทำการสอนถึงระดับปริญญาตรี 4 แห่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่กำลังปฏิบัติหน้าที่อยู่ในภาคเรียนที่สอง ปีการศึกษา 2518 ซึ่งมีจำนวนดังนี้

1. วิทยาลัยครูนครราชสีมา	168 คน
2. วิทยาลัยครูมหาสารคาม	156 คน
3. วิทยาลัยครูอุดรธานี	157 คน
4. วิทยาลัยครูอุบลราชธานี	159 คน
รวมทั้งสิ้น	640 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้ใช้แบบสอบถาม ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้ดัดแปลงจากแบบสอบถามของคณะกรรมการวิจัยสถาบัน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และของพิศมัย ศรีอำไพ แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ ส่วนที่หนึ่ง เกี่ยวกับประวัติส่วนบุคคล ส่วนที่สอง เกี่ยวกับลักษณะและรายละเอียดของงานที่อาจารย์แต่ละท่านได้ปฏิบัติในภาคเรียนที่สอง ปีการศึกษา 2518 และในตอนท้ายของแบบสอบถามจะมีที่ว่างให้อาจารย์ที่ตอบแบบสอบถามระบุปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอีกด้วย

วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล

เมื่อผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามเสร็จเรียบร้อยแล้ว ก็ได้นำไปให้คณะกรรมการที่ปรึกษาตรวจสอบเพื่อให้คำแนะนำเกี่ยวกับข้อคำถาม เมื่อผู้วิจัยได้แก้ไขตามที่คณะกรรมการที่ปรึกษานำมาแล้ว ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (try - out) กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็น

อาจารย์ประจำและอาจารย์พิเศษวิทยาลัยครูเทพสตรี จังหวัดลพบุรี เพื่อทดลองว่าแบบสอบถามที่จะนำไปใช้จริงมีจุดอ่อนตรงไหนบ้าง ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเข้าใจ และมีความสะดวกในการตอบแบบสอบถามหรือไม่ เมื่อได้รับแบบสอบถามคืนมาแล้วก็นำข้อคิดเห็นจากอาจารย์กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองเครื่องมือ มาเป็นแนวทางในการปรับปรุงแบบสอบถามอีกครั้งหนึ่ง แล้วจึงนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปให้คณะกรรมการที่ปรึกษาตรวจ และให้คำแนะนำอีกครั้งหนึ่ง เพื่อให้ได้เครื่องมือที่เชื่อมั่นได้ เมื่อแก้ไขปรับปรุงจนเป็นที่พอใจแล้ว จึงได้จัดพิมพ์แบบสอบถาม และส่งแบบสอบถามไปยังมวลประชากร ดังนี้

1. มวลประชากรที่สังกัดอยู่ในวิทยาลัยครูนครราชสีมา วิทยาลัยครูอุตรธานี และวิทยาลัยครูอุบลราชธานี ผู้วิจัยเป็นผู้นำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยนำหนังสือนำตัวของคณะกรรมการควบคุมการศึกษาในระดับปริญญาชั้นสูง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขออนุญาตหัวหน้าสถานศึกษาค้างที่กล่าวมาแล้ว ทำการวิจัย และอำนวยความสะดวกตามสมควร พร้อมกันนั้นผู้วิจัยก็ขอให้เพื่อนอาจารย์ที่ประจำอยู่ในวิทยาลัยครูดังกล่าวเป็นผู้รวบรวมแบบสอบถามให้ผู้วิจัย และส่งแบบสอบถามกลับไปให้ผู้วิจัยทางไปรษณีย์ ณ. วิทยาลัยครูมหาสารคาม

2. สำหรับมวลประชากรที่สังกัดวิทยาลัยครูมหาสารคาม ผู้วิจัยติดต่อส่งแบบสอบถามและเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง โดยมีหนังสือนำตัวจากคณะกรรมการควบคุมการศึกษาในระดับปริญญาชั้นสูง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขออนุญาตหัวหน้าสถานศึกษาทำการวิจัย และอำนวยความสะดวกในการตอบแบบสอบถามด้วยเช่นกัน

วิธีจัดการกับข้อมูล

เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาแล้ว ผู้วิจัยใช้วิธีคิดปริมาณงานเพื่อตีค่าและประเมินค่าออกมาเป็นบทบาททางการสอน การวิจัย และการบริการสังคม โดยใช้เกณฑ์ของคณะกรรมการวิจัยสถาบันมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (คณะกรรมการวิจัยสถาบัน, 2518 : 3 - 6) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. บทบาททางการสอน คิดจากสูตร

ปริมาณงานทางการสอน = งานเตรียมการสอน + งานสอน + งานตรวจงาน +
งานให้คำปรึกษาทางวิชาการ + งานนิเทศการสอน

บทบาททางการสอนนี้ คำนวณจากปริมาณงานทางการสอนโดยคิดเป็นจำนวน
ชั่วโมงต่อสัปดาห์

2. บทบาททางการวิจัย คิดจากสูตร

ปริมาณงานวิจัย = จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ใช้ในการค้นคว้าหาความรู้ใหม่ +
จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ใช้ในการเขียนตำราและ/หรือ
เอกสารประกอบการเรียน + จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่
ใช้ในการวิจัย

3. บทบาททางการบริการสังคม คิดจากสูตร

ปริมาณงานทางการบริการสังคม = จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ใช้ในการเตรียมงาน +
จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ใช้ในการทำงานบริการ

เมื่อกำหนดปริมาณงานของอาจารย์เป็นรายบุคคลแล้ว ก็นำค่าปริมาณงานมาหาค่าและ
ประเมินค่าออกมาเป็นบทบาททางการสอน การวิจัย และการบริการสังคมโดยนำค่าปริมาณงาน
ที่ได้ไปทำการวิเคราะห์โดยวิธีทางสถิติต่อไป

ลำดับขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. รวบรวมปริมาณงานของอาจารย์แต่ละคน แล้วจึงหาค่าและประเมินค่าออกมาเป็นบทบาท
ทางการสอน การวิจัย และการบริการสังคม โดยแยกจัดกลุ่มตามสถานศึกษา
2. หาค่าร้อยละ ค่ารายเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มต่างๆ เพื่อนำไป
ประกอบการเปรียบเทียบ
3. หาช่วงความเชื่อมั่นของค่าเฉลี่ยปานกลาง ซึ่งถือเป็นค่าปกติของบทบาททั้งสาม
4. เปรียบเทียบบทบาททางการสอน การวิจัย และการบริการสังคมของอาจารย์
วิทยาลัยครูแต่ละแห่ง เพื่อทราบว่าบทบาททั้งสาม มากน้อยเพียงใดจากค่าปกติ

5. เปรียบเทียบบทบาททางการสอน การวิจัย และการบริการสังคมของอาจารย์ในวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือโดยใช้ F - test ถ้าพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ก็ทำการเปรียบเทียบเป็นรายคู่ระหว่าง 2 วิทยาลัยครู เพื่อทดสอบความแตกต่างโดยใช้ t - test

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าการกระจายร้อยละของอาจารย์วิทยาลัยครูแต่ละแห่ง และทั้งสี่แห่งแยกตามสถานศึกษา เพศ อายุ วุฒิ ตำแหน่งทางราชการ อัตราเงินเดือน และสังกัดคณะวิชา โดยใช้อาจารย์ที่ตอบแบบสอบถามมาทั้งหมดทั้งสี่วิทยาลัยครู และอาจารย์ที่ตอบแบบสอบถามในแต่ละวิทยาลัยครูเป็นฐาน

2. หาค่าเฉลี่ย โดยใช้สูตร (Downie and Heath, 1970 : 42)

$$2.1 \quad \mu = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ μ หมายถึงค่าเฉลี่ยของแต่ละบทบาทของอาจารย์ทั้งสี่แห่ง
 X หมายถึงข้อมูลดิบในแต่ละบทบาทของอาจารย์ทั้งสี่แห่ง
 N หมายถึงจำนวนอาจารย์ทั้งสี่แห่ง

$$2.2 \quad \bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ $\bar{X}$ หมายถึงค่าเฉลี่ยของแต่ละบทบาทของอาจารย์ในแต่ละวิทยาลัย
 X หมายถึงข้อมูลดิบในแต่ละบทบาทของอาจารย์ในแต่ละวิทยาลัย
 n หมายถึงจำนวนอาจารย์ในแต่ละวิทยาลัย

3. หาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้สูตร (Downie and Heath, 1970 : 59)

$$3.1 \quad \sigma = \sqrt{\frac{\sum x^2}{N} - (\mu)^2}$$

เมื่อ σ หมายถึงส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแต่ละบทบาทของอาจารย์
ทั้งสี่แห่ง

μ หมายถึงค่าเฉลี่ยของแต่ละบทบาทของอาจารย์ทั้งสี่แห่ง
 x^2 หมายถึงข้อมูลดิบในแต่ละบทบาทของอาจารย์ยกกำลังสอง
 N หมายถึงจำนวนอาจารย์ทั้งสี่แห่ง

$$3.2 \quad S.D. = \sqrt{\frac{\sum x^2}{n} - (\bar{x})^2}$$

เมื่อ S.D. หมายถึงส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแต่ละบทบาทของอาจารย์
ในแต่ละวิทยาลัย

$\bar{x}$ หมายถึงค่าเฉลี่ยของแต่ละบทบาทของอาจารย์ในแต่ละวิทยาลัย
 x^2 หมายถึงข้อมูลดิบในแต่ละบทบาทของอาจารย์ในแต่ละวิทยาลัย
ยกกำลังสอง
 n หมายถึงจำนวนอาจารย์ในแต่ละวิทยาลัย

4. หากช่วงความเชื่อมั่นของค่าเฉลี่ยปานกลางซึ่งถือเป็นค่าปกติของบทบาททั้งสาม
โดยใช้สูตร (Palumbo, 1969 : 100 - 104)

$$\mu = \bar{x} \pm t S_{\bar{x}}$$

เมื่อ μ หมายถึงค่าช่วงความเชื่อมั่นของค่าเฉลี่ยปานกลาง

$\bar{x}$ หมายถึงค่าเฉลี่ยของแต่ละบทบาทของอาจารย์ที่ตอบแบบสอบถาม
มาทั้งหมด

t หมายถึงค่าจากตารางที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 และ df
เป็น $N - 1$

$S_{\bar{x}}$ หมายถึงความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของค่าเฉลี่ยของแต่ละบทบาท

5. เปรียบเทียบแบบพหุทางด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนชั้นเดียว (One-way analysis of variance) โดยใช้สูตร (Edward, 1960 : 117 - 120)

$$F = \frac{\text{Mean Squares Between Sample}}{\text{Mean Squares Within Sample}}, df, (k - 1), (N - k)$$

เมื่อ F หมายถึงค่าที่พิจารณาใน F - distribution

$$\text{Mean Squares Between Sample} = \frac{\text{Between Sample Sum of Square}}{\text{degree of freedom}}$$

$$\text{Mean Squares Within Sample} = \frac{\text{Within Sample Sum of Square}}{\text{degree of freedom}}$$

k หมายถึงจำนวนวิทยาลัยครู

N หมายถึงจำนวนอาจารย์ทั้งสี่วิทยาลัยที่แบบพหุทางทั้งสาม

6. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของแบบพหุทางการสอน การวิจัย และการบริการสังคมของอาจารย์ใน 2 วิทยาลัยครู โดยใช้สูตร (J - Dixon, 1969 : 114)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{s_1^2}{n_1} + \frac{s_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ $\bar{X}_1$ หมายถึงค่าเฉลี่ยของแต่ละแบบพหุของอาจารย์ในวิทยาลัยครูที่ 1

$\bar{X}_2$ หมายถึงค่าเฉลี่ยของแต่ละแบบพหุของอาจารย์ในวิทยาลัยครูที่ 2

n_1 หมายถึงจำนวนอาจารย์ที่แบบพหุทางนั้นๆ ในวิทยาลัยครูที่ 1

n_2 หมายถึงจำนวนอาจารย์ที่แบบพหุทางนั้นๆ ในวิทยาลัยครูที่ 2

s_1^2 หมายถึงกำลังสองของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบพหุทางนั้นๆ ของอาจารย์ในวิทยาลัยครูที่ 1

s_2^2 หมายถึงกำลังสองของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบพหุทางนั้นๆ ของอาจารย์ในวิทยาลัยครูที่ 2

บทที่ 4

ผลการศึกษาค้นคว้า

ความหมายของสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้า

μ	หมายถึง ค่าเฉลี่ยปานกลางของหน้าที่การงานของอาจารย์วิทยาลัยครู ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
σ	หมายถึง ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปริมาณงานของอาจารย์วิทยาลัยครู ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
$\bar{X}$	หมายถึง ค่าเฉลี่ยของแต่ละรายลักษณะงานของอาจารย์แต่ละวิทยาลัยครู
S.D.	หมายถึง ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของแต่ละรายลักษณะหน้าที่การงานของอาจารย์ ในแต่ละวิทยาลัยครู
N	หมายถึง จำนวนมวลประชากรอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
n	หมายถึง จำนวนมวลประชากรอาจารย์ในแต่ละวิทยาลัยครู
df	หมายถึง ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (degree of freedom)
SS	หมายถึง ผลบวกของค่าเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Sum of Squares)
MS	หมายถึง ค่าเบี่ยงเบนกำลังสองเฉลี่ย (Mean Square)
F	หมายถึง อัตราส่วนความแปรปรวนของฟิชเชอร์ (Fisher's variance Ratio)
*	หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
ราชสีมา	หมายถึง วิทยาลัยครูนครราชสีมา
สารคาม	หมายถึง วิทยาลัยครูมหาสารคาม
อุดรฯ	หมายถึง วิทยาลัยครูอุดรธานี
อุบลฯ	หมายถึง วิทยาลัยครูอุบลราชธานี
วค.	อีสานหมายถึง วิทยาลัยครูนครราชสีมา มหาสารคาม อุดรธานี และอุบลราชธานี

- ง 1 หมายถึง จำนวนวิชาที่สอนต่อภาคเรียนทั้งภาคปกติและภาคค่ำ
- ง 2 หมายถึง จำนวนวิชาที่สอนต่อภาคเรียนเฉพาะภาคปกติ
- ง 3 หมายถึง จำนวนวิชาที่สอนต่อภาคเรียนเฉพาะภาคค่ำ
- ง 4 หมายถึง จำนวนหมู่เรียนที่สอนต่อภาคเรียนทั้งภาคปกติและภาคค่ำ
- ง 5 หมายถึง จำนวนหมู่เรียนที่สอนต่อภาคเรียนเฉพาะภาคปกติ
- ง 6 หมายถึง จำนวนหมู่เรียนที่สอนต่อภาคเรียนเฉพาะภาคค่ำ
- ง 7 หมายถึง จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ใช้ในการสอนทั้งภาคปกติและภาคค่ำ
- ง 8 หมายถึง จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ใช้ในการสอนเฉพาะภาคปกติ
- ง 9 หมายถึง จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ใช้ในการสอนเฉพาะภาคค่ำ
- ง 10 หมายถึง จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ใช้ในการเตรียมการสอน
- ง 11 หมายถึง จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ใช้ในการตรวจงาน
- ง 12 หมายถึง จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ใช้ในการนิเทศการสอน
- ง 13 หมายถึง จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ใช้ในการให้คำปรึกษาทางวิชาการ
- ง 14 หมายถึง จำนวนนักศึกษาที่นิเทศการสอนต่อสัปดาห์
- ง 15 หมายถึง จำนวนนักศึกษาที่ให้คำปรึกษาทางวิชาการต่อสัปดาห์
- ง 16 หมายถึง จำนวนนักศึกษาที่สอนต่อภาคเรียนทั้งภาคปกติและภาคค่ำ
- ง 17 หมายถึง จำนวนนักศึกษาที่สอนต่อภาคเรียนเฉพาะภาคปกติ
- ง 18 หมายถึง จำนวนนักศึกษาที่สอนต่อภาคเรียนเฉพาะภาคค่ำ
- ง 19 หมายถึง จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ใหม่
- ง 20 หมายถึง จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ใช้ในการเขียนตำราและ/หรือเอกสารประกอบการเรียน
- ง 21 หมายถึง จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ใช้ในการวิจัย
- ง 22 หมายถึง จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ใช้ในการบริการสังคม
- ง 23 หมายถึง จำนวนครั้งต่อภาคเรียนที่ใช้ในการบริการสังคม

- ง 24 หมายถึง จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ใช้ในการบริการในวิทยาลัยครู
- ง 25 หมายถึง จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ใช้ในการบริหาร
- ง 26 หมายถึง บทบาททางการสอนของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- ง 27 หมายถึง บทบาททางการวิจัยของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- ง 28 หมายถึง บทบาททางการบริการสังคมของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- ง 29 หมายถึง ปริมาณงานทั้งหมดของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

การวิเคราะห์แบบสอบถาม

แบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ไม่มีการหาความเที่ยง (Reliability) และความตรง (Validity) เพราะเป็นการถามข้อเท็จจริงซึ่งมีลักษณะเป็นปรักัยอยู่แล้ว แบบสอบถามที่ไ้รับกลับคืนมา ผู้วิจัยได้คัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามที่ตอบอย่างสมบูรณ์ แล้วจึงวิเคราะห์แยกจำนวนและแจกแจงร้อยละของประชากรที่ตอบแบบสอบถาม แยกเป็นรายวิทยาลัยครู ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 การกระจายร้อยละของอาจารย์ที่ตอบแบบสอบถาม

วิทยาลัยครู	จำนวน อาจารย์	จำนวนแบบสอบถาม ที่ไ้รับคืนมา		จำนวนแบบสอบถาม ที่ตอบสมบูรณ์		จำนวนแบบสอบถาม ที่ไ้รับมาที่ตอบสมบูรณ์	
	คน	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ราชสีมา	168	79	47.02	78	46.42	78	98.73
สารคาม	156	144	92.30	143	91.66	143	99.30
อุครา	157	80	50.95	75	47.77	75	93.75
อุบลฯ	159	88	55.34	84	52.83	84	95.45
รวม	640	391	61.09	380	59.37	380	97.18

จากตาราง 1 แสดงถึงจำนวนอาจารย์ในวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือประจำภาคเรียนที่สอง ปีการศึกษา 2518 จำนวน 640 คน ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่จริงทั้งหมด ไม่นับรวมอาจารย์ที่ไปศึกษาต่อ และที่ไปช่วยราชการที่อื่น ผลปรากฏว่า ไ้รับแบบสอบถามคืน 391 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 61.09 เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ 380 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 59.37 ของจำนวนอาจารย์ทั้งหมด หรือร้อยละ 97.18 ของแบบสอบถามที่ไ้รับคืนมาทั้งหมด

การวิเคราะห์ตัวลักษณะประชากร

1. เพศ ผู้วิจัยได้แยกเป็นเพศหญิง และเพศชาย เปรียบเทียบการแจกแจงร้อยละในแต่ละวิทยาลัยครูและทั้งสี่วิทยาลัยครู โดยใช้จำนวนอาจารย์ที่ตอบแบบสอบถามมาทั้งหมดเป็นฐาน ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 การกระจายร้อยละของอาจารย์วิทยาลัยครู แบ่งแยกตามเพศ

วิทยาลัยครู	เพศของอาจารย์ในแต่ละวิทยาลัยครู				รวม	
	หญิง	ร้อยละ	ชาย	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ราชสีมา	42	55.26	34	44.74	76	100.00
สาธิต	51	35.42	93	64.58	144	100.00
อุดร	35	45.45	42	54.55	77	100.00
อุบล	34	40.96	49	59.04	83	100.00
รวม	162	42.63	218	57.37	380	100.00

จากตาราง 2 ผลการวิเคราะห์ในเรื่องเพศ พบว่า มวลประชากรทั้งสี่วิทยาลัยครูเป็นตัวแทนประชากรได้ดี เพราะมีจำนวนอาจารย์หญิง ชาย จำนวนเกือบพอกันโดยมีจำนวนอาจารย์ชายมากกว่าอาจารย์หญิงเล็กน้อย แต่หากแยกเป็นรายวิทยาลัยครูแล้วจะมีจำนวนอาจารย์ไม่ค่อยสมดุลกันนัก เป็นที่น่าสังเกตว่า วิทยาลัยครูนครราชสีมามีจำนวนอาจารย์หญิงมากกว่าอาจารย์ชาย ส่วนวิทยาลัยครูมหาสารคาม อุดรธานี และอุบลราชธานีมีอาจารย์ชายมากกว่าอาจารย์หญิง

เมื่อเปรียบเทียบในแต่ละวิทยาลัยครู พบว่า วิทยาลัยครูนครราชสีมามีอาจารย์หญิงมากที่สุด วิทยาลัยครูมหาสารคามมีอาจารย์หญิงน้อยที่สุด และวิทยาลัยครูมหาสารคามมีอาจารย์ชายมากที่สุด ส่วนวิทยาลัยครูนครราชสีมามีอาจารย์ชายน้อยที่สุด

2. อายุ ผู้วิจัยได้แยกอายุของอาจารย์วิทยาลัยครูเป็นสามประเภทคือ อายุต่ำกว่า 30 ปี อายุระหว่าง 30-40 ปี และอายุตั้งแต่ 40 ปีขึ้นไป โดยใช้จำนวนอาจารย์ที่ตอบแบบสอบถามมาทั้งหมดเป็นฐาน ดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 การกระจายร้อยละของอาจารย์วิทยาลัยครู แบ่งแยกตามอายุ

วิทยาลัยครู	อายุของอาจารย์ในแต่ละวิทยาลัยครู			รวม
	ต่ำกว่า 30 ปี	30 - 40 ปี	สูงกว่า 40 ปี	
ราชสีมา	42.31	44.87	12.82	100.00
สารคาม	43.06	40.97	15.97	100.00
อุดรฯ	61.54	26.92	11.54	100.00
อุบลฯ	47.62	38.10	14.28	100.00
รวมเฉลี่ย	47.66	38.28	14.06	100.00

จากตาราง 3 ผลการวิเคราะห์ในเรื่องอายุ พบว่า อาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือส่วนมากอายุน้อย เมื่อแยกตามอายุปรากฏว่า อาจารย์ที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี มีจำนวนมากที่สุด อายุระหว่าง 30-40 ปี และอาจารย์ที่มีอายุสูงกว่า 40 ปีขึ้นไปมีจำนวนน้อยที่สุดตามลำดับ ยกเว้นวิทยาลัยครูนครราชสีมาที่มีอาจารย์ที่มีอายุระหว่าง 30-40 ปี มากกว่าอาจารย์ที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี

เมื่อเปรียบเทียบในแต่ละวิทยาลัยครู พบว่า วิทยาลัยครูอุดรธานีมีอาจารย์ที่มีอายุน้อยมากที่สุด ส่วนวิทยาลัยครูนครราชสีมาที่มีอาจารย์ที่มีอายุน้อยที่สุด และวิทยาลัยครูนครราชสีมาที่มีอาจารย์ที่มีอายุระหว่าง 30-40 ปี มากที่สุด ส่วนวิทยาลัยครูอุดรธานีมีอาจารย์ที่มีอายุระหว่าง 30-40 ปี น้อยที่สุด และวิทยาลัยครูมหาสารคามมีอาจารย์ที่มีอายุสูงที่สุด แต่ที่วิทยาลัยครูอุดรธานีมีอาจารย์ที่มีอายุสูง น้อยที่สุด

3. วุฒิ ผู้วิจัยได้แยกวุฒิของอาจารย์วิทยาลัยครูตามปริญญาสูงสุดที่ได้รับคือ ปริญญาเอก ปริญญาโท วิชาเฉพาะ ปริญญาตรี และต่ำกว่าปริญญาตรี โดยให้จำนวนอาจารย์ที่ตอบแบบสอบถามมาทั้งหมดเป็นฐาน ดังแสดงในตาราง 4

ตาราง 4 การกระจายร้อยละของจำนวนอาจารย์วิทยาลัยครู แบ่งแยกตามวุฒิ

วิทยาลัยครู	วุฒิของอาจารย์ในแต่ละวิทยาลัยครู					รวม
	ปริญญาเอก	ปริญญาโท	วิชาเฉพาะ	ปริญญาตรี	ต่ำกว่าปริญญาตรี	
ราชสีมา	-	20.51	5.13	74.36	-	100.00
สารคาม	-	15.28	4.17	75.00	5.55	100.00
อุดรฯ	-	23.06	1.28	66.67	8.97	100.00
อุบลฯ	-	17.86	1.19	71.43	9.52	100.00
รวมเฉลี่ย	-	18.49	3.12	72.40	5.99	100.00

จากตาราง 4 ผลการวิเคราะห์ในเรื่องวุฒิ พบว่า อาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีวุฒิปริญญาตรี มากที่สุด อาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาโท ต่ำกว่าปริญญาตรี และวิชาเฉพาะ มีจำนวนน้อยลง ตามลำดับ

เมื่อเปรียบเทียบในแต่ละวิทยาลัยครู พบว่า วิทยาลัยครูอุดรธานีมีอาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาโท มากที่สุด ส่วนวิทยาลัยครูมหาสารคามมีอาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาโทน้อยที่สุด วิทยาลัยครูนครราชสีมา มีอาจารย์ที่มีวุฒิจาเฉพาะ มากที่สุด ส่วนวิทยาลัยครูอุบลราชธานีมีอาจารย์ที่มีวุฒิจาเฉพาะ น้อยที่สุด วิทยาลัยครูมหาสารคามมีอาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาตรีมากที่สุด ส่วนวิทยาลัยครูอุดรธานีมีอาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาตรีน้อยที่สุด วิทยาลัยครูอุบลราชธานีมีอาจารย์ที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีมากที่สุด ส่วนวิทยาลัยครูนครราชสีมาไม่มีอาจารย์ที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี เป็นที่น่าสังเกตว่า อาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ไม่มีอาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาเอกปฏิบัติงานอยู่เลย

4. ตำแหน่งทางราชการ ผู้วิจัยได้แยกจำนวนอาจารย์ในวิทยาลัยครูตามตำแหน่งทางราชการคือ ระดับที่ 1 (ชั้นจัตวา) ระดับที่ 2 (ชั้นตรี) ระดับที่ 3 - 4 (ชั้นโท) ระดับที่ 5 - 6 (ชั้นเอก) ระดับที่ 7 ขึ้นไป (ชั้นพิเศษ) ผู้วิจัยได้จำนวนอาจารย์ที่ตอบแบบสอบถามมาทั้งหมดเป็นฐาน ดังแสดงในตาราง 5

ตาราง 5 การกระจายร้อยละของอาจารย์วิทยาลัยครู แบ่งแยกตามตำแหน่งทางราชการ

วิทยาลัยครู	ตำแหน่งทางราชการ					รวม
	ระดับที่ 1	ระดับที่ 2	ระดับที่ 3-4	ระดับที่ 5-6	ระดับที่ 7 ขึ้นไป	
ราชสีมา	-	25.32	60.76	12.66	2.66	100.00
สารคาม	0.72	33.57	52.85	12.14	0.72	100.00
อุดรฯ	2.57	34.62	51.28	11.54	-	100.00
อุบลฯ	-	27.38	58.33	14.29	-	100.00
รวมเฉลี่ย	0.79	30.70	55.38	12.60	0.53	100.00

จากตาราง 5 ผลการวิเคราะห์ในเรื่องตำแหน่งทางราชการ พบว่า อาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีตำแหน่งทางราชการ ระดับที่ 3-4 มากที่สุด อาจารย์ที่มีตำแหน่งทางราชการระดับที่ 2 ระดับที่ 5-6 ระดับที่ 1 และระดับที่ 7 ขึ้นไป มีจำนวนน้อยลง ตามลำดับ

เมื่อเปรียบเทียบในแต่ละวิทยาลัยครู พบว่า วิทยาลัยครูมหาสารคาม และวิทยาลัยครูอุดรธานีมีอาจารย์ระดับที่ 1 วิทยาลัยครูอุดรธานีมีอาจารย์ระดับที่ 2 มากที่สุด ส่วนวิทยาลัยครูนครราชสีมามีอาจารย์ระดับที่ 2 น้อยที่สุด วิทยาลัยครูนครราชสีมามีอาจารย์ระดับที่ 3-4 มากที่สุด ส่วนวิทยาลัยครูอุดรธานีมีน้อยที่สุด วิทยาลัยครูอุบลราชธานีมีอาจารย์ระดับที่ 5-6 มากที่สุด ส่วนวิทยาลัยครูอุดรธานีมีน้อยที่สุด และวิทยาลัยครูนครราชสีมาและวิทยาลัยครูมหาสารคามมีอาจารย์ระดับที่ 7 ขึ้นไป

5. อัตราเงินเดือน ผู้วิจัยได้แบ่งจำนวนอาจารย์ตามอัตราเงินเดือนดังนี้ ค่ากว่า 2,000 บาท, 2,001-3,000 บาท, 3,001-4,000 บาท, 4,001-5,000 บาท และ 5,001 ขึ้นไป ผู้วิจัยใช้จำนวนอาจารย์ที่ตอบแบบสอบถามมาทั้งหมดเป็นฐาน ดังแสดงในตาราง 6

ตาราง 6 การกระจายร้อยละของอาจารย์วิทยาลัยครู แบ่งแยกตามอัตราเงินเดือน

วิทยาลัยครู	อัตราเงินเดือน					รวม
	ต่ำกว่า 2,000	2,001-3,000	3,001-4,000	4,001-5,000	5,001 ขึ้นไป	
ราชสีมา	33.33	45.33	10.67	8.00	2.67	100.00
สารคาม	43.75	38.89	8.33	6.25	2.78	100.00
อุดรฯ	38.46	46.15	5.13	8.98	1.28	100.00
อุบลฯ	37.81	46.34	6.10	9.75	-	100.00
รวมเฉลี่ย	39.32	43.27	7.65	7.91	1.85	100.00

จากตาราง 6 ผลการวิเคราะห์ในเรื่องอัตราเงินเดือน พบว่า อาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีอัตราเงินเดือนระหว่าง 2,001-3,000 บาท มากที่สุด อาจารย์ที่มีอัตราเงินเดือนต่ำกว่า 2,000 บาท, 4,001-5,000 บาท, 3,001-4,000 บาท และ 5,001 บาทขึ้นไป มีจำนวนน้อยลง ตามลำดับ

เมื่อเปรียบเทียบในแต่ละวิทยาลัยครู พบว่า วิทยาลัยครูมหาสารคามมีอาจารย์ที่มีอัตราเงินเดือนต่ำกว่า 2,000 บาทมากที่สุด ส่วนวิทยาลัยครูนครราชสีมามีน้อยที่สุด วิทยาลัยครูอุบลราชธานีมีอาจารย์ที่มีอัตราเงินเดือนระหว่าง 2,001-3,000 บาทมากที่สุด ส่วนวิทยาลัยครูมหาสารคามมีน้อยที่สุด วิทยาลัยครูนครราชสีมามีอาจารย์ที่มีอัตราเงินเดือนระหว่าง 3,001 - 4,000 บาทมากที่สุด ส่วนวิทยาลัยครูอุดรธานีมีน้อยที่สุด วิทยาลัยครูอุบลราชธานีมีอาจารย์ที่มีอัตราเงินเดือนระหว่าง 4,001-5,000 บาทมากที่สุด ส่วนวิทยาลัยครูมหาสารคามมีน้อยที่สุด และวิทยาลัยครูมหาสารคามมีอาจารย์ที่มีอัตราเงินเดือน 5,001 บาทขึ้นไปมากที่สุด ส่วนวิทยาลัยครูอุบลราชธานีมีน้อยที่สุด

6. สังกัดคณะวิชา ผู้วิจัยได้แยกจำนวนอาจารย์ตามสังกัดคณะวิชาดังนี้ คณะครุศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ และสำนักงานอธิการ (วิทยาลัย) ผู้วิจัยใช้จำนวนอาจารย์ที่ตอบแบบสอบถามมาทั้งหมดเป็นฐาน ดังแสดงในตาราง 7

ตาราง 7 การกระจายร้อยละของอาจารย์วิทยาลัยครู แบ่งแยกตามสังกัดคณะวิชา

วิทยาลัยครู	คณะวิชา				รวม
	ครุศาสตร์	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์	สำนักงานอธิการ	
ราชสีมา	16.46	41.77	41.77	-	100.00
สารคาม	10.42	44.44	40.97	4.17	100.00
อุดรฯ	16.00	48.00	33.33	2.67	100.00
อุบลฯ	15.66	49.40	34.94	-	100.00
รวมเฉลี่ย	13.91	45.67	38.32	2.10	100.00

จากตาราง 7 ผลการวิเคราะห์ในเรื่องสังกัดคณะวิชา พบว่า อาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดคณะวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มากที่สุด สังกัดคณะวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ คณะวิชาครุศาสตร์ และสำนักงานอธิการ มีจำนวนน้อยลงตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบในแต่ละวิทยาลัยครู พบว่า วิทยาลัยครูนครราชสีมามีอาจารย์ที่สังกัดคณะวิชาครุศาสตร์มากที่สุด ส่วนวิทยาลัยครูมหาสารคามมีน้อยที่สุด วิทยาลัยครูอุบลราชธานีมีอาจารย์ที่สังกัดคณะวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มากที่สุด ส่วนวิทยาลัยครูนครราชสีมามีน้อยที่สุด วิทยาลัยครูนครราชสีมามีอาจารย์ที่สังกัดคณะวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์มากที่สุด ส่วนวิทยาลัยครูอุดรธานีมีน้อยที่สุด และวิทยาลัยครูมหาสารคามมีอาจารย์ที่สังกัดสำนักงานอธิการมากที่สุด ส่วนวิทยาลัยครูนครราชสีมาและวิทยาลัยครูอุบลราชธานีไม่พบว่ามีอาจารย์ที่สังกัดสำนักงานอธิการในการศึกษาครั้งนี้

การวิเคราะห์ปริมาณงาน

การวิเคราะห์ปริมาณงานโดยการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของแต่ละรายลักษณะงานระหว่างอาจารย์แต่ละวิทยาลัยครูกับค่าเฉลี่ยของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งถือว่าเป็นค่าปกติ (Normal Expectancy) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้ค่าปกติในระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ดังนี้

1. อาจารย์คนหนึ่งสอน 2.48 ± 0.11 วิชาต่อภาคเรียนทั้งภาคปกติและภาคค่ำ
2. อาจารย์คนหนึ่งสอน 1.65 ± 0.08 วิชาต่อภาคเรียนเฉพาะภาคปกติ
3. อาจารย์คนหนึ่งสอน 1.57 ± 0.06 วิชาต่อภาคเรียนเฉพาะภาคค่ำ
4. อาจารย์คนหนึ่งสอน 7.10 ± 0.43 หมู่เรียนต่อภาคเรียนทั้งภาคปกติและภาคค่ำ
5. อาจารย์คนหนึ่งสอน 4.49 ± 0.25 หมู่เรียนต่อภาคเรียนเฉพาะภาคปกติ
6. อาจารย์คนหนึ่งสอน 3.32 ± 0.24 หมู่เรียนต่อภาคเรียนเฉพาะภาคค่ำ
7. อาจารย์คนหนึ่งสอน 18.90 ± 0.67 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ทั้งภาคปกติและภาคค่ำ
8. อาจารย์คนหนึ่งสอน 12.03 ± 0.41 ชั่วโมงต่อสัปดาห์เฉพาะภาคปกติ
9. อาจารย์คนหนึ่งสอน 8.78 ± 0.40 ชั่วโมงต่อสัปดาห์เฉพาะภาคค่ำ
10. อาจารย์คนหนึ่งใช้เวลาในด้านการเตรียมการสอน 7.10 ± 0.57 ชั่วโมงต่อสัปดาห์
11. อาจารย์คนหนึ่งใช้เวลาในด้านการตรวจงาน 5.50 ± 0.45 ชั่วโมงต่อสัปดาห์
12. อาจารย์คนหนึ่งใช้เวลาในการสอน 10.73 ± 0.72 ชั่วโมงต่อสัปดาห์
13. อาจารย์คนหนึ่งใช้เวลาให้คำปรึกษาทางวิชาการแก่นักศึกษา 1.59 ± 0.26 ชั่วโมงต่อสัปดาห์
14. อาจารย์คนหนึ่งทำการนิเทศการสอนนักศึกษา 20.40 ± 5.18 คนต่อสัปดาห์
15. อาจารย์คนหนึ่งให้คำปรึกษาทางวิชาการแก่นักศึกษา 40.86 ± 2.12 คนต่อสัปดาห์
16. อาจารย์คนหนึ่งสอนนักศึกษา 227.16 ± 17.87 คนต่อภาคเรียนทั้งภาคปกติและภาคค่ำ

17. อาจารย์คนหนึ่งสอนนักศึกษา 172.20 ± 10.78 คนต่อภาคเรียนเฉพาะภาคปกติ
18. อาจารย์คนหนึ่งสอนนักศึกษา 135.13 ± 9.88 คนต่อภาคเรียนเฉพาะภาคค่ำ
19. อาจารย์คนหนึ่งใช้เวลาในด้านการค้นคว้าหาความรู้ใหม่ 5.64 ± 0.53 ชั่วโมงต่อสัปดาห์
20. อาจารย์คนหนึ่งใช้เวลาในการเขียนตำราและ/หรือเอกสารประกอบการเรียน 5.24 ± 1.58 ชั่วโมงต่อสัปดาห์
21. อาจารย์คนหนึ่งใช้เวลาในด้านการวิจัย 5.35 ± 2.45 ชั่วโมงต่อสัปดาห์
22. อาจารย์คนหนึ่งใช้เวลาในการบริการสังคม 6.98 ± 2.02 ชั่วโมงต่อสัปดาห์
23. อาจารย์คนหนึ่งใช้เวลาในการบริการสังคม 7.65 ± 1.35 ครั้งต่อภาคเรียน
24. อาจารย์คนหนึ่งใช้เวลาบริการในวิทยาลัยครู 13.43 ± 2.21 ชั่วโมงต่อสัปดาห์
25. อาจารย์คนหนึ่งใช้เวลาในการบริหาร 16.40 ± 3.40 ชั่วโมงต่อสัปดาห์
26. อาจารย์คนหนึ่งมีบทบาททางการสอน 33.53 ± 1.30 ชั่วโมงต่อสัปดาห์
27. อาจารย์คนหนึ่งมีบทบาททางด้านการวิจัย 7.22 ± 0.93 ชั่วโมงต่อสัปดาห์
28. อาจารย์คนหนึ่งมีบทบาททางด้านการบริการสังคม 13.17 ± 2.09 ชั่วโมงต่อสัปดาห์
29. อาจารย์คนหนึ่งมีปริมาณงานทั้งหมด 46.94 ± 1.95 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

การเปรียบเทียบปริมาณงานกับค่าปกติ

1. การเปรียบเทียบปริมาณงานบทบาททางการสอนกับค่าปกติ ผู้วิจัยเปรียบเทียบความแตกต่างปริมาณงานบทบาททางการสอนของอาจารย์แต่ละวิทยาลัยครูกับค่าปกติ ดังแสดงในตาราง 8 และตาราง 9

ตาราง 8 ค่าสถิติเบื้องต้นปริมาณงานบทบาททางการสอนของอาจารย์วิทยาลัยครูกับค่าปกติ

ปริมาณงาน	ราชสีมา		สารคาม		อุครา		อุบลฯ		ค่าปกติ	
	N	$\bar{X}$	N	$\bar{X}$	N	$\bar{X}$	N	$\bar{X}$	N	$\bar{X}$
ง ₁	73	2.28*	136	2.56	73	2.71**	81	2.32*	363	2.48
ง ₂	64	1.64	132	1.78*	70	1.65	76	1.42*	342	1.65
ง ₃	67	1.38*	125	1.66*	71	1.64*	76	1.53	339	1.57
ง ₄	70	5.94*	136	7.16	71	7.40	81	7.72**	358	7.10
ง ₅	62	4.14*	132	4.21*	67	4.59	66	5.27**	327	4.49
ง ₆	64	2.48*	126	3.32	69	3.15	64	4.34**	323	3.32
ง ₇ ไม่นับ	73	16.64*	136	18.78	72	20.50**	80	19.71**	361	18.90
ง ₈	64	11.29*	132	11.28*	68	12.61**	65	13.67**	329	12.03
ง ₉	67	7.34*	125	8.52	70	8.80	64	10.75**	326	8.78
ง ₁₀ ไม่นับ	56	6.98	123	7.02	66	6.74**	67	7.70**	312	7.10

* น้อยกว่าค่าปกติ

** มากกว่าค่าปกติ

จากตาราง 8 ผลการวิเคราะห์ปริมาณงานบทบาททางการสอนของอาจารย์วิทยาลัยครูกับค่าปกติ พบว่า

1. จำนวนวิชาที่สอนต่อภาคเรียนทั้งภาคปกติและภาคค่ำ วิทยาลัยครูอุครธานีมีค่าเฉลี่ย 2.71 วิชาต่อภาคเรียนซึ่งมากกว่าค่าปกติ แต่วิทยาลัยครูนครราชสีมาและวิทยาลัยครูอุบลราชธานีมีค่าเฉลี่ย 2.28 และ 2.32 วิชาต่อภาคเรียน ตามลำดับ ซึ่งน้อยกว่าค่าปกติที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

2. จำนวนวิชาที่สอนต่อภาคเรียนเฉพาะภาคปกติ วิทยาลัยครูมหาสารคามมีค่าเฉลี่ย 1.78 วิชาต่อภาคเรียนซึ่งมากกว่าค่าปกติ แต่วิทยาลัยครูอุบลราชธานีมีค่าเฉลี่ย 1.42 วิชาต่อ

ภาคเรียนซึ่งน้อยกว่าค่าปกติ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

3. จำนวนวิชาที่สอนต่อภาคเรียนเฉพาะภาคค่ำ วิทยาลัยครูมหาสารคาม และ วิทยาลัยครูอุบลราชธานีมีค่าเฉลี่ย 1.66 และ 1.64 วิชาต่อภาคเรียน ตามลำดับ ซึ่งมากกว่าค่าปกติ แต่วิทยาลัยครูนครราชสีมามีค่าเฉลี่ย 1.38 วิชาต่อภาคเรียนซึ่งน้อยกว่าค่าปกติ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

4. จำนวนหมู่เรียนที่สอนต่อภาคเรียนทั้งภาคปกติและภาคค่ำ วิทยาลัยครูอุบลราชธานีมีค่าเฉลี่ย 7.72 หมู่เรียนต่อภาคเรียน ซึ่งมากกว่าค่าปกติ แต่วิทยาลัยครูนครราชสีมามีค่าเฉลี่ย 5.94 หมู่เรียนต่อภาคเรียน ซึ่งน้อยกว่าค่าปกติ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

5. จำนวนหมู่เรียนที่สอนต่อภาคเรียนเฉพาะภาคปกติ วิทยาลัยครูอุบลราชธานีมีค่าเฉลี่ย 5.27 หมู่เรียนต่อภาคเรียน ซึ่งมากกว่าค่าปกติ แต่วิทยาลัยครูนครราชสีมาและวิทยาลัยครูมหาสารคามมีค่าเฉลี่ย 4.14 และ 4.21 หมู่เรียนต่อภาคเรียน ตามลำดับ ซึ่งน้อยกว่าค่าปกติ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

6. จำนวนหมู่เรียนที่สอนต่อภาคเรียนเฉพาะภาคค่ำ วิทยาลัยครูอุบลราชธานีมีค่าเฉลี่ย 4.34 หมู่เรียนต่อภาคเรียน ซึ่งมากกว่าค่าปกติ แต่วิทยาลัยครูนครราชสีมามีค่าเฉลี่ย 2.48 หมู่เรียนต่อภาคเรียน ซึ่งน้อยกว่าค่าปกติ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

7. จำนวนชั่วโมงสอนต่อสัปดาห์ทั้งภาคปกติและภาคค่ำ วิทยาลัยครูอุบลราชธานี และ วิทยาลัยครูอุบลราชธานีมีค่าเฉลี่ย 20.50 และ 19.71 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ตามลำดับ ซึ่งมากกว่าค่าปกติ แต่วิทยาลัยครูนครราชสีมา มีค่าเฉลี่ย 16.64 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ซึ่งน้อยกว่าค่าปกติ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

8. จำนวนชั่วโมงสอนต่อสัปดาห์เฉพาะภาคปกติ วิทยาลัยครูอุบลราชธานีและวิทยาลัยครูอุบลราชธานี มีค่าเฉลี่ย 12.61 และ 13.67 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ตามลำดับ ซึ่งมากกว่าค่าปกติ แต่วิทยาลัยครูนครราชสีมา และวิทยาลัยครูมหาสารคาม มีค่าเฉลี่ย 11.29 และ 11.28 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ตามลำดับ ซึ่งน้อยกว่าค่าปกติ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

9. จำนวนชั่วโมงสอนต่อสัปดาห์เฉพาะภาคค่ำ วิทยาลัยครูอุบลราชธานี มีค่าเฉลี่ย 10.75 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ซึ่งมากกว่าค่าปกติ แต่วิทยาลัยครูนครราชสีมา มีค่าเฉลี่ย 7.34 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ซึ่งน้อยกว่าค่าปกติ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

10. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ใช้ในการเตรียมการสอน วิทยาลัยครูอุดรธานีและวิทยาลัยครูบวรราชธานี มีค่าเฉลี่ย 6.74 และ 7.70 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ตามลำดับ ซึ่งมากกว่าค่าปกติ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

ตาราง 9 ค่าสถิติเบื้องต้นปริมาณงานบทบาททางการสอนของอาจารย์วิทยาลัยครูกับค่าปกติ (ต่อ)

ปริมาณงาน	ราชสีมา		สารคาม		อุดรฯ		อุบลฯ		ค่าปกติ	
	N	$\bar{X}$	N	$\bar{X}$	N	$\bar{X}$	N	$\bar{X}$	N	$\bar{X}$
๑1	53	6.11**	109	5.44	61	5.16	58	5.43	281	5.50
๑2	24	13.66**	57	10.73	9	12.44**	40	8.57*	130	10.73
๑3	41	2.18**	98	1.46	47	1.60	60	1.40	246	1.59
๑4	23	42.17**	40	14.12*	9	27.11**	38	12.23*	110	20.40
๑5	43	42.27	101	43.09**	44	38.88	60	37.55*	248	40.86
๑6	68	110.35*	134	173.01	72	150.57	76	217.65**	350	170.61
๑7	59	168.64	129	165.44	68	179.88	74	179.79	330	172.20
๑8	64	101.75*	124	145.56**	68	127.61	68	155.07**	324	135.13

* น้อยกว่าค่าปกติ

** มากกว่าค่าปกติ

จากตาราง 9 ผลการวิเคราะห์ปริมาณงานบทบาททางการสอนของอาจารย์วิทยาลัยครูกับค่าปกติ พบว่า

11. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ใช้ในการตรวจงาน วิทยาลัยครูนครราชสีมา มีค่าเฉลี่ย 6.11 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ซึ่งมากกว่าค่าปกติ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

12. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ใช้ในการนิเทศการสอน วิทยาลัยครูนครราชสีมา และวิทยาลัยครูอุดรธานี มีค่าเฉลี่ย 13.66 และ 12.44 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ตามลำดับ ซึ่งมากกว่าค่า

ปกติ ส่วนวิทยาลัยครูอุบลราชธานี มีค่าเฉลี่ย 8.57 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ซึ่งน้อยกว่าค่าปกติ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

13. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ใช้ในการให้คำปรึกษาทางวิชาการ วิทยาลัยครูนครราชสีมา มีค่าเฉลี่ย 2.18 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ซึ่งมากกว่าค่าปกติ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

14. จำนวนนักศึกษาที่เข้ารับการสอนต่อสัปดาห์ วิทยาลัยครูนครราชสีมา และ วิทยาลัยครูอุบลราชธานี มีค่าเฉลี่ย 42.17 และ 27.11 คนต่อสัปดาห์ ตามลำดับ ซึ่งมากกว่าค่าปกติ ส่วนวิทยาลัยครูมหาสารคาม และวิทยาลัยครูอุบลราชธานี มีค่าเฉลี่ย 14.12 และ 12.23 คนต่อสัปดาห์ ตามลำดับ ซึ่งน้อยกว่าค่าปกติ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

15. จำนวนนักศึกษาที่ให้คำปรึกษาทางวิชาการต่อสัปดาห์ วิทยาลัยครูมหาสารคาม มีค่าเฉลี่ย 43.09 คนต่อสัปดาห์ ซึ่งมากกว่าค่าปกติ ส่วนวิทยาลัยครูอุบลราชธานี มีค่าเฉลี่ย 37.55 คนต่อสัปดาห์ ซึ่งน้อยกว่าค่าปกติ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

16. จำนวนนักศึกษาที่สอนต่อภาคเรียนทั้งภาคปกติและภาคค่ำ วิทยาลัยครูอุบลราชธานี มีค่าเฉลี่ย 217.65 คนต่อภาคเรียน ซึ่งมากกว่าค่าปกติ ส่วนวิทยาลัยครูนครราชสีมา มีค่าเฉลี่ย 110.35 คนต่อภาคเรียน ซึ่งน้อยกว่าค่าปกติ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

17. จำนวนนักศึกษาที่สอนต่อภาคเรียนเฉพาะภาคปกติ วิทยาลัยครูนครราชสีมา วิทยาลัยครูมหาสารคาม วิทยาลัยครูอุบลราชธานี และวิทยาลัยครูอุบลราชธานี มีค่าเฉลี่ย 168.64, 165.44, 179.88 และ 179.79 คนต่อภาคเรียน ตามลำดับ ซึ่งอยู่ในระดับปกติ

18. จำนวนนักศึกษาที่สอนต่อภาคเรียนเฉพาะภาคค่ำ วิทยาลัยครูมหาสารคาม และ วิทยาลัยครูอุบลราชธานี มีค่าเฉลี่ย 145.56 และ 155.07 คนต่อภาคเรียน ตามลำดับ ซึ่งอยู่ในระดับมากกว่าค่าปกติ ส่วนวิทยาลัยครูนครราชสีมา มีค่าเฉลี่ย 101.75 คนต่อภาคเรียน ซึ่งน้อยกว่าค่าปกติ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

2. การเปรียบเทียบปริมาณงานบทบาททางด้านการวิจัย และการบริการสังคมกับค่าปกติ ผู้วิจัยเปรียบเทียบความแตกต่างปริมาณงานบทบาททางด้านการวิจัยและการบริการสังคมของอาจารย์วิทยาลัยครูกับค่าปกติ ดังแสดงในตาราง 10

ตาราง 10 ค่าสถิติเบื้องต้นปริมาณงานบทบาททางด้านการวิจัยและการบริการสังคมของอาจารย์
ของอาจารย์วิทยาลัยครูกับคณาปติ

ปริมาณงาน	ราชสีมา		สารคาม		อุดรฯ		อุบลฯ		คณาปติ	
	N	$\bar{X}$	N	$\bar{X}$	N	$\bar{X}$	N	$\bar{X}$	N	$\bar{X}$
✓ 19	46	5.85	101	5.29	54	6.25*	52	5.51	253	5.64
✓ 20	4	7.00**	32	4.40	15	6.20	10	5.80	61	5.24
✓ 21	3	5.66	8	2.12*	7	8.00*	2	8.50*	20	5.35
✓ 22	15	4.46*	52	9.07**	18	7.31	25	3.92*	110	6.98
✓ 23	37	4.54*	60	7.50	38	8.50	50	9.50**	185	7.65
✓ 24	20	11.16*	53	16.33**	31	10.37*	33	13.03	137	13.43

* น้อยกว่าคณาปติ

** มากกว่าคณาปติ

จากตาราง 10 ผลการวิเคราะห์ปริมาณงานบทบาททางด้านการวิจัยและการบริการสังคมของอาจารย์วิทยาลัยครูกับคณาปติ พบว่า

19. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ใช้ในการค้นคว้าหาความรู้ใหม่ วิทยาลัยครูอุดรธานี มีค่าเฉลี่ย 6.25 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ซึ่งมากกว่าคณาปติ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

20. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ใช้ในการเขียนตำราและ/หรือเอกสารประกอบการเรียน วิทยาลัยครูนครราชสีมา มีค่าเฉลี่ย 7.00 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ซึ่งมากกว่าคณาปติ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

21. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ใช้ในการวิจัย วิทยาลัยครูอุดรธานี และวิทยาลัยครูอุบลราชธานี มีค่าเฉลี่ย 8.00 และ 8.50 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ตามลำดับ ซึ่งมากกว่าคณาปติ ส่วนวิทยาลัยครูมหาสารคาม มีค่าเฉลี่ย 2.12 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ซึ่งน้อยกว่าคณาปติ ที่ระดับ

นัยสำคัญทางสถิติ .05

22. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ใช้ในด้านการบริการสังคม วิทยาลัยกฎหมาย มีค่าเฉลี่ย 9.07 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ซึ่งมากกว่าค่าปกติ ส่วนวิทยาลัยครุศึกษานครราชสีมา และ วิทยาลัยครูอุบลราชธานี มีค่าเฉลี่ย 4.46 และ 3.92 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ตามลำดับ ซึ่งน้อยกว่าค่าปกติ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

23. จำนวนครั้งต่อภาคเรียนที่ใช้ในด้านการบริการสังคม วิทยาลัยครูอุบลราชธานี มีค่าเฉลี่ย 9.54 ครั้งต่อภาคเรียน ซึ่งมากกว่าค่าปกติ ส่วนวิทยาลัยครุศึกษานครราชสีมา มีค่าเฉลี่ย 4.54 ครั้งต่อภาคเรียน ซึ่งน้อยกว่าค่าปกติที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

24. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ใช้ในการบริการในวิทยาลัยครู วิทยาลัยครูมหาวิทยาลัย มีค่าเฉลี่ย 16.33 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ซึ่งมากกว่าค่าปกติ ส่วนวิทยาลัยครุศึกษานครราชสีมา และวิทยาลัยครูอุบลราชธานี มีค่าเฉลี่ย 11.16 และ 10.37 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ตามลำดับ ซึ่งน้อยกว่าค่าปกติ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

3. การเปรียบเทียบปริมาณงานในด้านการบริหาร และบทบาททางการสอน การวิจัย การบริการสังคม และปริมาณงานทั้งหมดของอาจารย์วิทยาลัยครูกับค่าปกติ ผู้วิจัยเปรียบเทียบความแตกต่างปริมาณงานในด้านการบริหาร และบทบาททางการสอน การวิจัย การบริการสังคม และปริมาณงานทั้งหมดกับค่าปกติ ดังแสดงในตาราง 11

ตาราง 11 ค่าสถิติเบื้องต้นปริมาณงานในด้านการบริหาร และบทบาททางการสอน การวิจัย การบริการสังคม และปริมาณงานทั้งหมดของอาจารย์วิทยาลัยครูกับค่าปกติ

ปริมาณงาน	รายสัปดาห์		สัปดาห์		อัครา		อุบลฯ		ค่าปกติ	
	N	$\bar{X}$	N	$\bar{X}$	N	$\bar{X}$	N	$\bar{X}$	N	$\bar{X}$
๒๕	9	24.11*	17	17.35	15	15.00	20	13.20	61	16.40
๒๖	77	30.48*	137	34.80	(73)	33.19	82	34.57	369	33.53
๒๗	46	6.83	103	6.72	54	9.01**	54	6.70	257	7.22
๒๘	29	10.01*	85	15.74**	37	12.24	47	11.23	198	13.17
๒๙	78	40.62*	143	49.60**	75	47.84	84	47.48	380	46.94

* น้อยกว่าค่าปกติ

** มากกว่าค่าปกติ

จากตาราง 11 ผลการวิเคราะห์ปริมาณงานในด้านการบริหาร และบทบาททางด้านการสอน การวิจัย การบริการสังคม และปริมาณงานทั้งหมดของอาจารย์วิทยาลัยครูกับค่าปกติ พบว่า

25. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ในด้านการบริหาร วิทยาลัยครูนครราชสีมา มีค่าเฉลี่ย 24.11 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ซึ่งมากกว่าค่าปกติ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

(26.) จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ใช้ในด้านการสอนทั้งหมด วิทยาลัยครูนครราชสีมา มีค่าเฉลี่ย 30.48 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ซึ่งน้อยกว่าค่าปกติ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

27. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ใช้ในด้านการวิจัยทั้งหมด วิทยาลัยครูอุบลราชธานี มีค่าเฉลี่ย 9.01 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ซึ่งมากกว่าค่าปกติ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

28. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ใช้ในด้านการบริการสังคมทั้งหมด วิทยาลัยครูมหาสารคามมีค่าเฉลี่ย 15.74 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ซึ่งมากกว่าค่าปกติ ส่วนวิทยาลัยครู

นครราชสีมา มีค่าเฉลี่ย 10.01 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ซึ่งน้อยกว่าค่าปกติ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

29. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ของปริมาณงานทั้งหมด วิทยาลัยครูมหาสารคาม มีค่าเฉลี่ย 49.60 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ซึ่งมากกว่าค่าปกติ ส่วนวิทยาลัยครูนครราชสีมา มีค่าเฉลี่ย 40.62 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ซึ่งน้อยกว่าค่าปกติ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

การวิเคราะห์การกระจายงาน

นอกจากจะพิจารณาปริมาณงานโดยเฉลี่ยว่าวิทยาลัยครูใดมีปริมาณงานมากหรือน้อย หรืออยู่ในเกณฑ์ปกติแล้ว สิ่งที่น่าสนใจอีกประการหนึ่งก็คือ การกระจายงานในระหว่างอาจารย์ในแต่ละวิทยาลัยครู การกระจายงานนี้จะเป็นเครื่องชี้ถึงว่าอาจารย์ในแต่ละวิทยาลัยครูทำงานหนักเหมือนกันหรือมีความแตกต่างกันบ้าง แต่แตกต่างกันมากน้อยเพียงใด ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานพอจะให้เราทราบว่าวิทยาลัยครูใดมีการแบ่งงานกันโดยให้อาจารย์มีงานทำใกล้เคียงกันหรือแตกต่างกัน ถ้าค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าน้อยแสดงว่า มีการแบ่งงานกันทำเหมือนกัน แต่ถ้าวค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่ามาก แสดงว่าการแบ่งงานแตกต่างกัน

ผู้วิจัยใช้เกณฑ์ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคณะกรรมการวิจัยสถาบันมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (คณะกรรมการวิจัยสถาบัน, 2518 : 12) เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาการกระจายงานดังนี้

ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0 - 5	มีระดับชั้นของการกระจายงานต่ำ
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 6 - 10	มีระดับชั้นของการกระจายงานปานกลาง
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 11 - 20	มีระดับชั้นของการกระจายงานสูง
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 21 ขึ้นไป	มีระดับชั้นของการกระจายงานสูงมาก

ผู้วิจัยเปรียบเทียบการกระจายงานของอาจารย์ในแต่ละวิทยาลัยครู ในบทบาททางด้านการสอน การวิจัย การบริการสังคม การบริหาร และปริมาณงานทั้งหมด จากค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังแสดงในตาราง 12

ตาราง 12 การกระจายงานของอาจารย์วิทยาลัยครู ในบทบาททางด้านการสอน การวิจัย การบริการสังคม การบริหาร และปริมาณงานทั้งหมด จากค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

บทบาททางด้าน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของอาจารย์วิทยาลัยครู				
	ราชสีมา	สารคาม	อุดรฯ	อุบลฯ	วค.อีสาน
การสอน	13.77	12.90	8.93	14.02	12.74
การวิจัย	5.99	4.67	10.55	9.66	7.63
การบริการสังคม	10.73	19.12	10.99	11.15	13.17
การบริหาร	18.69	14.87	10.87	9.90	13.31
ปริมาณงานทั้งหมด	18.52	23.21	23.00	24.49	19.44

จากตาราง 12 ผลการวิเคราะห์การกระจายงานของอาจารย์วิทยาลัยครู ในบทบาททางด้านการสอน การวิจัย การบริการสังคม การบริหาร และปริมาณงานทั้งหมด จากค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า

1. บทบาททางด้านการสอนทั้งหมด การกระจายงานของอาจารย์วิทยาลัยครู ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 12.74 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ซึ่งอยู่ในระดับสูง ส่วนวิทยาลัยครูนครราชสีมา วิทยาลัยครูมหาสารคาม และวิทยาลัยครูอุบลราชธานี มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 13.77, 12.90 และ 14.02 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ตามลำดับ ซึ่งอยู่ในระดับสูง แต่วิทยาลัยครูอุดรธานี มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 8.93 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

2. บทบาททางด้านการวิจัยทั้งหมด การกระจายงานของอาจารย์วิทยาลัยครู ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 7.63 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนวิทยาลัยครูนครราชสีมา วิทยาลัยครูอุดรธานี และวิทยาลัยครูอุบลราชธานี

มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 5.99, 10.55 และ 9.66 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ตามลำดับ ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง แต่วิทยาลัยครูมหาสารคาม มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 4.67 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ซึ่งอยู่ในระดับต่ำ

3. บทบาททางด้านการบริการสังคมทั้งหมด การกระจายงานของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 13.17 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ซึ่งอยู่ในระดับสูง ส่วนวิทยาลัยครูนครราชสีมา และวิทยาลัยครูอุตรธานี มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 10.73 และ 10.99 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ตามลำดับ ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง แต่วิทยาลัยครูมหาสารคาม และวิทยาลัยครูอุบลราชธานี มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 19.12 และ 11.15 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ตามลำดับ ซึ่งอยู่ในระดับสูง

4. บทบาททางด้านการบริหาร การกระจายงานของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 13.31 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ซึ่งอยู่ในระดับสูง ส่วนวิทยาลัยครูนครราชสีมา และวิทยาลัยครูมหาสารคามมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 18.69 และ 14.87 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ตามลำดับ ซึ่งอยู่ในระดับสูง แต่วิทยาลัยครูอุตรธานีและวิทยาลัยครูอุบลราชธานี มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 10.87 และ 9.90 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ตามลำดับ ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

5. ปริมาณงานทั้งหมด การกระจายงานของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 19.44 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ซึ่งอยู่ในระดับสูง ส่วนวิทยาลัยครูมหาสารคาม วิทยาลัยครูอุตรธานี และวิทยาลัยครูอุบลราชธานี มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 23.21, 23.00 และ 24.49 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ตามลำดับ ซึ่งอยู่ในระดับสูงมาก แต่วิทยาลัยครูนครราชสีมา มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 18.52 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ซึ่งอยู่ในระดับสูง

การวิเคราะห์จำนวนอาจารย์ที่ทำการสอน การวิจัย และการบริการสังคม

การวิเคราะห์จำนวนอาจารย์ที่ทำการสอน การวิจัย และการบริการสังคม ผู้วิจัย
ใช้จำนวนอาจารย์ที่ตอบแบบสอบถามมาทั้งหมดเป็นฐาน ดังแสดงในตาราง 13

ตาราง 13 ร้อยละของจำนวนอาจารย์ที่ทำการสอน การวิจัย และการบริการสังคม

วิทยาลัยครู	อัตราร้อยละของจำนวนอาจารย์ที่ทำการ		
	สอน	วิจัย	บริการสังคม
ราชสีมา	93.58	3.84	19.23
สารคาม	95.10	5.59	36.36
อุครา	96.00	9.33	24.00
อุบลฯ	95.23	2.38	29.76
รวมเฉลี่ย	95.00	5.26	28.94

จากตาราง 13 ผลการวิเคราะห์จำนวนร้อยละของอาจารย์ที่ทำการสอน การวิจัย
และการบริการสังคม พบว่า อาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือร้อยละ 95.00
ทำหน้าที่สอน ร้อยละ 5.26 ทำหน้าที่วิจัย และร้อยละ 28.94 ทำหน้าที่บริการสังคม

และเมื่อพิจารณาจำนวนอาจารย์ที่ทำการสอน การวิจัย และการบริการสังคมใน
แต่ละวิทยาลัยครูแล้ว พบว่า

1. วิทยาลัยครูอุครธานี มีจำนวนอาจารย์ที่ทำการสอนร้อยละ 96.00 ซึ่งอยู่ใน
ระดับมากที่สุด แต่วิทยาลัยครูนครราชสีมา มีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 93.58
2. วิทยาลัยครูอุครธานี มีจำนวนอาจารย์ที่ทำการวิจัยร้อยละ 9.33 ซึ่งอยู่ใน
ระดับมากที่สุด แต่วิทยาลัยครูอุบลราชธานี มีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 2.38

3. วิทยาลัยครูมหาสารคาม มีอาจารย์ที่ทำการบริการสังคมร้อยละ 36.36 ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด แต่วิทยาลัยครูนครราชสีมา มีจำนวนน้อยที่สุด คือร้อยละ 19.23

การเปรียบเทียบบทบาททางด้านการสอน

1. ผู้วิจัยเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของจำนวนวิชาที่สอนต่อภาคเรียนทั้งภาคปกติและภาคค่ำของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนชั้นเดียว ดังแสดงในตาราง 14

ตาราง 14 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างจำนวนวิชาที่สอนต่อภาคเรียนทั้งภาคปกติและภาคค่ำของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	9.6902	3	3.2301	2.5376
ภายในกลุ่ม	456.9765	359	1.2729	
รวม	466.6667	362		

จากตาราง 14 ผลการวิเคราะห์จำนวนวิชาที่สอนต่อภาคเรียนทั้งภาคปกติและภาคค่ำของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ไม่แตกต่างกัน

2. ผู้วิจัยเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของจำนวนวิชาที่สอนต่อภาคเรียนเฉพาะภาคปกติของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนชั้นเดียว ดังแสดงในตาราง 15

ตาราง 15 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างจำนวนวิชาที่สอนต่อภาคเรียนเฉพาะภาคปกติของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	6.5009	3	2.1670	3.7931*
ภายในกลุ่ม	193.1927	338	0.5713	
รวม	199.5936	341		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (2.62)

จากตาราง 15 ผลการวิเคราะห์จำนวนวิชาที่สอนต่อภาคเรียนเฉพาะภาคปกติของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยด้วยค่า t - test ดังแสดงในตาราง 16

ตาราง 16 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของจำนวนวิชาที่สอนต่อภาคเรียนเฉพาะภาคปกติ
ของอาจารย์ระหว่าง 2 วิทยาลัยครู

ว.ค.	สารคาม	อุดรฯ	อุบลฯ
ราชสีมา	1.1218	0.0769	1.8272
สารคาม		1.1149	3.3028**
อุดรฯ			2.1101*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (1.96) ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (2.57)

จากตาราง 16 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของจำนวนวิชาที่สอนต่อภาคเรียนเฉพาะภาคปกติของอาจารย์ระหว่าง 2 วิทยาลัยครู พบว่า

1. วิทยาลัยครูมหาสารคาม มากกว่าวิทยาลัยครูอุบลราชธานี โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. วิทยาลัยครูอุดรธานี มากกว่าวิทยาลัยครูอุบลราชธานี โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. วิทยาลัยครูมหาสารคาม มากกว่าวิทยาลัยครูนครราชสีมา แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
4. วิทยาลัยครูอุดรธานี มากกว่าวิทยาลัยครูนครราชสีมา แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
5. วิทยาลัยครูนครราชสีมา มากกว่าวิทยาลัยครูอุบลราชธานี แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
6. วิทยาลัยครูมหาสารคาม มากกว่าวิทยาลัยครูอุดรธานี แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ผู้วิจัยเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของจำนวนวิชาที่สอนต่อภาคเรียนเฉพาะภาคค่ำของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนชั้นเดียว ดังแสดงในตาราง 17

ตาราง 17 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างของจำนวนวิชาที่สอนต่อภาคเรียนเฉพาะภาคค่ำของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	3.8013	3	1.2671	3.1240*
ภายในกลุ่ม	135.8772	335	0.4056	
รวม	139.6785	338		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (2.62)

จากตาราง 17 ผลการวิเคราะห์จำนวนวิชาที่สอนต่อภาคเรียนเฉพาะภาคค่ำของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยด้วยค่า t - test ดังแสดงในตาราง 18

ตาราง 18 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของจำนวนวิชาที่สอนต่อภาคเรียนเฉพาะภาคคำของ
อาจารย์ระหว่าง 2 วิทยาลัยครู

ว.ค.	สารคาม	อุดรฯ	อุบลฯ
ราชสีมา	3.1710**	2.4254*	1.4111
สารคาม		0.2110	1.3948
อุดรฯ			0.9540

* มีนัยสำคัญทางสถิติ .05 (1.96) ** มีนัยสำคัญทางสถิติ .01 (2.57)

จากตาราง 18 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของจำนวนวิชาที่สอนต่อภาคเรียนเฉพาะภาคคำของอาจารย์ระหว่าง 2 วิทยาลัยครู พบว่า

1. วิทยาลัยครูมหาสารคาม มากกว่าวิทยาลัยครูนครราชสีมา โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. วิทยาลัยครูอุดรธานี มากกว่าวิทยาลัยครูนครราชสีมา โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. วิทยาลัยครูอุบลราชธานี มากกว่าวิทยาลัยครูนครราชสีมา แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
4. วิทยาลัยครูมหาสารคาม มากกว่าวิทยาลัยครูอุดรธานี แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
5. วิทยาลัยครูมหาสารคาม มากกว่าวิทยาลัยครูอุบลราชธานี แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
6. วิทยาลัยครูอุดรธานี มากกว่าวิทยาลัยครูอุบลราชธานี แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. ผู้วิจัยเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของจำนวนหมู่เรียนที่สอนต่อภาคเรียนทั้งภาคปกติและภาคค่ำของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนชั้นเดียว ดังแสดงในตาราง 19

ตาราง 19 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างจำนวนหมู่เรียนที่สอนต่อภาคเรียนทั้งภาคปกติและภาคค่ำของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	133.1147	3	44.3716	2.5124
ภายในกลุ่ม	6252.0613	354	17.6612	
รวม	6385.1760	357		

จากตาราง 19 ผลการวิเคราะห์จำนวนหมู่เรียนที่สอนต่อภาคเรียนทั้งภาคปกติและภาคค่ำของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ไม่แตกต่างกัน

5. ผู้วิจัยเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของจำนวนหมู่เรียนที่สอนต่อภาคเรียนเฉพาะภาคปกติของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนชั้นเดียว ดังแสดงในตาราง 20

ตาราง 20 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างของจำนวนหมู่เรียนที่สอนต่อภาคเรียนเฉพาะภาคปกติของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	58.7665	3	19.5888	3.7198*
ภายในกลุ่ม	1700.9644	323	5.2661	
รวม	1759.7309	326		

* มีนัยสำคัญทางสถิติ $.05 = 2.62$

จากตาราง 20 ผลการวิเคราะห์จำนวนหมู่เรียนที่สอนต่อภาคเรียนเฉพาะภาคปกติของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $.05$ ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยด้วยค่า t -test ดังแสดงในตาราง 21

ตาราง 21 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของจำนวนหนูเรียนที่สอนต่อภาคเรียนเฉพาะภาค
ปกติ ระหว่างอาจารย์ 2 วิทยาลัยครู

	สารคาม	อุครฯ	อุบลฯ
ราชสีมา	0.1955	0.5780	3.1010**
สารคาม		1.0414	2.9347**
อุครฯ			1.7449

** มีนัยสำคัญทางสถิติ 01 (2-57)

จากตาราง 21 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของจำนวนหนูเรียนที่สอนต่อภาคเรียนเฉพาะภาคปกติของอาจารย์ 2 วิทยาลัยครู พบว่า

1. วิทยาลัยครูอุบลราชธานี มากกว่าวิทยาลัยครูนครราชสีมา โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. วิทยาลัยครูอุบลราชธานี มากกว่าวิทยาลัยครูมหาสารคาม โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. วิทยาลัยครูมหาสารคาม มากกว่าวิทยาลัยครูนครราชสีมา แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. วิทยาลัยครูอุครธานี มากกว่าวิทยาลัยครูนครราชสีมา แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

5. วิทยาลัยครูอุครธานี มากกว่าวิทยาลัยครูมหาสารคาม แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

6. วิทยาลัยครูอุบลราชธานี มากกว่าวิทยาลัยครูอุครธานี แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

6. ผู้วิจัยเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของจำนวนหมู่เรียนที่สอนต่อภาคเรียนเฉพาะภาคคำของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนชั้นเดียว ดังแสดงในตาราง 22

ตาราง 22 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างของจำนวนหมู่เรียนที่สอนต่อภาคเรียนเฉพาะภาคคำของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	113.5399	3	37.8466	7.8025**
ภายในกลุ่ม	1547.3270	317	4.8506	
รวม	1660.8669	320		

** มีนัยสำคัญทางสถิติ .01 (3.83)

จากตาราง 22 ผลการวิเคราะห์จำนวนหมู่เรียนที่สอนต่อภาคเรียนเฉพาะภาคคำของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยด้วยค่า t - test ดังแสดงในตาราง 23

ตาราง 23 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของจำนวนหมู่เรียนที่สอนต่อภาคเรียนเฉพาะภาคคำ
ระหว่างอาจารย์ 2 วิทยาลัยครู

ว.ค.	สารคาม	อุดรฯ	อุบลฯ
ราชสีมา	2.3669*	2.6854**	5.3633**
สารคาม		0.4841	2.5487*
อุดรฯ			3.3673**

* มีนัยสำคัญทางสถิติ .05 (1.96) ** มีนัยสำคัญทางสถิติ .01 (2.57)

จากตาราง 23 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของจำนวนหมู่เรียนที่สอนต่อภาคเรียน
เฉพาะภาคคำของอาจารย์ 2 วิทยาลัยครู พบว่า

1. วิทยาลัยครูอุดรธานี มากกว่าวิทยาลัยครูนครราชสีมา โดยมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .01
2. วิทยาลัยครูอุบลราชธานี มากกว่าวิทยาลัยครูนครราชสีมา โดยมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .01
3. วิทยาลัยครูอุบลราชธานี มากกว่าวิทยาลัยครูอุดรธานี โดยมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .01
4. วิทยาลัยครูมหาสารคาม มากกว่าวิทยาลัยครูนครราชสีมา โดยมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05
5. วิทยาลัยครูอุบลราชธานี มากกว่าวิทยาลัยครูมหาสารคาม โดยมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05
6. วิทยาลัยครูมหาสารคาม มากกว่าวิทยาลัยครูอุดรธานี แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

7. ผู้วิจัยเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของจำนวนชั่วโมงสอนต่อสัปดาห์ทั้งภาคปกติและภาคค่ำของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนชั้นเดียว ดังแสดงในตาราง 24

ตาราง 24 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างจำนวนชั่วโมงสอนต่อสัปดาห์ทั้งภาคปกติและภาคค่ำของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	610.4666	3	203.4889	4.9258**
ภายในกลุ่ม	14747.9434	357	41.3108	
รวม	15358	360		

** มีนัยสำคัญทางสถิติ 01 (3 83)

จากตาราง 24 ผลการวิเคราะห์จำนวนชั่วโมงสอนต่อสัปดาห์ทั้งภาคปกติและภาคค่ำของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยด้วยค่า t - test ดังแสดงในตาราง 25

ตาราง 25 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของจำนวนชั่วโมงสอนต่อสัปดาห์ทั้งภาคปกติและภาคค่ำ ระหว่างอาจารย์ 2 วิทยาลัยครู

ว.ค.	सारคาม	อุครฯ	อุบลฯ
ราชสีมา	2.1817*	4.1577**	3.0471**
सारคาม		1.7988	0.9511
อุครฯ			0.8174

* มีนัยสำคัญทางสถิติ .05 (1.96) ** มีนัยสำคัญทางสถิติ .01 (2.57)

จากตาราง 25 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยจำนวนชั่วโมงสอนต่อสัปดาห์ทั้งภาคปกติและภาคค่ำของอาจารย์ 2 วิทยาลัยครู พบว่า

1. วิทยาลัยครูอุครธานี มากกว่าวิทยาลัยครูนครราชสีมา โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. วิทยาลัยครูอุบลราชธานี มากกว่าวิทยาลัยครูนครราชสีมา โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. วิทยาลัยครูมหาสารคาม มากกว่าวิทยาลัยครูนครราชสีมา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. วิทยาลัยครูอุครธานี มากกว่าวิทยาลัยครูมหาสารคาม แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
5. วิทยาลัยครูอุบลราชธานี มากกว่าวิทยาลัยครูมหาสารคาม แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
6. วิทยาลัยครูอุครธานี มากกว่าวิทยาลัยครูอุบลราชธานี แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

8. ผู้วิจัยเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของจำนวนชั่วโมงสอนต่อสัปดาห์เฉพาะภาคปกติของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนต้นเดียว ดังแสดงในตาราง 26

ตาราง 26 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างจำนวนชั่วโมงสอนต่อสัปดาห์เฉพาะภาคปกติของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	306.8681	3	102.2894	7.3085**
ภายในกลุ่ม	4548.6942	325	13.9960	
รวม	4855.5623	328		

** มีนัยสำคัญทางสถิติ .01 (2.62)

จากตาราง 26 ผลการวิเคราะห์จำนวนชั่วโมงสอนต่อสัปดาห์เฉพาะภาคปกติของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยด้วยค่า t - test ดังแสดงในตาราง 27

ตาราง 27 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของจำนวนชั่วโมงสอนต่อสัปดาห์เฉพาะภาคปกติ
ระหว่างอาจารย์ 2 วิทยาลัยครู

ว.ค.	สารคาม	อุดรฯ	อุบลฯ
ราชสีมา	0.0143	2.3698*	5.1260**
สารคาม		1.9724*	3.6735**
อุดรฯ			2.4424*

* มีนัยสำคัญทางสถิติ .05 (1.96) ** มีนัยสำคัญทางสถิติ .01 (2.57)

จากตาราง 27 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของจำนวนชั่วโมงสอนต่อสัปดาห์เฉพาะภาคปกติของอาจารย์ 2 วิทยาลัยครู พบว่า

1. วิทยาลัยครูอุบลราชธานี มากกว่าวิทยาลัยครูนครราชสีมา โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. วิทยาลัยครูอุบลราชธานี มากกว่าวิทยาลัยครูมหาสารคาม โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. วิทยาลัยครูอุดรธานี มากกว่าวิทยาลัยครูนครราชสีมา โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. วิทยาลัยครูอุบลราชธานี มากกว่าวิทยาลัยครูอุดรธานี โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
5. วิทยาลัยครูอุดรธานี มากกว่าวิทยาลัยครูมหาสารคาม โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
6. วิทยาลัยครูนครราชสีมา มากกว่าวิทยาลัยครูมหาสารคาม แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

9. ผู้วิจัยเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของจำนวนชั่วโมงสอนต่อสัปดาห์เฉพาะภาคค่ำของอาจารย์วิทยาดิครุภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนขั้นเดียว ดังแสดงในตาราง 28

ตาราง 28 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างจำนวนชั่วโมงสอนต่อสัปดาห์เฉพาะภาคค่ำของอาจารย์วิทยาดิครุภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	395.2894	3	131.7631	10.4909**
ภายในกลุ่ม	4044.2474	322	12.5598	
รวม	4439.5368	325		

** มีนัยสำคัญทางสถิติ .01. (3.83)

จากตาราง 28 ผลการวิเคราะห์จำนวนชั่วโมงสอนต่อสัปดาห์เฉพาะภาคค่ำของอาจารย์วิทยาดิครุภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยด้วยค่า t - test ดังแสดงในตาราง 29

ตาราง 29 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยจำนวนชั่วโมงสอนต่อสัปดาห์เฉพาะภาคค่ำระหว่าง
อาจารย์ 2 วิทยาลัยครู

ว.ค.	สารคาม	อุดรฯ	อุบลฯ
ราชสีมา	3.0064 [*]	4.3036 ^{**}	4.1928 ^{**}
สารคาม		0.7880	3.3569 ^{**}
อุดรฯ			2.4384 [*]

* มีนัยสำคัญทางสถิติ .05 (1.96) ** มีนัยสำคัญทางสถิติ .01 (2.57)

จากตาราง 29 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของจำนวนชั่วโมงสอนต่อสัปดาห์เฉพาะภาคค่ำของอาจารย์ 2 วิทยาลัยครู พบว่า

1. วิทยาลัยครูมหาสารคาม มากกว่าวิทยาลัยครูนครราชสีมา โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. วิทยาลัยครูอุดรธานี มากกว่าวิทยาลัยครูนครราชสีมา โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. วิทยาลัยครูอุบลราชธานี มากกว่าวิทยาลัยครูนครราชสีมา โดยมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
4. วิทยาลัยครูอุบลราชธานี มากกว่าวิทยาลัยครูมหาสารคาม โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
5. วิทยาลัยครูอุบลราชธานี มากกว่าวิทยาลัยครูอุดรธานี โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
6. วิทยาลัยครูอุดรธานี มากกว่าวิทยาลัยครูมหาสารคาม แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

10. ผู้วิจัยเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของจำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ในด้านการเตรียมการสอนของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนขั้นเดียว ดังแสดงในตาราง 30

ตาราง 30 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างจำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ในด้านการเตรียมการสอนของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	34.1579	3	11.3860	0.4263
ภายในกลุ่ม	8225.5600	308	26.7064	
รวม	8259.7179	311		

จากตาราง 30 ผลการวิเคราะห์จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ในด้านการเตรียมการสอนของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ไม่แตกต่างกัน

๑๑. ผู้วิจัย เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของจำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์
 ในด้านการตรวจงานของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยการวิเคราะห์ความ
 แปรปรวนชั้นเดียว ดังแสดงในตาราง 31

ตาราง 31 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างจำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์
 ในด้านการตรวจงานของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	27.4356	3	9.1452	0.6026
ภายในกลุ่ม	4203.5929	277	15.1754	
รวม	4231.0285	280		

จากตาราง 31 ผลการวิเคราะห์จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ในด้านการตรวจงานของ
 อาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ไม่แตกต่างกัน

12. ผู้วิจัยเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของจำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ในการนิเทศการสอนของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนขั้นเดียว ดังแสดงในตาราง 32

ตาราง 32 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างจำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ในการนิเทศการสอนของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	419.1938	3	139.7313	2.1067
ภายในกลุ่ม	8357.3831	126	66.3284	
รวม	8776.3831	129		

จากตาราง 32 ผลการวิเคราะห์จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ในการนิเทศการสอนของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ไม่แตกต่างกัน

13. ผู้วิจัย เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของจำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์
 ในด้านการให้คำปรึกษาทางวิชาการของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยการ
 วิเคราะห์ความแปรปรวนชั้นเดียว ดังแสดงในตาราง 33

ตาราง 33 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างจำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์
 ในด้านการให้คำปรึกษาทางวิชาการของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	18.0784	3	6.0261	1.3370
ภายในกลุ่ม	1090.7567	242	4.5073	
รวม	1108.8351	245		

จากตาราง 33 ผลการวิเคราะห์จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ในการให้คำปรึกษา
 ทางวิชาการของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ไม่แตกต่างกัน

14. ผู้วิจัย เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของจำนวนคนต่อสัปดาห์ใน
 การนิเทศการสอนของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยการวิเคราะห์
 ความแปรปรวนชั้นเดียว ดังแสดงในตาราง 34

ตาราง 34 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างจำนวนคนต่อสัปดาห์ใน
 การนิเทศการสอนของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	15416.9634	3	5138.9878	8.0611**
ภายในกลุ่ม	67575.4366	106	637.5041	
รวม	82992.4000	109		

** มีนัยสำคัญทางสถิติ .01 (3.94)

จากตาราง 34 ผลการวิเคราะห์จำนวนคนต่อสัปดาห์ในการนิเทศการสอนของ
 อาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
 .01 ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยด้วยค่า t - test ดังแสดงในตาราง

ตาราง 35 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของจำนวนคนต่อสัปดาห์ในค่านการนิเทศการสอน
ระหว่างอาจารย์ 2 วิทยาลัยครู

ว.ค.	สารคาม	อุดรฯ	อุบลฯ
ราชสีมา	3.4036**	0.8606	3.5344**
สารคาม		2.9353**	0.8137
อุดรฯ			3.2335**

** มีนัยสำคัญทางสถิติ .01 (2.

จากตาราง 35 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยจำนวนคนต่อสัปดาห์ในค่านการนิเทศการสอน
ของอาจารย์ 2 วิทยาลัยครู พบว่า

1. วิทยาลัยครูนครราชสีมา มากกว่าวิทยาลัยครูมหาสารคาม โดยมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .01,
2. วิทยาลัยครูนครราชสีมา มากกว่าวิทยาลัยครูอุบลราชธานี โดยมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .01
3. วิทยาลัยครูอุดรธานี มากกว่าวิทยาลัยครูอุบลราชธานี โดยมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .01
4. วิทยาลัยครูอุดรธานี มากกว่าวิทยาลัยครูมหาสารคาม โดยมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .01
5. วิทยาลัยครูนครราชสีมา มากกว่าวิทยาลัยครูอุดรธานี แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
6. วิทยาลัยครูมหาสารคาม มากกว่าวิทยาลัยครูอุบลราชธานี แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

15. ผู้วิจัยเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของจำนวนคนต่อสัปดาห์ในด้านการให้คำปรึกษาทางวิชาการแก่นักศึกษาของอาจารย์วิทยาดัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนชั้นเดียว ดังแสดงในตาราง 36

ตาราง 36 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างจำนวนคนต่อสัปดาห์ในด้านการให้คำปรึกษาทางวิชาการแก่นักศึกษาของอาจารย์วิทยาดัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	1421.6660	3	473.8887	1.6310
ภายในกลุ่ม	70894.9429	244	290.5530	
รวม	72316.6089	247		

จากตาราง 36 ผลการวิเคราะห์จำนวนคนต่อสัปดาห์ในด้านการให้คำปรึกษาทางวิชาการของอาจารย์วิทยาดัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ไม่แตกต่างกัน

16. ผู้วิจัย เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของจำนวนนักศึกษาที่สอนต่อภาคเรียนทั้งภาคปกติและภาคค่ำของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนชั้นเดียว ดังแสดงในตาราง 37

ตาราง 37 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างของจำนวนนักศึกษาที่สอนต่อภาคเรียนทั้งภาคปกติและภาคค่ำของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	199084.8820	3	66361.6273	2.3052
ภายในกลุ่ม	9960508.2723	346	28787.5962	
รวม	10159593.1543	349		

จากตาราง 37 ผลการวิเคราะห์จำนวนนักศึกษาที่สอนต่อภาคเรียนทั้งภาคปกติและภาคค่ำของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ไม่แตกต่างกัน

17. ผู้วิจัยเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของจำนวนนักศึกษาที่สอนต่อภาคเรียนเฉพาะภาคปกติของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนชั้นเดียว ดังแสดงในตาราง 38

ตาราง 38 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างของจำนวนนักศึกษาที่สอนต่อภาคเรียนเฉพาะภาคปกติของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	14922.2150	3	4974.0717	0.4952
ภายในกลุ่ม	3274860.3577	326	10045.5839	
รวม	3289782.5727	329		

จากตาราง 38 ผลการวิเคราะห์จำนวนนักศึกษาที่สอนต่อภาคเรียนเฉพาะภาคปกติของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ไม่แตกต่างกัน

๑๘. ผู้วิจัยเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของจำนวนนักศึกษาที่สอนต่อภาคเรียนเฉพาะภาคค่ำของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนชั้นเดียว ดังแสดงในตาราง ๓๙

ตาราง ๓๙ การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างของจำนวนนักศึกษาที่สอนต่อภาคเรียนเฉพาะภาคค่ำของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	115695.5749	3	38565.1916	4.8508**
ภายในกลุ่ม	2544086.1751	320	7950.2693	
รวม	2659781.7500	323		

** มีนัยสำคัญทางสถิติ .01 (3.83)

จากตาราง ๓๙ ผลการวิเคราะห์จำนวนนักศึกษาที่สอนต่อภาคเรียนเฉพาะภาคค่ำของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนั้นผู้วิจัยจึงเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยด้วยค่า t - test ดังแสดงในตาราง ๔๐

ตาราง 40 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของจำนวนนักศึกษาที่สอนต่อภาคเรียนเฉพาะภาคค่ำ
ระหว่างอาจารย์ 2 วิทยาลัยครู

ว.ค.	สารคาม	อุดรฯ	อุบลฯ
ราชสีมา	3.4897**	2.3269*	3.3361**
สารคาม		1.3617	0.6117
อุดรฯ			1.6215

* มีนัยสำคัญทางสถิติ .05 (1.96) ** มีนัยสำคัญทางสถิติ .01 (2.57)

จากตาราง 40 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของจำนวนนักศึกษาที่สอนต่อภาคเรียน
เฉพาะภาคค่ำของอาจารย์ 2 วิทยาลัยครู พบว่า

1. วิทยาลัยครูมหาสารคาม มากกว่าวิทยาลัยครูนครราชสีมา โดยมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .01
2. วิทยาลัยครูอุบลราชธานี มากกว่าวิทยาลัยครูนครราชสีมา โดยมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .01
3. วิทยาลัยครูอุดรธานี มากกว่าวิทยาลัยครูนครราชสีมา โดยมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .05
4. วิทยาลัยครูมหาสารคาม มากกว่าวิทยาลัยครูอุดรธานี แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
5. วิทยาลัยครูอุบลราชธานี มากกว่าวิทยาลัยครูมหาสารคาม แต่ไม่มีนัยสำคัญทาง
สถิติ
6. วิทยาลัยครูอุบลราชธานี มากกว่าวิทยาลัยครูอุดรธานี แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

การเปรียบเทียบบทพาททางคานการวิจัย

1. ผู้วิจัยเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของจำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ใช้ในการค้นคว้าหาความรู้ใหม่ของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนชั้นเดียว ดังแสดงในตาราง 41

ตาราง 41 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างของจำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ใช้ในการค้นคว้าหาความรู้ใหม่ของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	35.4380	3	11.8127	0.6194
ภายในกลุ่ม	4748.9544	349	19.0721	
รวม	4784.3924	352		

จากตาราง 41 ผลการวิเคราะห์จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ใช้ในการค้นคว้าหาความรู้ใหม่ของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ไม่แตกต่างกัน

2. ผู้วิจัยเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยจำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ใช้ในการเขียนตำราและ/หรือเอกสารประกอบการเรียนของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนชั้นเดียว ดังแสดงในตาราง 42

ตาราง 42 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างของจำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ใช้ในการเขียนตำราและ/หรือเอกสารประกอบการเรียนของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	51.5928	3	17.1976	0.4357
ภายในกลุ่ม	2249.7187	57	39.4687	
รวม	2301.3115	60		

จากตาราง 42 ผลการวิเคราะห์จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ใช้ในการเขียนตำราและ/หรือเอกสารประกอบการเรียนของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่าไม่แตกต่างกัน

3. ผู้วิจัยเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของจำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ใช้ในการวิจัยของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนชั้นเดียว ดังแสดงในตาราง 43

ตาราง 43 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างของจำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ใช้ในการวิจัยของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	152.5083	3	50.8361	2.1863
ภายในกลุ่ม	372.0417	16	23.2526	
รวม	524.5500	19		

จากตาราง 43 ผลการวิเคราะห์จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ใช้ในการวิจัยของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ไม่แตกต่างกัน

การเปรียบเทียบบทบาททางด้านการบริการสังคม

1. ผู้วิจัยเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของจำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ใช้ในการบริการสังคมของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนชั้นเดียว ดังแสดงในตาราง 44

ตาราง 44 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างจำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ใช้ในการบริการสังคมของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	559.4588	3	186.4863	1.6528
ภายในกลุ่ม	11959.7034	106	112.8274	
รวม	12519.1622	109		

จากตาราง 44 ผลการวิเคราะห์จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ใช้ในการบริการสังคมของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ไม่แตกต่างกัน

2. ผู้วิจัยเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของจำนวนครั้งต่อภาคเรียนที่ใช้ในการบริการสังคมของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนชั้นเดียว ดังแสดงในตาราง 45

ตาราง 45 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างจำนวนครั้งต่อภาคเรียนที่ใช้ในการบริการสังคมของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	557.6703	3	185.8901	2.1306
ภายในกลุ่ม	15792.1892	181	87.2497	
รวม	16349.8595	184		

จากตาราง 45 ผลการวิเคราะห์จำนวนครั้งต่อภาคเรียนที่ใช้ในการบริการสังคมของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ไม่แตกต่างกัน

3. ผู้วิจัยเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของจำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ใช้ในการบริการในวิทยาลัยครูของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนชั้นเดียว ดังแสดงในตาราง 46

ตาราง 46 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างจำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ใช้ในการบริการในวิทยาลัยครูของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	846.0387	3	282.0129	1.6280
ภายในกลุ่ม	23099.4414	133	173.2289	
รวม	23945.4801	136		

จากตาราง 46 ผลการวิเคราะห์จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ใช้ในการบริการในวิทยาลัยครูของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ไม่แตกต่างกัน

การเปรียบเทียบบททางด้านการบริหาร

ผู้วิจัยเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของจำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ในด้านการบริหารของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนชั้นเดียว ดังแสดงในตาราง 47

ตาราง 47 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างจำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ในด้านการบริหารของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	784.9828	3	261.5943	1.5132
ภายในกลุ่ม	9853.9713	57	172.8767	
รวม	10638.9541	60		

จากตาราง 47 ผลการวิเคราะห์จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ในด้านการบริหารของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียง พบว่า ไม่แตกต่างกัน

การเปรียบเทียบบทบาททางด้านการสอน การวิจัย การบริการสังคม และปริมาณงานทั้งหมด

1. ผู้วิจัยเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของจำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ใช้ในบทบาทการสอนทั้งหมดของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนชั้นเดียว ดังแสดงในตาราง 48

ตาราง 48 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างจำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ในบทบาทการสอนทั้งหมดของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	1032.8724	3	344.2988	2.1387
ภายในกลุ่ม	58757.2042	365	160.9786	
รวม	59790.0766	368		

จากตาราง 48 ผลการวิเคราะห์จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ในบทบาทการสอนของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ไม่แตกต่างกัน

2. ผู้วิจัยเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของจำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ใช้ในบทบาททางการวิจัยทั้งหมดของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนชั้นเดียว ดังแสดงในตาราง 49

ตาราง 49 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างจำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ในบทบาททางการวิจัยทั้งหมดของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	220.8844	3	73.6281	1.2666
ภายในกลุ่ม	14707.2302	253	58.1313	
รวม	14928.1146	256		

จากตาราง 49 ผลการวิเคราะห์จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ในบทบาททางการวิจัยของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ไม่แตกต่างกัน

3. ผู้วิจัยเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของจำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ใช้ในบทบาททางด้านการบริการสังคมทั้งหมดของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนชั้นเดียว ดังแสดงในตาราง 50

ตาราง 50 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างของจำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ในบทบาททางด้านการบริการสังคมทั้งหมดของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	1058.9944	3	352.9981	1.5805
ภายในกลุ่ม	43327.8007	194	223.3392	
รวม	44386.7951	197		

จากตาราง 50 ผลการวิเคราะห์จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ในบทบาททางด้านการบริการสังคมทั้งหมดของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ไม่แตกต่างกัน

4. ผู้วิจัยเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของจำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ ในปริมาณงานทั้งหมดของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยการวิเคราะห์ ความแปรปรวนชั้นเดียว ดังแสดงในตาราง 51

ตาราง 51 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างจำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ ในปริมาณงานทั้งหมดของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	4212.2866	3	1404.0955	3.7974*
ภายในกลุ่ม	139025.2033	376	369.7479	
รวม	143237.4899	379		

* มีนัยสำคัญทางสถิติ (.05 (2.62)

จากตาราง 51 ผลการวิเคราะห์จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ในปริมาณงานทั้งหมด ของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ดังนั้นผู้วิจัยจึงทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยด้วยค่า t - test ดังแสดงใน ตาราง 52

ตาราง 52 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของจำนวนปริมาณงานทั้งหมด ระหว่างอาจารย์
2 วิทยาลัยครู

ว.ค.	สารคาม	อุดรฯ	อุบลฯ
ราชสีมา	2.9437**	2.1400*	1.9999*
สารคาม		0.5338	0.6509
อุดรฯ			0.0953

* มีนัยสำคัญทางสถิติ .05 (1.96) ** มีนัยสำคัญทางสถิติ .01 (2.57)

จากตาราง 52 ผลการเปรียบเทียบจำนวนปริมาณงานทั้งหมด ระหว่างอาจารย์
2 วิทยาลัยครู พบว่า

1. วิทยาลัยครูมหาสารคาม มากกว่าวิทยาลัยครูนครราชสีมา โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. วิทยาลัยครูอุดรธานี มากกว่าวิทยาลัยครูนครราชสีมา โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. วิทยาลัยครูอุบลราชธานี มากกว่าวิทยาลัยครูนครราชสีมา โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. วิทยาลัยครูมหาสารคาม มากกว่าวิทยาลัยครูอุดรธานี แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
5. วิทยาลัยครูมหาสารคาม มากกว่าวิทยาลัยครูอุบลราชธานี แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
6. วิทยาลัยครูอุดรธานี มากกว่าวิทยาลัยครูอุบลราชธานี แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ปัญหาและอุปสรรคในบทบาททางด้านการสอน

ปัญหาและอุปสรรคในบทบาททางด้านการสอนของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้วิจัยรวบรวมจากปัญหาและอุปสรรคที่อาจารย์วิทยาลัยครูประสบในการทำงานจากปัญหาที่ใคร่ครุ่มาเหมือนกันตามลำดับของความถี่จากมากไปหาน้อย 10 อันดับตามลำดับที่แสดงในตาราง 53

ตาราง 53 ปัญหาและอุปสรรคในบทบาททางด้านการสอนของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

อันดับที่	ปัญหาและอุปสรรค	ความถี่
1	ขาดตำราที่จะค้นคว้า อ้างอิง และขาดเอกสารประกอบการเรียนสำหรับอ่านประกอบที่ใหม่ และทันสมัย	67
2	อุปกรณ์การสอนมีไม่เพียงพอ และมีการบริการที่ไม่ดีพอ	62
3	นักศึกษาไม่สนใจในการศึกษาเล่าเรียนเท่าที่ควร	39
4	อาจารย์มีชั่วโมงสอนมากเกินไป	22
5	นักศึกษามีพื้นฐานความรู้ต่ำ	21
6	จำนวนนักศึกษาต่อห้องมากเกินไป	15
7	ห้องเรียนมีสภาพที่ไม่เหมาะสม	13
8	เนื้อหาวิชามาก ชั่วโมงสอนน้อย ทำให้สอนไม่ทัน	13
9	ขาดการประสานงานกันในการสอนรายวิชาเดียวกัน	13
10	มีงานต้องรับผิดชอบหลายอย่าง ทำให้ไม่มีเวลาเตรียมการสอนและสอนได้ไม่เต็มที่	9

จากตาราง 53 พบว่าอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีปัญหาและอุปสรรคทางด้านการสอนคือ ขาดตำราที่จะค้นคว้าอ้างอิง และอุปกรณ์การสอนมีไม่เพียงพอ เป็นอันดับ 1

และ 2 ซึ่งมีความถี่สูงถึง 67 และ 62 ตามลำดับ ปัญหาอาจารย์มีชั่วโมงสอนมากเกินไป และนักศึกษาไม่มีความรู้เท่า มีความถี่ 22 และ 21 ตามลำดับ ปัญหาห้องเรียนมีสภาพไม่เหมาะสม, เนื้อหาวิชามาก ชั่วโมงสอนน้อยทำให้สอนไม่ทัน และปัญหาขาดการประสานงานกันในการสอนในรายวิชาเดียวกัน ซึ่งมีความถี่ 13 เท่ากัน ส่วนปัญหาที่ว่ามีงานต้องรับผิดชอบหลายอย่าง ทำให้ไม่มีเวลาเตรียมการสอนและสอนได้ไม่เต็มที่ ซึ่งอาจารย์ให้ความสำคัญเป็นอันดับที่ 10 มีความถี่ 9 ซึ่งไม่สูงนัก แต่ก็เป็นปัญหาที่ควรจจะรับฟังและนำมาพิจารณาในการบริหารงานด้วย

ปัญหาและอุปสรรคในบทบาททางด้านการวิจัย

ปัญหาและอุปสรรคในบทบาททางด้านการวิจัยของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้วิจัยรวบรวมจากปัญหาและอุปสรรคที่อาจารย์วิทยาลัยครูประสบในการทำงานจากปัญหาที่ระบุมามีเหมือนกัน ตามลำดับของความถี่จากมากไปหาน้อย 10 อันดับ ตามลำดับดังแสดงในตาราง 54

ตาราง 54 ปัญหาและอุปสรรคในบทบาททางด้านการวิจัยของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออก
ออกเสียงเหนือ

อันดับที่	ปัญหาและอุปสรรค	ความถี่
1	มีชั่วโมงสอนมากเกินไป ทำให้ไม่มีเวลาทำการวิจัย	30
2	ไม่มีทุน หรืองบประมาณที่จะทำการวิจัย	12
3	วิจัยแล้วไม่ได้อะไร และนำไปใช้	9
4	ขาดการสนับสนุนจากผู้นบังคับบัญชา	9
5	ขาดความรู้และประสบการณ์ในการวิจัย	8
6	ขาดเครื่องมือ เครื่องคำนวณ อุปกรณ์ และสถานที่ทำการวิจัย	8
7	ขาดความร่วมมือในการวิจัย	8
8	ไม่สนใจทำกันอย่างจริงจัง และขาดการติดตามผลงาน	6
9	ขาดบุคลากรในคณะ	5
10	ขาดแรงกระตุ้น แรงจูงใจ และกำลังใจในการทำงาน	3

จากตาราง 54 พบว่าอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกออกเสียงเหนือมีปัญหาและอุปสรรคทางด้านการวิจัยคือ มีชั่วโมงสอนมากเกินไปทำให้ไม่มีเวลาทำการวิจัย เป็นอันดับที่ 1 ซึ่งมีความถี่ 30 ปัญหาไม่มีทุน หรืองบประมาณที่จะทำการวิจัยอยู่ในอันดับที่ 2 ความถี่ 12 และการวิจัยแล้วไม่ได้อะไรและนำไปใช้ การขาดการสนับสนุนจากผู้นบังคับบัญชา และขาดความรู้และประสบการณ์ในการวิจัยมีความถี่ 9 เท่ากันหมด ส่วนการขาดแรงกระตุ้น แรงจูงใจ และกำลังใจในการทำงานอยู่ในอันดับที่ 10 ความถี่ 3

ปัญหาและอุปสรรคในบทบาททางด้านการบริการสังคม

ปัญหาและอุปสรรคในบทบาททางด้านการบริการสังคมของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้วิจัยรวบรวมจากปัญหาและอุปสรรคที่อาจารย์วิทยาลัยครูประสบในการทำงาน จากปัญหาที่ใคร่จะนำมาเหมือนกันตามลำดับของความถี่จากมากไปหาน้อย 10 อันดับ ตามลำดับ ดังแสดงในตาราง 55

ตาราง 55 ปัญหาและอุปสรรคในบทบาททางด้านการบริการสังคมของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

อันดับที่	ปัญหาและอุปสรรค	ความถี่
1	ชั่วโมงสอนมากไม่มีเวลาบริการสังคม	28
2	ขาดงบประมาณในการดำเนินการ	14
3	ขาดผู้รับผิดชอบและเสียสละ	11
4	ขาดยานพาหนะ	9
5	ขาดความร่วมมือจากอาจารย์	9
6	ขาดการสนับสนุนจากผู้บริหาร	7
7	ทัศนคติของอาจารย์และนักศึกษายังไม่ดีพอ ยังไม่เข้าใจถึงการบริการทางวิชาการแก่ชุมชน	6
8	ขาดการประสานงานระหว่างวิทยาลัยครูกับชุมชน	6
9	ไขว่คว้าหาคนไม่เหมาะสมกับงาน บางคนอยากทำแต่ไม่ได้ทำงาน	5
10	ขาดนโยบายที่แน่นอน และระบบการทำงานที่ดี	4

จากตาราง 55 พบว่าอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีปัญหาและอุปสรรคทางด้านการบริการสังคมคือ มีชั่วโมงสอนมากเกินไปเป็นอันดับที่ 1 ความถี่ 28 ส่วนการขาดงบประมาณ ขาดผู้รับผิดชอบและเสียสละ เป็นปัญหาอันดับที่ 2 และ 3 แต่ปัญหาการไขว่คว้าหาคน

ไม่เหมาะสมกับงาน และขาดนโยบายและระบบการทำงานที่ดี อยู่ในอันดับที่ 9 และ 10 ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะในบทบาททางด้านการสอน

ข้อเสนอแนะในบทบาททางด้านการสอนของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้วิจัยรวบรวมจากข้อเสนอแนะที่อาจารย์วิทยาลัยครูได้เสนอแนะมา ตามลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย 10 อันดับ ตามลำดับ ดังแสดงในตาราง 56

ตาราง 56 ข้อเสนอแนะในบทบาททางด้านการสอนของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

อันดับที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1	ควรจัดการอบรมสัมมนา เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ใหม่ๆระหว่างสถาบัน	27
2	ห้องสมุดควรมีหนังสือสำหรับคนควา อ้างอิงที่ใหม่ทันสมัยและมีจำนวนมากพอกับจำนวนนักศึกษา	26
3	เพิ่มอุปกรณ์การสอนและการบริการที่มีประสิทธิภาพ	21
4	ชั่วโมงสอนไม่ควรเกิน 10 - 12 ชั่วโมงต่อสัปดาห์	18
5	การสอนควรเน้นการนำไปใช้ในสังคมชนบทได้	15
6	ควรลดจำนวนนักศึกษา	13
7	ควรปรับปรุงหลักสูตร และให้วิทยาลัยมีส่วนร่วมด้วย	12
8	ควรวิเคราะห์งานและจัดสรรบุคคลให้เหมาะสมกับงาน	11
9	ควรขึ้นความรับผิดชอบของอาจารย์	8
10	ควรจัดอาจารย์ประจำวิชา จะได้มีความชำนาญในการสอน	7

จากตาราง 56 พบว่าอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีข้อเสนอแนะทางด้านการสอนว่า ควรจัดการอบรม สัมมนา เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ใหม่ระหว่างสถาบัน หองสมุดควรมีหนังสือสำหรับคนควาและอ้างอิงที่ทันสมัยและมีจำนวนมากพอกับจำนวนนักศึกษา และควรเพิ่มอุปกรณ์การสอนและการบริการที่มีประสิทธิภาพ เป็นอันดับที่ 1, 2 และ 3 ตามลำดับ ส่วนการกวดขันความรับผิดชอบของอาจารย์และควรจัดอาจารย์ประจำวิชา เป็นข้อเสนอแนะในอันดับที่ 9 และ 10 ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะในบทบาททางด้านการวิจัย

ข้อเสนอแนะในบทบาททางด้านการวิจัยของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้วิจัยรวบรวมจากข้อเสนอแนะที่อาจารย์วิทยาลัยครูได้เสนอแนะมา ตามลำดับ ความถี่จากมากไปหาน้อย 10 อันดับ ตามลำดับ ดังแสดงในตาราง 57

ตาราง 57 ข้อเสนอแนะในบทบาททางด้านการวิจัยของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

อันดับที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1	ผู้บริหารควรสนับสนุนงานวิจัย	19
2	ควรสนับสนุนในเรื่องงบประมาณ	13
3	ควรลดชั่วโมงสอนจะได้มีเวลามาทำการวิจัย	12
4	ควรวิจัยหลักสูตร การเรียนการสอน และวิจัยสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่ออาจารย์ นักศึกษา และประชาชน	11
5	ระดมสรรพกำลังในการวิจัย โดยมีผู้บริหารเป็นแรงกระตุ้น	9
6	ตั้งหน่วยงานขึ้นโดยเฉพาะในระดับแผนก	5
7	อาจารย์ที่มีความรู้ทางค่านีควรทำงานอย่างจริงจัง	4
8	จัดระบบการพิมพ์และเผยแพร่ให้รวดเร็ว	4
9	ควรให้ความร่วมมือในการวิจัยและให้ข้อมูลที่เป็นจริง	4
10	ควรรหาเครื่องมือ อุปกรณ์ และสถานที่ให้ผู้ทำวิจัย	2

จากตาราง 57 พบว่าอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีข้อเสนอแนะทางด้านการวิจัยว่า ผู้บริหารควรสนับสนุน เป็นอันดับที่ 1 ความถี่ 19 ข้อเสนอแนะว่าควรสนับสนุนในเรื่องงบประมาณ และควรลดชั่วโมงสอนจะได้มีเวลามาทำการวิจัย เป็นอันดับที่ 2 และ 3 ตามลำดับ ซึ่งมีความถี่ 13 และ 12 ส่วนควรหาเครื่องมือ อุปกรณ์ และสถานที่ให้ผู้ทำการวิจัย เป็นข้อเสนอแนะอันดับที่ 10 ความถี่ 2

ข้อเสนอแนะในบทบาททางด้านการบริการสังคม

ข้อเสนอแนะในบทบาททางด้านการบริการสังคมของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้วิจัยรวบรวมจากข้อเสนอแนะที่อาจารย์วิทยาลัยครูได้เสนอแนะมา ตามลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย 10 อันดับ ตามลำดับ ดังแสดงในตาราง 58

ตาราง 58 ข้อเสนอแนะในบทบาททางด้านการบริการสังคมของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

อันดับที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1	อาจารย์ควรอุทิศเวลา เข้าไปคลุกคลีกับชนบทให้มาก	13
2	ควรมีการประสานงานระหว่างวิทยาลัยครูกับชุมชน	8
3	ควรทำงานเป็นทีม โดยทุกคนร่วมมือกัน	8
4	ควรให้ความสะดวกในเรื่องยานพาหนะ	7
5	ผู้บริหารควรสนับสนุน โดยเฉพาะเรื่องงบประมาณ	6
6	ควรให้นักศึกษามีส่วนรวมในการบริการสังคม	5
7	วางนโยบาย และระบบการดำเนินงานให้เด่นชัด	4
8	วิทยาลัยครูควรเป็นศูนย์ทางวิชาการ ในด้านอุปกรณ์การสอน วัฒนธรรมและประเพณี	3
9	ควรบริการในวิทยาลัยครูก่อน	3
10	ควรให้ความสนใจการศึกษานอกระบบ	3

จากตาราง 58 พบว่าอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีข้อเสนอแนะทางด้านการบริการสังคมว่า อาจารย์วิทยาลัยครูควรอุทิศเวลา เข้าไปคลุกคลีกับชนบทให้มาก เป็นอันดับที่ 1 ความถี่ 13 ข้อเสนอแนะว่าควรมีการประสานงานระหว่างวิทยาลัยครูกับชุมชน และควรทำงานเป็นทีม โดยทุกคนร่วมมือกัน มีความถี่ 8 เท่ากัน เป็นอันดับที่ 2 และข้อเสนอแนะว่าควรบริการในวิทยาลัยครูก่อน และควรให้ความสนใจการศึกษานอกระบบ และวิทยาลัยครูควรเป็นศูนย์กลางทางค่านิชาการ อุปกรณ์การสอน วัฒนธรรมและประเพณี มีความถี่ 3 เท่ากันหมด

บทที่ 5

บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายในการศึกษาครั้งนี้

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีความมุ่งหมายที่จะเปรียบเทียบปริมาณงาน บทบาททางการสอน การวิจัย และการบริการสังคมของอาจารย์วิทยาลัยครูในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อศึกษาว่ามีปริมาณงาน และมีบทบาททางการสอน การวิจัย และการบริการสังคม มากน้อยเพียงใดมีความแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร และเพื่อสรุปข้อคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะต่างๆ เกี่ยวกับบทบาททางการสอน การวิจัย และการบริการสังคมของอาจารย์วิทยาลัยครูในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

มวลประชากร

มวลประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ อาจารย์วิทยาลัยครูนครราชสีมา วิทยาลัยครูมหาสารคาม วิทยาลัยครูอุดรธานี และวิทยาลัยครูอุบลราชธานี ที่กำลังปฏิบัติหน้าที่การงานอยู่ในภาคเรียนที่สอง ปีการศึกษา 2518 จำนวน 380 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ใช้แบบสอบถามซึ่งดัดแปลงจากแบบสอบถามของคณะกรรมการวิจัยสถาบัน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร และของพิศมัย ศรีอำไพ แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็นสองส่วน ส่วนที่หนึ่งเกี่ยวกับประวัติส่วนบุคคล ส่วนที่สองเกี่ยวกับลักษณะรายละเอียดของงานที่อาจารย์วิทยาลัยครูได้ปฏิบัติหน้าที่การงานอยู่ และในตอนท้ายของแบบสอบถามมีที่ว่างให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้ระบุปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้วย

การวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้ได้ผลตามความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จึงได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยคำนวณหาสิ่งต่อไปนี้

1. หาค่าร้อยละ
2. หาค่ารายเฉลี่ย
3. หาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
4. หาค่าช่วงความเชื่อมั่นของค่าเฉลี่ยปานกลาง
5. ทดสอบนัยสำคัญของคะแนนเฉลี่ยโดยใช้ $F - test$ และ $t - test$

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ สรุปผลได้ดังนี้

1. ปริมาณงานของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จากการวิเคราะห์ปริมาณงานโดยการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของแต่ละรายลักษณะงานระหว่างอาจารย์แต่ละคนในแต่ละวิทยาลัยครูกับค่าเฉลี่ยของทั้งสี่วิทยาลัยครู ซึ่งถือว่าเป็นค่าปกติ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ

•05 พบว่า

- 1.1 สอนทั้งภาคปกติและภาคค่ำ 2 วิชาต่อภาคเรียน
- 1.2 สอนเฉพาะภาคปกติ 1 วิชาต่อภาคเรียน
- 1.3 สอนเฉพาะภาคค่ำ 1 วิชาต่อภาคเรียน
- 1.4 สอนทั้งภาคปกติและภาคค่ำ 7 หมู่เรียนต่อภาคเรียน
- 1.5 สอนเฉพาะภาคปกติ 4 หมู่เรียนต่อภาคเรียน
- 1.6 สอนเฉพาะภาคค่ำ 3 หมู่เรียนต่อภาคเรียน
- 1.7 สอนทั้งภาคปกติและภาคค่ำ 18 ชั่วโมงต่อสัปดาห์
- 1.8 สอนเฉพาะภาคปกติ 12 ชั่วโมงต่อสัปดาห์
- 1.9 สอนเฉพาะภาคค่ำ 8 ชั่วโมงต่อสัปดาห์
- 1.10 ใช้เวลาเตรียมการสอน 7 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

- 1.11 ใช้เวลาตรวจงาน 5 ชั่วโมงต่อสัปดาห์
- 1.12 ใช้เวลานิเทศการสอน 10 ชั่วโมงต่อสัปดาห์
- 1.13 ใช้เวลาให้คำปรึกษาทางวิชาการแก่นักศึกษา 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์
- 1.14 ทำการนิเทศการสอนนักศึกษา 20 คนต่อสัปดาห์
- 1.15 ให้คำปรึกษาทางวิชาการแก่นักศึกษา 40 คนต่อสัปดาห์
- 1.16 สอนนักศึกษาทั้งภาคปกติและภาคค่ำ 287 คนต่อภาคเรียน
- 1.17 สอนนักศึกษาเฉพาะภาคปกติ 172 คนต่อภาคเรียน
- 1.18 สอนนักศึกษาเฉพาะภาคค่ำ 135 คนต่อภาคเรียน
- ✓ 1.19 ใช้เวลาในการค้นคว้าหาความรู้ใหม่ 5 ชั่วโมงต่อสัปดาห์
- 1.20 ใช้เวลาในการเขียนตำราและ/หรือเอกสารประกอบการเรียน 5 ชั่วโมงต่อสัปดาห์
- 1.21 ใช้เวลาในด้านการวิจัย 5 ชั่วโมงต่อสัปดาห์
- 1.22 ใช้เวลาในด้านการบริการสังคม 6 ชั่วโมงต่อสัปดาห์
- 1.23 ใช้เวลาในด้านการบริการสังคม 7 ครั้งต่อภาคเรียน
- 1.24 ใช้เวลาบริการในวิทยาลัยครู 13 ชั่วโมงต่อสัปดาห์
- 1.25 ใช้เวลาในด้านการบริหาร 16 ชั่วโมงต่อสัปดาห์
- 1.26 มีบทบาททางด้านการสอนทั้งหมด 33 ชั่วโมงต่อสัปดาห์
- 1.27 มีบทบาททางด้านการวิจัยทั้งหมด 7 ชั่วโมงต่อสัปดาห์
- 1.28 มีบทบาททางด้านการบริการสังคมทั้งหมด 13 ชั่วโมงต่อสัปดาห์
- 1.29 มีปริมาณงานทั้งหมด 46 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

2. การเปรียบเทียบปริมาณงานกับค่าปกติ ผู้วิจัยเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของแต่ละรายลักษณะหน้าที่การงานของอาจารย์แต่ละวิทยาลัยครูกับค่าเฉลี่ยของแต่ละรายลักษณะหน้าที่การงานของอาจารย์ทั้งสี่วิทยาลัยครูซึ่งถือว่าเป็นค่าปกติ พบว่า

2.1 บทบาททางการสอน

2.1.1 อาจารย์วิทยาลัยครูนครราชสีมา มีจำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ใช้ในการตรวจงาน การนิเทศการสอน การให้คำปรึกษาทางวิชาการ และจำนวนนักศึกษาที่นิเทศการสอน มากกว่าค่าปกติ (ค่าเฉลี่ย) ส่วนจำนวนวิชาที่สอน จำนวนหมู่เรียนที่สอน ต่อภาคเรียน จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ใช้ในการสอน และจำนวนนักศึกษาที่สอนต่อภาคเรียน น้อยกว่าค่าปกติ (ค่าเฉลี่ย) แต่จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ใช้ในการเตรียมการสอน และจำนวนนักศึกษาที่ให้คำปรึกษาทางวิชาการต่อสัปดาห์ เป็นปกติ (เท่ากับค่าเฉลี่ยปานกลาง)

2.1.2 อาจารย์วิทยาลัยครูมหาสารคาม มีจำนวนนักศึกษาที่ให้คำปรึกษาทางวิชาการต่อสัปดาห์ มากกว่าค่าปกติ (ค่าเฉลี่ย) ส่วนจำนวนนักศึกษาที่นิเทศการสอนต่อสัปดาห์ น้อยกว่าค่าปกติ (ค่าเฉลี่ย) แต่จำนวนวิชาที่สอน จำนวนหมู่เรียนที่สอนต่อภาคเรียน จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ในการสอน การเตรียมการสอน การตรวจงาน การนิเทศการสอน การให้คำปรึกษาทางวิชาการ และจำนวนนักศึกษาที่สอนต่อภาคเรียน เป็นปกติ (เท่ากับค่าเฉลี่ยปานกลาง)

2.1.3 อาจารย์วิทยาลัยครูอุดรธานี มีจำนวนวิชาที่สอนต่อภาคเรียน จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ในการสอน การเตรียมการสอน การนิเทศการสอน และจำนวนนักศึกษาที่นิเทศการสอนต่อสัปดาห์ มากกว่าค่าปกติ (ค่าเฉลี่ย) แต่จำนวนหมู่เรียนที่สอนต่อภาคเรียน จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ใช้ในการตรวจงาน การให้คำปรึกษาทางวิชาการ จำนวนนักศึกษาที่ให้คำปรึกษาต่อสัปดาห์ และจำนวนนักศึกษาที่สอนต่อภาคเรียน เป็นปกติ (เท่ากับค่าเฉลี่ยปานกลาง)

2.1.4 อาจารย์วิทยาลัยครูอุบลราชธานี มีจำนวนหมู่เรียนที่สอนต่อภาคเรียน จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ใช้ในการสอน การเตรียมการสอน และจำนวนนักศึกษาที่สอนต่อภาคเรียน มากกว่าค่าปกติ (ค่าเฉลี่ย) ส่วนจำนวนวิชาที่สอนต่อภาคเรียน จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ในการนิเทศการสอน จำนวนนักศึกษาที่ให้คำปรึกษาทางวิชาการต่อสัปดาห์

และจำนวนนักศึกษาที่สอนต่อภาคเรียน น้อยกว่าค่าปกติ (ค่าเฉลี่ย) แต่จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ในการทบทวนงาน และให้คำปรึกษาทางวิชาการ เป็นปกติ (เท่ากับค่าเฉลี่ยปานกลาง)

2.2 บทบาททางการวิจัย

2.2.1 วิทยาลัยครูนครราชสีมา มีจำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ใช้ในการเขียนตำราและ/หรือเอกสารประกอบการเรียน มากกว่าค่าปกติ (ค่าเฉลี่ย) แต่จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ใช้ในการค้นคว้าหาความรู้ใหม่ และการวิจัย เป็นปกติ (เท่ากับค่าเฉลี่ยปานกลาง)

2.2.2 อาจารย์วิทยาลัยครูมหาสารคาม มีจำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ใช้ในการวิจัย น้อยกว่าค่าปกติ (ค่าเฉลี่ย) แต่จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ใช้ในการค้นคว้าหาความรู้ใหม่และการเขียนตำราและ/หรือเอกสารประกอบการเรียน เป็นปกติ (เท่ากับค่าเฉลี่ยปานกลาง)

2.2.3 อาจารย์วิทยาลัยครูอุตรธานี มีจำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ใช้ในการค้นคว้าหาความรู้ใหม่และการวิจัย มากกว่าค่าปกติ (ค่าเฉลี่ย) แต่จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ใช้ในการเขียนตำราและ/หรือเอกสารประกอบการเรียน เป็นปกติ (เท่ากับค่าเฉลี่ยปานกลาง)

2.2.4 อาจารย์วิทยาลัยครูอมลราชธานี มีจำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ใช้ในด้านการวิจัย มากกว่าค่าปกติ (ค่าเฉลี่ย) แต่จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ใช้ในการค้นคว้าหาความรู้ใหม่และการเขียนตำราและ/หรือเอกสารประกอบการเรียน เป็นปกติ (เท่ากับค่าเฉลี่ยปานกลาง)

2.3 บทบาททางการบริการสังคม

2.3.1 อาจารย์วิทยาลัยครูนครราชสีมา มีจำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ใช้ในการบริการสังคม มากกว่าค่าปกติ (ค่าเฉลี่ย) แต่จำนวนครั้งต่อภาคเรียนที่ให้บริการสังคม และจำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่บริการในวิทยาลัยครู น้อยกว่าค่าปกติ (ค่าเฉลี่ย)

2.3.2 อาจารย์วิทยาลัยครูมหาสารคาม มีจำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ให้บริการสังคม และบริการในวิทยาลัยครู มากกว่าค่าปกติ (ค่าเฉลี่ย) แต่จำนวนครั้งต่อภาคเรียนที่ให้บริการสังคม เป็นปกติ (เท่ากับค่าเฉลี่ยปานกลาง)

2.3.3 อาจารย์วิทยาลัยครูอุดรธานี มีจำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ให้บริการในวิทยาลัยครู น้อยกว่าค่าปกติ (ค่าเฉลี่ย) แต่จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ใช้ในการบริการสังคม และจำนวนครั้งต่อภาคเรียนที่ให้บริการสังคม เป็นปกติ (เท่ากับค่าเฉลี่ยปานกลาง)

2.3.4 อาจารย์วิทยาลัยครูอุบลราชธานี มีจำนวนครั้งต่อภาคเรียนที่ให้บริการในวิทยาลัยครู มากกว่าค่าปกติ (ค่าเฉลี่ย) แต่จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ใช้ในการบริการสังคม น้อยกว่าค่าปกติ (ค่าเฉลี่ย) ส่วนจำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ให้บริการในวิทยาลัยครู เป็นปกติ (เท่ากับค่าเฉลี่ยปานกลาง)

2.4 พบภาพทางด้านการบริหาร และพบภาพทางด้านการสอน การวิจัย การบริการสังคม และปริมาณงานทั้งหมด

2.4.1 อาจารย์วิทยาลัยครูนครราชสีมา มีจำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ในด้านการบริหาร มากกว่าค่าปกติ (ค่าเฉลี่ย) แต่จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ในพบภาพทางการสอน การบริการสังคม และปริมาณงานทั้งหมด น้อยกว่าค่าปกติ (ค่าเฉลี่ย) ส่วนจำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ในพบภาพทางการวิจัยทั้งหมด เป็นปกติ (เท่ากับค่าเฉลี่ยปานกลาง)

2.4.2 อาจารย์วิทยาลัยครูมหาสารคาม มีจำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ในด้านการบริการสังคม และปริมาณงานทั้งหมด มากกว่าค่าปกติ (ค่าเฉลี่ย) แต่จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ในด้านการบริหาร การสอน การวิจัย เป็นปกติ (เท่ากับค่าเฉลี่ยปานกลาง)

2.4.3 อาจารย์วิทยาลัยครูอุดรธานี มีจำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ในด้านการวิจัย มากกว่าค่าปกติ (ค่าเฉลี่ย) แต่จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ในด้านการบริหาร การสอน การบริการสังคม และปริมาณงานทั้งหมด เป็นปกติ (เท่ากับค่าเฉลี่ยปานกลาง)

2.4.4 อาจารย์วิทยาลัยครูอุบลราชธานี มีจำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ในด้านการบริหาร การสอน การวิจัย การบริการสังคม และปริมาณงานทั้งหมด เป็นปกติ (เท่ากับค่าเฉลี่ยปานกลาง)

3. การวิเคราะห์การกระจายงาน

การกระจายงานของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ครอบคลุมทางด้านการสอน การวิจัย การบริการสังคม การบริหาร และปริมาณงานทั้งหมด มีดังนี้

1. บทบาททางด้านการสอนทั้งหมด อาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีการกระจายงานในระดับสูง ส่วนวิทยาลัยครูนครราชสีมา วิทยาลัยครูมหาสารคาม และวิทยาลัยครูอุบลราชธานี อยู่ในระดับสูงเช่นกัน แต่วิทยาลัยครูอุดรธานี อยู่ในระดับปานกลาง
2. บทบาททางด้านการวิจัยทั้งหมด การกระจายงานของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนวิทยาลัยครูนครราชสีมา วิทยาลัยครูอุดรธานี และวิทยาลัยครูอุบลราชธานีอยู่ในระดับปานกลาง แต่วิทยาลัยครูมหาสารคาม อยู่ในระดับต่ำ
3. บทบาททางด้านการบริการสังคมทั้งหมด การกระจายงานของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อยู่ในระดับสูง ส่วนวิทยาลัยครูนครราชสีมา และวิทยาลัยครูอุดรธานี อยู่ในระดับปานกลาง แต่วิทยาลัยครูมหาสารคาม และวิทยาลัยครูอุบลราชธานี อยู่ในระดับสูง
4. บทบาททางด้านการบริหาร การกระจายงานของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อยู่ในระดับสูง ส่วนวิทยาลัยครูนครราชสีมา และวิทยาลัยครูมหาสารคาม อยู่ในระดับสูง แต่วิทยาลัยครูอุดรธานี และวิทยาลัยครูอุบลราชธานี อยู่ในระดับปานกลาง
5. ปริมาณงานทั้งหมด การกระจายงานของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อยู่ในระดับสูง ส่วนวิทยาลัยครูมหาสารคาม วิทยาลัยครูอุดรธานี และวิทยาลัยครูอุบลราชธานี อยู่ในระดับสูงมาก แต่วิทยาลัยครูนครราชสีมา อยู่ในระดับสูง

4. อาจารย์จำนวนร้อยละ 95.00 ทำหน้าที่สอน ร้อยละ 94.74 ทำการสอนโดยไม่ได้วิจัย และร้อยละ 71.06 ทำหน้าที่สอนโดยไม่ได้บริการสังคม

5. การเปรียบเทียบบทบาททางด้านการสอน

5.1 จำนวนวิชาที่สอนต่อภาคเรียนทั้งภาคปกติและภาคค่ำ จำนวนหมู่เรียนที่สอนต่อภาคเรียนทั้งภาคปกติและภาคค่ำ จำนวนชั่วโมงสอนต่อสัปดาห์ที่ใช้ในการเตรียมการสอน การตรวจงาน การนิเทศการสอน การให้คำปรึกษาทางวิชาการ จำนวนคนต่อสัปดาห์ที่ให้คำปรึกษาทางวิชาการ จำนวนนักศึกษาที่สอนทั้งภาคปกติและภาคค่ำ และจำนวนนักศึกษาที่สอนต่อภาคเรียนเฉพาะภาคค่ำของอาจารย์ในแต่ละวิทยาลัยครู ไม่แตกต่างกัน

5.2 จำนวนวิชาที่สอนต่อภาคเรียนเฉพาะภาคปกติ จำนวนวิชาที่สอนต่อภาคเรียนเฉพาะภาคค่ำ จำนวนหมู่เรียนที่สอนเฉพาะภาคปกติ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนจำนวนหมู่เรียนที่สอนเฉพาะภาคค่ำ ชั่วโมงสอนต่อสัปดาห์ทั้งภาคปกติและภาคค่ำ ชั่วโมงสอนต่อสัปดาห์เฉพาะภาคปกติ ชั่วโมงสอนต่อสัปดาห์เฉพาะภาคค่ำ จำนวนนักศึกษาที่นิเทศการสอนต่อสัปดาห์ จำนวนนักศึกษาที่สอนต่อภาคเรียนเฉพาะภาคค่ำ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5.2.1 อาจารย์วิทยาลัยครูมหาสารคามมีจำนวนวิชาที่สอนต่อภาคเรียนเฉพาะภาคปกติ มากกว่าวิทยาลัยครูอุบลราชธานี โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนวิทยาลัยครูอุบลราชธานีมีจำนวนวิชาที่สอนต่อภาคเรียนเฉพาะภาคปกติ มากกว่าวิทยาลัยครูอุบลราชธานี โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.2.2 อาจารย์วิทยาลัยครูมหาสารคามมีจำนวนวิชาที่สอนต่อภาคเรียนเฉพาะภาคค่ำ มากกว่าวิทยาลัยครูนครราชสีมา โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนวิทยาลัยครูอุบลราชธานีมีจำนวนวิชาที่สอนต่อภาคเรียนเฉพาะภาคค่ำ มากกว่าวิทยาลัยครูนครราชสีมา โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.2.3 อาจารย์วิทยาลัยครูอุบลราชธานีมีจำนวนหมู่เรียนที่สอนต่อภาคเรียนเฉพาะภาคปกติ มากกว่าวิทยาลัยครูนครราชสีมาและวิทยาลัยครูมหาสารคาม โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5.2.4 อาจารย์วิทยาลัยครูอุบลราชธานีมีจำนวนหมู่เรียนที่สอนต่อภาคเรียนเฉพาะภาคค่ำ มากกว่าวิทยาลัยครูนครราชสีมา และวิทยาลัยครูอุบลราชธานีมีจำนวนหมู่เรียนที่สอนต่อภาคเรียนเฉพาะภาคค่ำ มากกว่าวิทยาลัยครูอุบลราชธานี โดยมี

5.2.9 อาจารย์วิทยาลัยครูมหาสารคามมีนักศึกษาที่สอนต่อภาคเรียนเฉพาะภาคค่ำ มากกว่าวิทยาลัยครูนครราชสีมา วิทยาลัยครูอุบลราชธานีมีนักศึกษาที่สอนต่อภาคเรียนมากกว่าวิทยาลัยครูนครราชสีมา โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนวิทยาลัยครูอุตรดิตถ์มีนักศึกษาที่สอนต่อภาคเรียน มากกว่าวิทยาลัยครูนครราชสีมา โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6. การเปรียบเทียบบทบาททางการวิจัย

การเปรียบเทียบบทบาททางการวิจัย พบว่า จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ในการค้นคว้าหาความรู้ใหม่ การเขียนตำราและ/หรือเอกสารประกอบการเรียน และการวิจัย ไม่แตกต่างกัน

7. การเปรียบเทียบบทบาททางการบริการสังคม

การเปรียบเทียบบทบาททางการบริการสังคม พบว่า จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ในการบริการสังคมและการบริการในวิทยาลัยครู และการบริการสังคมเป็นจำนวนครั้งต่อภาคเรียน ไม่แตกต่างกัน

8. การเปรียบเทียบบทบาททางด้านการบริหาร และรวมบทบาททางด้านการสอน การวิจัย การบริการสังคม และปริมาณงานทั้งหมด พบว่า

8.1 จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ในด้านการบริหาร การสอน การวิจัย และการบริการสังคม ไม่แตกต่างกัน

8.2 จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ใช้ไปในปริมาณงานทั้งหมด แตกต่างกันโดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

8.3 อาจารย์วิทยาลัยครูมหาสารคามมีปริมาณงานทั้งหมด มากกว่าวิทยาลัยครูนครราชสีมา โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนวิทยาลัยครูอุตรดิตถ์มีปริมาณงานทั้งหมด มากกว่าวิทยาลัยครูนครราชสีมา และวิทยาลัยครูอุบลราชธานีมีปริมาณงานทั้งหมด มากกว่าวิทยาลัยครูนครราชสีมา โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

1. มวลประชากร

ลักษณะประชากรจากมวลประชากรที่ตอบแบบสอบถามในการศึกษารั้งนี้ ปรากฏว่า อาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือทั้งอาจารย์หญิงและชายคละกันไปทบทวนวิทยานิพนธ์ แต่จำนวนอาจารย์ชาย มากกว่าอาจารย์หญิง ยกเว้นวิทยาลัยครูนครราชสีมา ที่ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นอาจารย์หญิง มากกว่าอาจารย์ชาย ส่วนอายุอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือส่วนมากอายุน้อย คือมีอาจารย์ที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปีถึงร้อยละ 47.66 ทั้งนี้เป็นเพราะว่า กรมการฝึกหัดครูได้บรรจุอาจารย์ใหม่เป็นจำนวนมากตั้งแต่เปิดสอนภาคค่ำในปี พ.ศ. 2512 ผู้ที่สอบบรรจุได้ส่วนมากเป็นอาจารย์ที่เพิ่งสำเร็จการศึกษาใหม่ ดังนั้นอาจารย์ในวิทยาลัยครูดังกล่าวจึงมีอายุน้อยซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ อาชิบอดด์ บี ชอร์ และชาร์ง บัวศรี (ชอร์ และชาร์ง บัวศรี, 2511 : 26 - 73) ซึ่งได้รวมกันวิเคราะห์และคาดคะเนความต้องการอาจารย์ของมหาวิทยาลัยในประเทศไทย ในปี พ.ศ. 2511 พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่อายุน้อยเช่นกัน คือร้อยละ 64 มีอายุต่ำกว่า 35 ปี และตรงกับค่ากลางของสาโรช บัวศรี ที่ว่าอาจารย์วิทยาลัยครูส่วนมากอายุน้อย คือยังไม่แก่ ดังนั้นควรจรรีบบ้างเร็วๆ และขอให้แก้วิชาความรู้และประสบการณ์ ไม่ใช่แค่แค (ม.ป.ป.) วุฒิของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือส่วนมากมีวุฒิปริญญาตรี มีถึงร้อยละ 72.40 วุฒิปริญญาโทร้อยละ 18.49 และไม่มีอาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาเอกในการศึกษารั้งนี้ ถ้าเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานของคณะกรรมการดำเนินการศึกษาและร่างโครงการพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาระยะที่ 4 (คณะกรรมการการศึกษาและร่างโครงการ, 2518 : 6) ได้ตั้งเกณฑ์มาตรฐานของอาจารย์สถาบันอุดมศึกษา ซึ่งจะต้องมีอาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก ในอัตราส่วน 3.5 : 5.0 : 1.5 ตามลำดับ จะเห็นได้ว่าวิทยาลัยครูในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีอาจารย์ที่มีวุฒิต่ำกว่า เกณฑ์มาตรฐานของอาจารย์สถาบันอุดมศึกษา ดังนั้นควรที่ผู้บริหารจะได้กำหนดนโยบาย ส่งเสริมให้คณาจารย์ได้ศึกษาต่อในระดับปริญญาโทและปริญญาเอกให้มากขึ้นกว่าเดิม เพื่อจะได้มีอาจารย์ที่มีคุณวุฒิเข้าเกณฑ์มาตรฐานดังกล่าว และจากการที่อาจารย์วิทยาลัยครูที่ได้ไปศึกษาต่อจะได้นำความรู้และประสบการณ์ทางด้านวิชาการที่ได้รับมาปรับปรุงการฝึกหัดครู

ไม่เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นไปอีกด้วย ส่วนตำแหน่งทางราชการอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเคยเห็นมีตำแหน่งทางราชการอยู่ในระดับที่ 3 - 4 (ชั้นโทเดิม) มากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้เพราะอาจารย์วิทยาลัยครูส่วนมากจบการศึกษาในระดับปริญญาตรี เมื่อมาทำงานได้สองปี ก็ได้เลื่อนตำแหน่งทางราชการเป็นระดับที่ 3 - 4 (ชั้นโท) ดังนั้นอาจารย์วิทยาลัยครูจึงมีอาจารย์ที่มีตำแหน่งทางราชการดังกล่าวมาก แต่ก็เป็นตำแหน่งทางราชการในระยะเริ่มต้นเสียเป็นส่วนมาก สำหรับอัตราเงินเดือน พบว่าส่วนมากมีอัตราเงินเดือนอยู่ระหว่าง 2,001 - 3,000 บาท เป็นส่วนมากก็มีถึงร้อยละ 43.27 และมีอาจารย์ที่มีอัตราเงินเดือนต่ำกว่า 2,000 บาท ถึงร้อยละ 39.32 จัดได้ว่าอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเคยเห็นมีอัตราเงินเดือนอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากอาจารย์วิทยาลัยครูมีงานสอนภาคค่ำด้วย จึงทำให้รายได้ของอาจารย์เพิ่มขึ้นอีก แต่อย่างไรก็ตามนโยบายทางการศึกษาจะลดปริมาณการสอนภาคค่ำ ซึ่งจะทำให้เกิดความเดือดร้อนในเรื่องค่าใช้จ่ายของอาจารย์ในอนาคตได้ ดังนั้นจึงน่าจะเตรียมวางแผนไว้ล่วงหน้าเพื่อป้องกันความเดือดร้อนดังกล่าวโดยการพิจารณาอัตราครองไว้

เมื่อพิจารณาจำนวนอาจารย์ตามสังกัดคณะวิชา พบว่า มีอาจารย์ที่สังกัดคณะศึกษามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มากเป็นอันดับที่ 1 สังกัดคณะวิทยาศาสตร์และวิทยาศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ และสำนักงานอธิการ เป็นอันดับที่ 2, 3 และ 4 ตามลำดับ ในขณะที่เดียวกันถ้าพิจารณาจากหลักสูตรระดับปริญญาของวิทยาลัยครู พุทธศักราช 2519 ซึ่งจะใช้ในปีการศึกษา 2519 ก็จะพบว่า หลักสูตรดังกล่าวมีอัตราส่วนระหว่างวิชาชีพ (วิชาการศึกษา) วิชาพื้นฐาน และวิชาเอก - โท ในสัดส่วนเกือบจะเท่ากัน (ร่างหลักสูตรระดับปริญญาของวิทยาลัยครู พ.ศ. 2519, 2518 : 5) จึงจำเป็นที่จะต้องเพิ่มอาจารย์ในคณะวิทยาศาสตร์เพื่อไว้รับกับการประกาศใช้หลักสูตรใหม่ และสิ่งที่น่าสังเกตอีกประการหนึ่งก็คือ อาจารย์สังกัดสำนักงานอธิการ (วิทยาลัย) มีจำนวนน้อยมาก ในปัจจุบันก็ให้อาจารย์ทำหน้าที่ดังกล่าวในแผนกต่างๆ ในสังกัดสำนักงานอธิการ ซึ่งเป็นการใช้คนไม่เหมาะสมกับงาน จึงควรที่จะได้มีการจัดสรรอัตรากำลังเขาสู่ตำแหน่งต่างๆให้ตรงกับความรู้ ความสามารถเพื่อจะได้ช่วยในงานทางวิชาการ ก้าวหน้าและดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พ.ศ. 2518 และพระราชกฤษฎีกาวาดวงระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. 2518 อีกด้วย

2. การเปรียบเทียบบทบาททางการสอน การวิจัย และการบริการสังคม

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ พบว่า มีอาจารย์เกือบทั้งหมดมีบทบาททางด้านการสอน มีอาจารย์เกือบทั้งหมดทำหน้าที่สอนโดยไม่ไค้วิจัย และอาจารย์มากกว่าสองในสามทำการสอนโดยไม่ไ้บริการสังคม ซึ่งผลการศึกษาค้นคว้านี้สอดคล้องกับการวิจัยของเปรมจิตต์ จีระพันธ์ (เปรมจิตต์ จีระพันธ์, 2513 : ค) ที่ได้ทำการศึกษเปรียบเทียบลักษณะหน้าที่การงานของอาจารย์ประจำในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า อาจารย์สองในสามทำการสอนโดยไม่ไ้วิจัย และหนึ่งในสามทำการสอนโดยไม่ไ้บริการสังคม และยังสอดคล้องกับการวิจัยของพิศมัย ศรีอำไพ (พิศมัย ศรีอำไพ, 2518 : ง) ซึ่งได้ทำการศึกษเปรียบเทียบหน้าที่การงานของอาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า สามในสี่ของจำนวนอาจารย์ทำการสอนโดยไม่ไ้วิจัย และหนึ่งในสี่ของอาจารย์ทำการสอนโดยไม่ไ้บริการสังคม ที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะว่า อาจารย์วิทยาลัยครูมีบทบาททางการสอนมากคือ มีบทบาททางด้านการสอนถึง 33 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ จั้กว่าสูงกว่าของอาจารย์ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งมีเพียง 24 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ (เปรมจิตต์ จีระพันธ์, 2513 : ค) และสูงกว่าอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒซึ่งมี 25 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ (พิศมัย ศรีอำไพ, 2518 : 48) ซึ่งอาจเป็นเพราะว่าการศึกษาค้นคว้านี้รวมงานสอนภาคค่ำด้วยซึ่งมีปริมาณงานสอนเฉลี่ย 8 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ จึงทำให้ปริมาณงานในบทบาททางด้านการสอนอยู่ในระดับสูง และอีกประการหนึ่งเกณฑ์ที่นำมาพิจารณามหาวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือคิดจาก จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ใช้ในการสอน การเตรียมการสอน การตรวจงาน การนิเทศการสอน และการให้คำปรึกษาทางวิชาการแก่นักศึกษาทั้งภาคปกติและภาคค่ำ แต่เกณฑ์ของพิศมัย ศรีอำไพ (พิศมัย ศรีอำไพ, 2518 : 51) คิดปริมาณงานทางด้านการสอนจากจำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ใช้ในการสอน การเตรียมการสอน การตรวจงาน เฉพาะนิสิตเท่านั้น ไม่ไ้รวมถึงปริมาณงานสอนนิสิตภาคสมทบและนักศึกษาบุคคลภายนอกด้วย จึงทำให้ปริมาณงานทางด้านการสอนน้อยกว่าของวิทยาลัยครู แต่ถ้านำปริมาณงานสอนภาคค่ำมารวมด้วยก็จะทำให้ปริมาณงานทางด้านการสอนอยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกัน และเมื่อเทียบกับเกณฑ์ของคณะกรรมการวิจัยสถาบัน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (คณะกรรมการวิจัยสถาบัน, 2518 : 15) ซึ่งถือว่าปริมาณงาน 30 - 40 ชั่วโมงต่อสัปดาห์เป็นปริมาณ

งานเกณฑ์ปกติ อาจารย์วิทยาลัยครูมีปริมาณงานสอนสูงถึง 33 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ นับว่ามีปริมาณงานอยู่ในเกณฑ์ปกติแล้ว จึงไม่มีเวลาพอที่จะไปทำงานทางด้านการวิจัย และการบริการสังคมอีก ทำให้อาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีบทบาททางด้านการวิจัย และการบริการสังคมน้อย ซึ่งสอดคล้องกับการค้นพบของสายใส ไวยภาพ (สายใส ไวยภาพ, 2516 : 412 - 414) ซึ่งได้ทำการสำรวจวิเคราะห์เชิงเศรษฐศาสตร์เรื่องผลิตภาพการทำงานของอาจารย์ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปี พ.ศ. 2515 พบว่า อาจารย์ที่ทำการสอนมากเกินไปทำให้การวิจัยมีน้อย และการสอนนิสิตจำนวนมากๆกับการเปิดสอนวิชามากเกินไปก็อาจมีส่วนทำให้การวิจัยน้อยลง

สิ่งที่นำมาพิจารณาอีกประการหนึ่งก็คือ จำนวนหมู่เรียนที่ต้องสอนต่อภาคเรียน และจำนวนนักศึกษาที่สอนต่อภาคเรียน อาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สอนนักศึกษาทั้งภาคปกติและภาคค่ำเฉลี่ย 7 หมู่เรียนต่อภาคเรียน และสอนนักศึกษาเฉลี่ย 287 คนต่อภาคเรียน ซึ่งอยู่ในระดับสูงมาก ในขณะที่เดียวกันอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สอนนักศึกษาเฉลี่ย 2 หมู่เรียนต่อภาคเรียน (พิศมัย ศรีอำไพ, 2518 : 51) การที่ต้องสอนนักศึกษาจำนวนมากหมู่ และมีนักศึกษาที่ต้องรับผิดชอบในจำนวนมากนี้ ทำให้ไม่มีเวลาพอที่จะทำงานวิจัยและบริการสังคมได้เท่าที่ควรจะทำได้

อนึ่งการกระจายงานก็เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้การทำงานของอาจารย์วิทยาลัยครูไม่ เป็นไปตามบทบาทของอาจารย์สถาบันอุดมศึกษา เพราะการกระจายงานจะเป็นเครื่องชี้บ่งว่า อาจารย์ในแต่ละวิทยาลัยครูทำงานหักเหียวกัน หรือเหลื่อมล้ำแตกต่างกันมากน้อยเพียงใด (คณะกรรมการวิจัยสถาบัน, 2518 : 11) การศึกษารั้วนี้ พบว่า การกระจายงานของ อาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานในบทบาททางด้านการสอน 12.74 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานในบทบาททางด้านการบริการสังคม การบริหาร และปริมาณงานทั้งหมด 13.17, 13.13 และ 19.44 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ตามลำดับ ซึ่งอยู่ในระดับสูง แสดงว่ามีการแบ่งงานกันทำ แตกต่างกันมาก ยกเว้นการวิจัย ซึ่งมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 7.63 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นจึงน่าที่จะหาทางให้อาจารย์ได้ทำงานโดยหักเหียวกัน โดยการปรับปรุงระบบการทำงานของอาจารย์

ให้มีการแบ่งงานกันทำโดยเท่าเทียมกัน เพื่ออาจารย์จะได้มีเวลาทำการวิจัย และการบริการสังคมโดยเฉลี่ยปริมาณงานที่อาจารย์ทุกคนมีส่วนมาเสมอกันตามสมควร ให้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถและประสบการณ์ ไม่ควรให้อาจารย์บางคนมีงานมากเกินไป ในขณะที่เดียวกันบางคนทำงานเพียง 1 - 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ หรือไม่ได้ทำการสอนเลย (ก่ำแหง พลาญกูร, ม.ป.ป. : 15 - 16)

ฉะนั้นคณะกรรมการบริหารวิทยาลัยครูในภาคตะวันออกเฉียงเหนือควรจะต้องหาทางจัดระบบการทำงานให้อาจารย์มีเวลาพอที่จะทำการวิจัยและการบริการสังคมโดยการลดชั่วโมงต่อสัปดาห์ในบทบาททางด้านการสอน และแบ่งงานให้อาจารย์ได้ทำงานอย่างเท่าเทียมกัน พร้อมกันนั้นส่งเสริม สนับสนุนให้อาจารย์ได้ทำการวิจัยและบริการสังคมให้มากขึ้น เพราะการวิจัยทำให้เกิดความรู้ใหม่ และความก้าวหน้าทางวิชาการ ส่วนการบริการสังคมเป็นการให้ประสบการณ์ตรงที่จะทำให้วิทยาลัยครูรับใช้สังคมได้กว้างขวางยิ่งขึ้น

สำหรับจำนวนนักศึกษาที่อาจารย์ให้คำปรึกษาทางวิชาการเมื่อเปรียบเทียบกับสถาบันอื่นๆ พบว่า อาจารย์คนหนึ่งของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยรับผิดชอบนักศึกษา 46 คน (เปรมจิตต์ จีระพันธ์, 2513 : ค) อาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒรับผิดชอบนักศึกษา 20 คน (พิศมัย ศรีจำเริญ, 2518 : 49) ส่วนอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือรับผิดชอบนักศึกษา 40 คน และให้คำปรึกษาทางวิชาการ 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมีจำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ใช้ในการนิเทศการสอน 7 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และมีนักศึกษาที่ต้องนิเทศการสอน 18 คนต่อสัปดาห์ (พิศมัย ศรีจำเริญ, 2518 : 51 - 52) ส่วนอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือใช้เวลาในการนิเทศการสอน 10 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และต้องนิเทศการสอนนักศึกษา 20 คนต่อสัปดาห์ แสดงว่าอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีจำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ใช้ในการนิเทศการสอน มีจำนวนนักศึกษาที่นิเทศการสอนต่อสัปดาห์ และมีจำนวนนักศึกษาที่ให้คำปรึกษาทางวิชาการมากกว่าอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ แต่จำนวนนักศึกษาในที่ปรึกษาน้อยกว่าอาจารย์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ในด้านการวิจัย การบริการสังคม และการบริหาร คิดเป็นจำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ พบว่า แตกต่างกันคือ ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยอาจารย์ใช้เวลาในด้านการวิจัย การบริการสังคม และการบริหารเป็น 7, 8 และ 6 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ตามลำดับ (เปรมจิตต์ จีระพันธ์, 2513 : ค) ส่วนในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒใช้เวลา 6, 5 และ 12 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ตามลำดับ (พิทักษ์ ศรีอำไพ, 2518 : 49) และอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือใช้เวลา 7, 13 และ 16 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ตามลำดับ แสดงว่าอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีบทบาททางด้านการบริการสังคม และการบริหาร มากกว่าอาจารย์ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ส่วนจำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ใช้ในการวิจัย เท่ากับอาจารย์ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งมากกว่าของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ามีการกระจายงานที่ต่างกัน เวลาที่ทำการศึกษาค้นคว้าต่างกัน ปริมาณงานที่รับผิดชอบ แรงกระตุ้นของสังคม และการเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้างของสถาบันฝึกหัดครู จึงทำให้เกิดการเร่งให้ เกิดการเปลี่ยนแปลงในบทบาทของอาจารย์วิทยาลัยครู

อนึ่งบทบาททางการสอน การวิจัย และการบริการสังคมของอาจารย์วิทยาลัยครู ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เมื่อเปรียบเทียบกันในแต่ละบทบาท พบว่า ไม่แตกต่างกัน แต่ปริมาณงานรวมทั้งหมด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยวิทยาลัยครูมหาสารคามมีปริมาณงานรวมทั้งหมด มากที่สุด วิทยาลัยครูอุดรธานี วิทยาลัยครูอุบลราชธานี และวิทยาลัยครูนครราชสีมา มีปริมาณงานรวมทั้งหมด น้อยลงตามลำดับ และเมื่อพิจารณาในรายละเอียดของแต่ละบทบาท พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้เป็นเพราะว่า วิทยาลัยครูแต่ละแห่งมีโครงสร้างและระบบบริหารงานที่เหมือนกัน ซึ่งรับนโยบายการบริหาร มาจากกรมการฝึกหัดครู จัดใ้ถือว่าเป็นการบริหารในรูปแบบรวมอำนาจ จึงทำให้ปริมาณงาน ในแต่ละบทบาทดังที่กล่าวมาแล้ว ไม่แตกต่างกัน แต่ปริมาณงานรวมทั้งหมดและปริมาณงานใน รายละเอียดของแต่ละบทบาท แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเป็นเพราะว่าการแบ่งงานในแต่ละงานไม่มีความเท่าเทียมกัน ดังนั้นเพื่อให้เป็นไปตามความมุ่งหมายของสถาบันอุดมศึกษา กรมการฝึกหัดครูควรกระจายอำนาจในการบริหารให้วิทยาลัยครูแต่ละแห่งได้ บริหารงานในรูปคณะกรรมการ โดยจัดวิทยาลัยครูเป็นกลุ่มตามสภาพทางภูมิศาสตร์ เพื่อ

วิทยาลัยครูแต่ละกลุ่มจะได้อ่างเป้าหมายเพื่อสนองความต้องการของท้องถิ่นที่วิทยาลัยครูแต่ละแห่งรับผิดชอบโดยรับกับนโยบายของประเทศไทยโดยรวมด้วย วิธีดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าว แต่ละวิทยาลัยครูจะต้องมีการสำรวจ วิจัย ความต้องการของท้องถิ่นจะได้อ่างเป้าหมาย นโยบาย และแผนงานในการบริหารวิทยาลัยครูให้เป็นไปตามความต้องการของประชาชนและสังคมโดยรวม สำหรับการแบ่งงานที่ไม่เท่าเทียมกันนั้นเป็นหน้าที่คณะกรรมการบริหารวิทยาลัยครู และคณาจารย์ที่จะต้องเลือกสรรอาจารย์เขาสู่ตำแหน่งต่างๆให้เหมาะสมกับความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ของแต่ละคน และแบ่งงานให้เท่าเทียมกันโดยถือว่าอาจารย์แต่ละคนมีความรู้ ความสามารถใกล้เคียงกัน และควรแบ่งเวลาให้อาจารย์มีโอกาสที่จะทำงานวิจัย และบริการสังคมโดยการบริการทางวิชาการแก่ชุมชนได้ในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกันกับงานสอน

3. ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม

3.1 บทบาททางด้านการสอน อาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีปัญหาทางด้านการสอนที่อยู่ในระดับสูง คือขาดตำราที่จะค้นคว้าอ้างอิง ขาดเอกสารประกอบการเรียนสำหรับอ่านประกอบที่ใหม่และทันสมัย ขาดอุปกรณ์การสอนที่ทันสมัยและบริการที่ดีมีประสิทธิภาพ และปัญหานักศึกษาไม่สนใจในการศึกษาเล่าเรียน ปัญหาดังกล่าวสอดคล้องกับรายงานของคณะกรรมการวางแผนพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษา (คณะกรรมการวางแผนพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษา, 2518 : 155) ที่กล่าวไว้ในรายงานที่เสนอต่อรัฐบาลว่า สถาบันอุดมศึกษาในปัจจุบันขาดแคลนตำราเรียนและหนังสืออ้างอิงที่ทันสมัย ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ วัสดุอุปกรณ์การสอนที่ใช้ประกอบการค้นคว้าและวิจัยของนักศึกษาและอาจารย์ในสาขาต่างๆก็อยู่ในสภาพที่ล้าสมัย สำหรับปัญหานักศึกษาไม่สนใจในการศึกษาเล่าเรียน เป็นปัญหาที่จะต้องแก้ไขโดยรีบด่วน ในตอนแรกน่าจะได้อำนาจตัวเองเสียก่อนว่าอาจารย์ได้ปรับตัวได้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมหรือไม่ ในขณะที่เดียวกันก็ต้องสำรวจนักศึกษามีปัญหาอะไรอย่างไร หรือไม่ พร้อมทั้งกันนั้นทั้งนักศึกษาและอาจารย์ก็ต้องร่วมกันแก้ปัญหาให้ตรงประเด็นพยายามทุกวิถีทางให้นักศึกษาสนใจในการศึกษาเล่าเรียนให้ได้ และเพื่อให้อาจารย์วิทยาลัยครูได้มีความเป็นเลิศทางวิชาการจึงควรที่จะได้มีการอบรม สัมมนา เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ใหม่ๆระหว่างอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาด้วยกันเอง เพิ่มตำราที่จะค้นคว้าอ้างอิง เพิ่มอุปกรณ์

การสอน โดยจัดสรรงบประมาณในสัดส่วนที่เป็นธรรม พร้อมกันนั้นอาจารย์ก็ต้องปรับปรุงตนเองให้สอดคล้องกับบทบาทและฐานะของครูในสภาพปัจจุบันและอนาคตด้วย

3.2 บทบาททางด้านการวิจัย อาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีปัญหาทางด้านการวิจัยที่อยู่ในระดับสูงคือ มีชั่วโมงสอนมากเกินไป ไม่มีทุนที่จะทำการวิจัย และทำการวิจัยแล้วไม่ได้นำผลการวิจัยไปใช้จึงทำให้การวิจัยในวิทยาลัยครูอยู่ในระดับน้อยมาก ปัญหาที่เสนอมาดังกล่าวนี้จะนำมาพิจารณา เพราะขอเท็จจริงดังกล่าวสอดคล้องกับการวิจัยของสายใส ไวยภาพ (สายใส ไวยภาพ, 2516 : 412 - 414) ที่ว่า อาจารย์ทำการสอนมากเกินไปจะทำให้การวิจัยมีน้อย และสิปปนนท์ เกตุทัต (สิปปนนท์ เกตุทัต, 2516 : 80) ได้กล่าวไว้นักวิจัยต้องเสียเวลาหมกมุ่นในระเบียบปฏิบัติที่ถูกต้องที่ใช้เป็นมาตรฐานกับหน่วยงานที่ราชการอาญาจักรโดยเฉพาะเรื่องการเงินซึ่งไม่มีความคล่องตัวในการเบิกจ่าย อีกทั้งผู้ทำการวิจัยจะต้องลงทุนเสียค่าใช้จ่ายในจำนวนที่มากพอสมควร ซึ่งภาวะเศรษฐกิจก็เป็นเครื่องบีบคั้นให้งานทางการวิจัยมีน้อย นอกจากนี้ จรรยา สุวรรณทัต (จรรยา สุวรรณทัต, 2518 : 84 - 87) กล่าวว่าผลการวิจัยในประเทศไทยยังไม่เป็นที่ยอมรับกัน และให้ความเชื่อถือที่จะนำไปใช้ ทั้งที่ต่างประเทศเขายอมรับกันจึงทำให้การวิจัยในสถาบันอุดมศึกษามีน้อย เพราะวิจัยแล้วไม่ได้นำไปใช้ ดังนั้นจึงควรที่จะสนับสนุนงานวิจัยโดยการลดจำนวนชั่วโมงสอนของอาจารย์วิทยาลัยครูให้น้อยลง จัดสรรงบประมาณในการวิจัย และนำผลการวิจัยมาใช้ในการบริหารการศึกษาคด้วย

3.3 บทบาททางการบริการสังคม อาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีปัญหาทางด้านการบริการสังคมคือ มีชั่วโมงสอนมากเกินไป ขาดงบประมาณ และขาดแรงจูงใจที่จะให้อาจารย์ออกไปรับผิดชอบและบริการสังคม จึงทำให้การบริการสังคมอยู่ในระดับน้อย ซึ่งสอดคล้องกับรายงานของคณะกรรมการวางแผนพัฒนาเพื่อปฏิรูปการศึกษา (คณะกรรมการวางแผนพัฒนาเพื่อปฏิรูปการศึกษา, 2518 : 156) ซึ่งได้สรุปปัญหาทางด้านการบริการสังคมของสถาบันอุดมศึกษาไว้ว่า สถาบันอุดมศึกษามีบริการทางวิชาการแก่ชุมชนได้ในวงจำกัดมาก เนื่องจากขาดนโยบายและแผนงานที่ดี รวมทั้งขาดการสนับสนุนทางคานงงบประมาณ แต่อย่างไรก็ตามอาจารย์วิทยาลัยครูจะต้องระลึกถึงบทบาททางด้านการบริการสังคมว่าเป็นหน้าที่ที่อาจารย์จะต้องรับผิดชอบ และปฏิบัติควบคู่กันไปกับ

บทบาททางด้านการสอนและการวิจัย จึงควรที่จะต้องอุทิศเวลาเข้าไปคลุกคลีกับชนบทให้มาก ประสานงานระหว่างวิทยาลัยครูกับชุมชนให้ดี และที่สำคัญควรจะทำงานเป็นทีม โดยอาจารย์ทุกคนร่วมมือกัน ระดมสรรพกำลังที่มีอยู่เพื่อรับใช้สังคมโดยมีผู้บริหารสนับสนุนอย่างใกล้ชิด โดยเฉพาะงบประมาณที่จะดำเนินงาน และความสะดวกต่างๆในการดำเนินงาน

ข้อเสนอแนะ

1. ควรจะปรับปรุงโครงสร้าง ระบบ และกระบวนการบริหารวิทยาลัยครูในภาคตะวันออกเฉียงเหนือให้สอดคล้องกับบทบาทของสถาบันอุดมศึกษาซึ่งจะต้องรักษาสমคูลย์ในบทบาททางการสอน การวิจัย และการบริการสังคมให้ดำเนินไปพร้อมๆกัน
2. วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ควรมีคณะกรรมการวิจัยในแต่ละวิทยาลัยครูทำการวิจัยเกี่ยวกับการศึกษา เพื่อให้อาจารย์ได้มีงานวิจัย และฝึกหัดทำการวิจัย พร้อมกันนั้นก็นำผลการวิจัยมาใช้ในการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน และการบริหารในสถาบันฝึกหัดครูด้วย
3. วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือควรจะได้มีการสำรวจ วิเคราะห์ วิจัย ปริมาณงานและคุณภาพของงานของอาจารย์แต่ละคน แต่ละคณะวิชา และแต่ละหน่วยงานในวิทยาลัยครู เพื่อจะได้ใช้เป็นแนวทางในการบริหารงานบุคคล
4. วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือจะได้มีการสัมมนาทางวิชาการเกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา เพื่อให้คณาจารย์ได้เข้าใจบทบาทและหน้าที่ของตนเอง (ทั้งผู้บริหารและครูรวมงาน) ซึ่งผลการสัมมนานี้จะส่งผลให้การบริหารงานของวิทยาลัยครูในภาคตะวันออกเฉียงเหนือดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลทางการศึกษา
5. จัดทำตำรา หนังสืออ้างอิงใหม่ๆ และจัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัยให้นักศึกษาและคณาจารย์ได้ใช้กันทั่วไคสะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น โดยระดมสรรพกำลังช่วยงานห้องสมุดและศูนย์วัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีทางการศึกษาให้มีบริการที่มีประสิทธิภาพ เพื่อชดเชยขาดและอุปสรรคทางด้านการเรียนการสอนที่อาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ -

เจียงเหนือเสนอมาให้หมดสิ้นไป

6. จากการศึกษาครั้งนี้ พบว่าอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือส่วนมากมีวุฒิปริญญาตรี อาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาโทยังมีจำนวนน้อย ส่วนอาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาเอกยังไม่ปรากฏว่ามี ดังนั้นจึงเห็นสมควรที่จะหาทางสนับสนุนให้อาจารย์วิทยาลัยครูไปศึกษาต่อในระดับปริญญาโท และปริญญาเอกให้มากขึ้น เพื่อให้สถาบันฝึกหัดครูมีอาจารย์ที่เข้าเกณฑ์มาตรฐานของอาจารย์สถาบันอุดมศึกษาตามที่คณะกรรมการการศึกษาและวางแผนการพัฒนาการศึกษาในระดับอุดมศึกษาระยะที่ 4 ได้ตั้งเกณฑ์เอาไว้

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

1. ควรจะได้มีการวิจัยเปรียบเทียบบทบาททางการสอน การวิจัย และการบริการสังคมของอาจารย์วิทยาลัยครูทั่วทั้งประเทศ
2. ควรจะได้มีการวิจัยเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาเปรียบเทียบกับระหว่างสถาบันในระดับนี้
3. ควรจะได้ศึกษาต่อไปว่าตัวแปรต่างๆ เช่น เพศ อายุ ตำแหน่งทางราชการ วุฒิ และประสบการณ์ในการทำงานมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานของอาจารย์สถาบันอุดมศึกษา หรือไม่
4. ควรจะได้มีการศึกษาดูลงไปในแต่ละบทบาทของอาจารย์สถาบันอุดมศึกษา เช่น การศึกษาบทบาททางการบริการสังคมของอาจารย์วิทยาลัยครู เป็นต้น
5. ควรจะได้มีการศึกษาบทบาทของสถาบันฝึกหัดครูในทัศนะของนักศึกษา นักการศึกษา ข้าราชการ และประชาชน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กำแหง พลาญกูร "การศึกษาชั้นมหาวิทยาลัย" รวมบทความเกี่ยวกับอุดมศึกษา ม.ป.ท.
ม.ป.ป., หน้า 15 - 16 อัดสำเนา.
- ✓ คณะกรรมการวางแผนพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษา การปฏิรูปการศึกษา วัฒนาพานิช 2518
หน้า 155 - 156.
- ✓ คณะกรรมการวิจัยสถาบัน, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร การศึกษานิเทศศาสตร์
ปัญหาและอุปสรรค และข้อเสนอแนะต่างๆของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร รายงานการวิจัยสถาบัน ฉบับที่ 1 2518, 32 หน้า อัดสำเนา.
- ✓ จรรยา สุวรรณทัต "การนำผลการวิจัยมาใช้ในการจัดการศึกษา" จุดยืนและทิศทางการศึกษา
ของไทย วัฒนาพานิช 2518, หน้า 83 - 88.
- ✓ เจริญผล สุวรรณโชติ "การบริหารการฝึกหัดครูในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการรับใช้สังคม"
การประชุมทางวิชาการการฝึกหัดครูกับการรับใช้สังคม เจริญวิทย์การพิมพ์ 2518,
หน้า 37 - 43.
- จำนรรจ์ สุทธิพันธุ์ บทบาทหัวหน้าฝ่ายวิชาการของสถาบันฝึกหัดครู วิทยานิพนธ์ ค.ม.
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2518, 151 หน้า อัดสำเนา.
- ประบุษย์ กุศลสาร บทบาทของหัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทยในวิทยาลัยครู วิทยานิพนธ์ ค.ม.
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2517, 179 หน้า อัดสำเนา.
- ✓ ประสิทธิ์ สุนทรโรทก "คำปรารภ" การประชุมทางวิชาการการฝึกหัดครูกับการรับใช้สังคม
เจริญวิทย์การพิมพ์ 2518, หน้า 3.
- ปิ่น มาลากุล "คำนำ" การปฏิรูปการศึกษา วัฒนาพานิช 2518, หน้า 6.
- ✓ ป่วย อึ้งภากรณ์ "การบริหารมหาวิทยาลัย" เสียชีพอย่าเสียสัตย์ เคล็ดไทย 2517,
หน้า 52 - 83.
- ✓ ป่วย อึ้งภากรณ์ "มหาวิทยาลัยกับสังคมไทย" ศูนย์ศึกษา 19 (4) : 57 - 64,
เมษายน - มิถุนายน 2516.

- เปรมจิตต์ จีระพันธ์ การศึกษาเปรียบเทียบลักษณะหน้าที่การงานของอาจารย์ประจำใน
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2513,
79 หน้า อัดสำเนา.
- แฉกสถิตติและวิชัย, วิทยาลัยครูอุบลราชธานี โฉมหน้าวิทยาลัยครูอุบลราชธานีในเชิงสถิติ
ปีการศึกษา 2518 อีสานการพิมพ์ 2518, 61 หน้า.
- ✓ ฝ่ายโครงการ, วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ลักษณะของครูที่สังคมต้องการ สามมิตร
2518, หน้า 9.
- พระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พ.ศ. 2518 ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 92 ตอนที่ 48
(27 กุมภาพันธ์ 2518) หน้า 23 - 43.
- พิศมัย ศรีอำไพ การศึกษเปรียบเทียบหน้าที่การงานของอาจารย์ประจำมหาวิทยาลัย
กรีนครินทรวิโรฒ วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2518, 106 หน้า
อัดสำเนา.
- ✓ ภิญโญ สาธร "การบริหารการฝึกหัดครูในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการรับใช้สังคม" การประชุม
ทางวิชาการการฝึกหัดครูกับการรับใช้สังคม เจริญวิทย์การพิมพ์ 2518,
หน้า 37 - 43.
- ✓ ภิญโญ สาธร การบริหารงานบุคคล วัฒนาพานิช 2517, หน้า 115.
- ✓ มหาวิทยาลัยของรัฐ, ทพวง กองแผนงาน สารสนเทศเกี่ยวกับทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ
ม.ป.ท. 2518, หน้า 38 อัดสำเนา.
- มหาวิทยาลัยขาดแคลนปริญญาเอก มีอาจารย์ต่ำกว่ามาตรฐาน" สยามรัฐ 27 สิงหาคม
2518 หน้า 6.
- ✓ วิจิตร ศรีสอาน หลักการอุดมศึกษา วัฒนาพานิช 2518, 87 หน้า.
- วิทยาลัยครูมหาสารคาม การฝึกหัดครูและการบริการการศึกษา โครงการฝึกหัดครูและ
การบริการการศึกษา 2517, 20 หน้า.
- วิทยาลัยครูมหาสารคาม คู่มือนักศึกษาภาควิชาการ โครงการฝึกหัดครูและการบริการการศึกษา
2515, 14 หน้า.

วิทยาลัยครูมหาสารคาม คู่มืออาจารย์ที่ปรึกษา ม.ป.ท. ม.ป.ป., 28 หน้า.

วิทยาลัยวิชาการศึกษา, ประสานมิตร คู่มือการเขียนรายงาน ภาคนิพนธ์ และปริญานิพนธ์
คุรุสภา 2514, 115 หน้า.

วิเศษ วิเชียร การศึกษาศานภาพการใช้อาคารสถานที่และกำลังอาจารย์ของวิทยาลัย
วิชาการศึกษา ปริญานิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2515,
115 หน้า อัดสำเนา.

✕ ศึกษาธิการ, กระทรวง กรมการฝึกหัดครู การประชุมทางวิชาการการฝึกหัดครูกับการรับใช้
สังคม พิมพ์ในการประชุมทางวิชาการการฝึกหัดครูกับการรับใช้สังคม ณ.
วิทยาลัยครูลำปาง 3 - 7 กุมภาพันธ์ 2518, 135 หน้า.

✕ ศึกษาธิการ, กระทรวง กรมการฝึกหัดครู ร่างหลักสูตรระดับปริญญาของวิทยาลัยครู
พุทธศักราช 2519 ม.ป.ท. ม.ป.ป., หน้า 5 อัดสำเนา.

สายพิณ นฤตกิจ การศึกษาศานภาพการใช้อาคารสถานที่และกำลังอาจารย์ของสถานศึกษา
สังกัดกรมการฝึกหัดครู ในภาคการศึกษา 9, 10, 11, 12 ปีการศึกษา 2513
ปริญานิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2515, 83 หน้า
อัดสำเนา.

สายไขว้ ไวยภาพ การสำรวจและวิเคราะห์เชิงเศรษฐศาสตร์เรื่องผลผลิตภาพการทำงาน
ของอาจารย์ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วารสารบัณฑิตวิทยาลัย 2516,
หน้า 412 - 414.

✓ สีปพนธ์ เกตุทัต การปฏิรูปการศึกษา วัฒนาพานิช 2518 ก, 294 หน้า.

✕ สีปพนธ์ เกตุทัต "การศึกษาเพื่อชีวิตและสังคม" จุดยืนและทิศทางการศึกษาของไทย
2518 ข, หน้า 25.

✓ สุภรณ์ ศรีพหล การวิเคราะห์ระบบงานมหาวิทยาลัย วิทยานิพนธ์ วิทยาลัยวิชาการศึกษา
ประสานมิตร ม.ป.ท. ม.ป.ป., 53 หน้า อัดสำเนา.

✕ สุภรณ์ ศรีพหล "บทบาทของสถาบันฝึกหัดครูที่จะรับใช้สังคม" การประชุมทางวิชาการ
การฝึกหัดครูกับการรับใช้สังคม เจริญวิทยการพิมพ์ 2518, หน้า 47.

- ✓ อมร รักษาสัตย์ "แนวการวัดปริมาณการปฏิบัติงานประจำปีของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา"
บรรณสาร ส.บ.พ. 1 (2) : 1 - 10 สิงหาคม 2512.
- ✕ อาชิบอลด บิ ขอร และขำรง บัวศรี การวิเคราะห์และคาดคะเนความต้องการอาจารย์ของมหาวิทยาลัยในประเทศไทย ไทยวัฒนาพานิช 2511, หน้า 65 - 73.
- ✓ โอสถาโรจน์โรจน์ "บุคลากรของสถาบันฝึกหัดครูในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการรับใช้สังคม"
การประชุมทางวิชาการการฝึกหัดครูกับการรับใช้สังคม เจริญวิทยการพิมพ์ 2518,
 หน้า 57.

Downie, N.M. and Heath, R.W. Basic Statistical Methods, New York :
 A Harper International Edition, 1970, P. 42 - 59.

Edward, Allen L. Experimental Design in Psychology Research,
 New York · Holt, Rinehart and Winston, 1960, P. 117 - 120.

Mattila, Austin John. "Teacher Load in California Public Junior
 Colleges" Dissertation Abstracts, University Microfilms.
 19 · 10 (April, 1962), P. 3483 - 3484.

Palumbo, Dennis J., Statistics in Political and Behavioral Science,
 Appleton - Century - Crofts Education Division Meredith
 Corporation, New York, P. 100 - 104.

Research Division, National Education Association, "Sampling Study
 of the Teaching Faculty in Higher Education" N E A Research
 Bulletin 44 : 1 February 1966; P. 1 - 10.

Wilfrid, J - Dixon, Introduction to Statistical Analysis (New York :
 McGraw, Hill Book Company, 1969, P. 42.

ភាគដង្ក

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

10

พฤศจิกายน

2518

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยครู _____

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า นายสมชาย วงศ์เกษม เป็นนิสิตปริญญาโท
วิชาการบริหารและวางแผนการศึกษา ปีที่ 2 ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร

นิสิตผู้นี้ต้องการมาศึกษาเพื่อขอความสะดวกในการศึกษาจนกว่า เรื่อง
บทบาททางการสอน การวิจัย และการบริการสังคมของอาจารย์วิทยาลัยครูในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ

อาจารย์ ดร. วิจิตร ชีระกุล ประธาน

อาจารย์ รศ. ดร. สุภรณ์ ศรีพิบูล กรรมการ

มหาวิทยาลัยจะรู้สึกเป็นพระคุณอย่างสูงในความช่วยเหลือ อันเคราะห์
ใดๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่นิสิตผู้นี้

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ศาสตราจารย์กานดา ณ ถลาง)

กรรมการ, เลขานุการคณะกรรมการควบคุมการศึกษาในระดับปริญญาชั้นสูง

เรื่อง ขอความกรุณาในการตอบแบบสอบถาม
เรียน ท่านอาจารย์ที่เคารพ

กระผมกำลังศึกษาวิชาการบริหารการศึกษาในระดับปริญญาโท ที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร และรับราชการอยู่ที่วิทยาลัยครูมหาสารคาม ขณะนี้กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง " บทบาททางการสอน การวิจัย และการบริการสังคมของอาจารย์วิทยาลัยครูในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ " กระผมใคร่ขอความร่วมมือจากท่านอาจารย์ในการตอบแบบสอบถามที่แนบมาพร้อมกับจดหมายนี้ คำตอบที่เป็นจริงของท่านมีคุณค่ามากสำหรับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เพราะจะทำให้การวิจัยนี้บรรลุเป้าหมายซึ่งจะเป็นประโยชน์โดยตรงแก่สถาบันฝึกหัดครูในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และประเทศชาติอันเป็นที่รักยิ่งของเรา

อนึ่งในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้ กระผมขอรับรองว่าจะไม่มีผลเสียต่อท่านอาจารย์แต่ประการใด กระผมขอขอบพระคุณอย่างสูงในความร่วมมือ ร่วมใจของท่านอาจารย์ทุกท่านเป็นอย่างดีมา ณ โอกาสนี้ด้วย.

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(นายสมชาย วงศ์เกษม)

นิสิตปริญญาโท วิชาการบริหารและวางแผนการศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามที่ท่านอาจารย์กำลังจะตอบมี 2 ส่วน ส่วนที่ 1 เกี่ยวกับประวัติส่วนบุคคล มีจำนวน 7 ข้อ ส่วนที่ 2 เกี่ยวกับบทบาททางการสอน การวิจัย และการบริการสังคมของท่านอาจารย์มีจำนวน 22 ข้อ รวมทั้งหมด 8 หน้า
 2. แบบสอบถามนี้ถามถึงงานที่ท่านอาจารย์ทำในภาคเรียนที่สอง ปีการศึกษา 2518
 3. แบบสอบถามนี้ถามถึงการทำงานของท่านอาจารย์ ที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษาทั้งภาคปกติและภาคค่ำ
 4. ขอความกรุณาท่านอาจารย์โปรดตอบแบบสอบถามนี้ทุกข้อ ถ้าข้อใดท่านไม่ได้มีบทบาท กรุณาขีดเส้นไปตามแนวนอน โดยทำเครื่องหมาย (—)
 5. กรุณาส่งแบบสอบถามที่ท่านอาจารย์ตอบแล้วทุกข้อไว้ที่หัวหน้าคณะวิชา หรือหัวหน้าภาควิชา หรือหัวหน้าหมวดวิชา หรือหัวหน้าแผนก หรือผู้นำแบบสอบถามมาให้ท่านตอบ
-

ส่วนที่ 1
ประวัติส่วนบุคคล

โปรดทำเครื่องหมาย ☒ หรือเติมข้อความที่เป็นจริงลงในช่องว่างต่อไปนี้

1. สถานที่ศึกษาที่ทำการสอน

☐ วิทยาลัยครูนครราชสีมา

☐ วิทยาลัยครูมหาสารคาม

☐ วิทยาลัยครูอุดรธานี

☐ วิทยาลัยครูอุบลราชธานี

✓ 2. เพศ

☐ หญิง

☐ ชาย

✓ 3. อายุ

☐ ต่ำกว่า 30 ปี

☐ 30 - 40 ปี

☐ สูงกว่า 40 ปี

✓ 4. วุฒิ

☐ ปริญญาเอก

☐ ปริญญาโท

☐ วิชาเฉพาะ

☐ ปริญญาตรี

☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี

5. ตำแหน่ง

☐ ระดับที่ 1 (ชั้นจัตวาเดิม)

☐ ระดับที่ 2 (ชั้นตรีเดิม)

☐ ระดับที่ 3 - 4 (ชั้นโทเดิม)

☐ ระดับที่ 5 - 6 (ชั้นเอกเดิม)

☐ ระดับที่ 7 - 11 (ชั้นพิเศษเดิม)

6. อัตราเงินเดือนปัจจุบัน บาท

✓ 7. ท่านเป็นอาจารย์ ☐ ประจำ

☐ พิเศษ

สังกัดภาควิชา

คณะวิชา

หรือแผนก

หรือหมวดวิชา

ส่วนที่ 2

บทบาททางการสอน การวิจัย และการบริการสังคมของอาจารย์

บทบาททางการสอน หมายถึง พฤติกรรมของ ท่านอาจารย์ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งต่อไปนี้
 การเตรียมการสอน จำนวนหมู่เรียนที่สอน จำนวนชั่วโมงสอนต่อสัปดาห์ งานตรวจงาน
 จำนวนนักศึกษาที่นิเทศการสอน จำนวนชั่วโมงที่นิเทศการสอน และจำนวนนักศึกษาในที่
 ปรึกษา

1. รายวิชาที่สอนในภาคเรียนนี้ ☐ ไม่มี ☐ มี คือ

ก. การสอนนักศึกษาภาคปกติ

ชื่อรายวิชาที่สอน	หลักสูตร			ลักษณะวิชา		จำนวนชั่วโมง		จำนวน หมู่เรียน	จำนวน นักศึกษา	
	ป.กศ.	ป.กศ. ชั้นสูง	ปริญญา ตรี	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	สอนต่อสัปดาห์			ทฤษฎี	ปฏิบัติ
						ทฤษฎี	ปฏิบัติ			
(ตัวอย่าง)										
(๐) สังคม. ๒	☒	☐	☐	☒	☐	6	—	3	120	—
(๐๐) ทัศน. 15	☐	☒	☐	☒	☒	6	6	2	70	70
1.	☐	☐	☐	☐	☐					
2.	☐	☐	☐	☐	☐					
3.	☐	☐	☐	☐	☐					
4.	☐	☐	☐	☐	☐					
5.	☐	☐	☐	☐	☐					
6.	☐	☐	☐	☐	☐					

๒. การสอนนักศึกษาภาคค่ำ ☐ ไม่มี ☐ มี คือ

ชื่อรายวิชาที่สอน	หลักสูตร			ลักษณะวิชา		จำนวนชั่วโมงสอนต่อสัปดาห์		จำนวนหมู่เรียน	จำนวนนักศึกษา	
	ป.กศ.	ป.กศ.ชั้นสูง	ปริญญาตรี	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ทฤษฎี	ปฏิบัติ		ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1.	☐	☐	☐	☐	☐					
2.	☐	☐	☐	☐	☐					
3.	☐	☐	☐	☐	☐					
4.	☐	☐	☐	☐	☐					
5. ...	☐	☐	☐	☐	☐					

2. การเตรียมการสอน ☐ ไม่มี ☐ มี คือ

จำนวน ชั่วโมงต่อสัปดาห์

3. การตรวจงาน ☐ ไม่มี ☐ มี คือ

จำนวน ชั่วโมงต่อสัปดาห์

4. การนิเทศการสอน ☐ ไม่มี ☐ มี คือ

จำนวน ชั่วโมงต่อสัปดาห์ จำนวนนักศึกษาที่นิเทศการสอน คน/สัปดาห์

5. การให้คำปรึกษา ☐ ไม่มี ☐ มี คือ

จำนวน ชั่วโมงต่อสัปดาห์ จำนวนนักศึกษาในที่ปรึกษา คน

.....

.....

.....

บทบาททางด้านการวิจัย หมายถึงพฤติกรรมของท่านอาจารย์ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งต่อไปนี้
 การค้นคว้าหาความรู้ใหม่ การเขียนตำราและ/หรือเอกสารประกอบการเรียน และ
 จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ใช้ในการวิจัย

6. การค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ☐ ไม่มี ☐ มี คือ

จำนวน ชั่วโมงต่อสัปดาห์

7. การเขียนตำราและ/หรือเอกสารประกอบการเรียน

☐ ไม่มี ☐ มี คือ

จำนวน ชั่วโมงต่อสัปดาห์ จำนวนหนังสือที่เขียน เล่ม

ชื่อหนังสือ

ชื่อหนังสือ

ชื่อหนังสือ

ชื่อหนังสือ

ชื่อหนังสือ

.....

8. การวิจัย ☐ ไม่มี ☐ มี คือ

จำนวน ชั่วโมงต่อสัปดาห์ จำนวนโครงการที่วิจัย โครงการ

ชื่อโครงการ

ชื่อโครงการ

ชื่อโครงการ

.....

.....

บทบาททางด้านการบริการสังคม หมายถึง พฤติกรรมของท่านอาจารย์ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งต่อไปนี้
 การให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชน เช่น การไปปาฐกถา อภิปรายกลุ่ม เป็นที่ปรึกษาหรือ
 ผู้เชี่ยวชาญทางด้านการสอน การฝึกอบรมครูประจำการ การเป็นวิทยากรในการประชุมสัมมนา
 การเขียนบทความเผยแพร่แก่สังคม การเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน การไปออกรายการวิทยุ
 และโทรทัศน์ จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ใช้ในการเตรียมงานและทำงานบริการสังคมทั้งใน
 และนอกวิทยาลัยครู

- ✓ 9. การไปปาฐกถา หรืออภิปรายกลุ่ม ☐ ไม่มี ☐ มี คือ
 จำนวน ชั่วโมงต่อสัปดาห์ หรือจำนวน ครั้งต่อภาคเรียน
10. การไปเป็นที่ปรึกษา หรือผู้เชี่ยวชาญทางด้านการสอน
☐ ไม่มี ☐ มี คือ
 จำนวน ชั่วโมงต่อสัปดาห์ หรือจำนวน ครั้งต่อภาคเรียน
- ✓ 11. การฝึกอบรมครูประจำการ ☐ ไม่มี ☐ มี คือ
 จำนวน ชั่วโมงต่อสัปดาห์ หรือจำนวน ครั้งต่อภาคเรียน
- ✓ 12. การเป็นวิทยากรในการประชุมสัมมนา ☐ ไม่มี ☐ มี คือ
 จำนวน ชั่วโมงต่อสัปดาห์ หรือจำนวน ครั้งต่อภาคเรียน
13. การเขียนบทความเผยแพร่แก่สังคม ☐ ไม่มี ☐ มี คือ
 จำนวน ชั่วโมงต่อสัปดาห์ หรือจำนวน ครั้งต่อภาคเรียน
- ✓ 14. การเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน ☐ ไม่มี ☐ มี คือ
 จำนวน ชั่วโมงต่อสัปดาห์ หรือจำนวน ครั้งต่อภาคเรียน
- ✓ 15. การไปออกรายการวิทยุและโทรทัศน์ ☐ ไม่มี ☐ มี คือ
 จำนวน ชั่วโมงต่อสัปดาห์ หรือจำนวน ครั้งต่อภาคเรียน
16. การเตรียมงานบริการสังคม ☐ ไม่มี ☐ มี คือ
 จำนวน ชั่วโมงต่อสัปดาห์ หรือจำนวน ครั้งต่อภาคเรียน

17. การบริการทางวิชาการแก่ชุมชนด้วยวิธีอื่นๆ

☐ ไม่มี ☐ มี คือ (โปรดระบุงานที่บริการด้วย)

..... จำนวน ชั่วโมงต่อสัปดาห์

..... จำนวน ครั้งต่อภาคเรียน

งานบริการ หมายถึงพฤติกรรมของท่านอาจารย์ที่เกี่ยวข้องกับงานต่อไปนี้ งานบริการที่สนับสนุนงานทางด้านการวิชาการ เช่น งานธุรการ การเงิน พัสดุ อาคารสถานที่ การบริการในห้องสมุด งานทะเบียน โภชนาการ การจัดหาและรักษาวัดุด งานบริการนักศึกษาและอาจารย์ และงานของคณะกรรมการชุดต่างๆ ของวิทยาลัย

18. งานบริการ ☐ ไม่มี ☐ มี คือ (โปรดระบุงานที่ทำด้วย)

งาน จำนวน ชั่วโมงต่อสัปดาห์

งาน จำนวน ชั่วโมงต่อสัปดาห์

งาน จำนวน ชั่วโมงต่อสัปดาห์

.....

.....

งานบริหาร หมายถึงพฤติกรรมของท่านอาจารย์ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งต่อไปนี้ อธิการ (ผู้อำนวยการ), รองอธิการ (ผู้ช่วยผู้อำนวยการ), หัวหน้าคณะวิชา, หัวหน้าภาควิชา (หัวหน้าหมวดวิชา), หัวหน้าแผนกต่างๆ ในวิทยาลัยครู

19. งานบริหาร ☐ ไม่มี ☐ มี คือ (โปรดระบุตำแหน่งทางบริหารด้วย)

ตำแหน่ง จำนวน ชั่วโมงต่อสัปดาห์

ตำแหน่ง จำนวน ชั่วโมงต่อสัปดาห์

ตำแหน่ง จำนวน ชั่วโมงต่อสัปดาห์

.....

20. งานอื่นๆ ☐ ไม่มี ☐ มี คือ (โปรดระบุงานที่ทำด้วย)
งาน	จำนวน	ชั่วโมงต่อสัปดาห์
งาน	จำนวน	ชั่วโมงต่อสัปดาห์
งาน	จำนวน	ชั่วโมงต่อสัปดาห์

21. ปัญหาและอุปสรรคที่ท่านอาจารย์ประสบเกี่ยวกับงานทางด้านการสอน การวิจัย และการบริการสังคมในวิทยาลัยครู มีดังนี้

การสอน

.....

.....

.....

การวิจัย.....

.....

.....

.....

การบริการสังคม

.....

.....

.....

22. ข้อเสนอแนะของท่านอาจารย์ เกี่ยวกับงานทางด้านการสอน การวิจัย และการบริการ
สังคมของอาจารย์ในวิทยาลัยครู มีดังนี้

การสอน

.....

.....

.....

การวิจัย

.....

.....

.....

การบริการสังคม

.....

.....

.....
